

1,099 ₪

במקום 2,199 ₪
food appeal

סט סירים 10 חלקים - REGAL
לבן ידיות זהב

בשבע

יום חמישי, ט"ז באב תשפ"ג, 03.08.2023 | פרשת עקב | גיליון מס' 1056

זמני הדלקת נרות
עקב

מוצ"ש	הדלקת נרות	יום
20:12	18:58	יום
20:14	19:15	ת"א
20:15	19:09	חיפה
20:12	19:15	ב"ש

עם פודאפיל, השבת שלכם תראה אחרת

אופציית ממשלת
האחדות קרסה עוד
לפני שנבדקה באופן
אמיתי ← **זאב קם**

מה הקשר בין קיבוצניקית
מכפר סאלד לחגיגות
המאה לייסוד הדף היומי?
← **חגית רוזנבאום**

ד"ר קרן אסייג שברה את מחסום הפחד
וההשתקה באקדמיה ומזכירה כי גם
לימנים, מזרחים ומסורתיים זכות להביע
עמדה ← **הדס צורי**

עונת החתונות: עצת זהב למי
שנמצאים בפרק ב' וראויים
לאהבה לא פחות מרווקים
← **הרב ליאור אנגלמן**

בעקבות החרם חסר הטעם
על ערוץ 14, גם הטעם של
המילקי לא מה שהיה
← **ידידיה מאיר**

בג"ץ נגד הכנסת

קביעת הדיון בבג"ץ עילת הסבירות בפני הרכב מלא וחסר תקדים של 15 שופטים מסמנת
שהנשיאה אסתר חיות רואה בתיק הזה את המורשת המשפטית שתותיר ערב פרישתה. זה
לא אומר בהכרח שעמדתה תהיה שיש לקבל את העתירה ולבטל את החוק // **אסף משניות**

אין לבג"צ סמכות
לדון בחוקי יסוד!

העם הוא הריבון!

האקדמית שאנן

משנה את חוקי המשחק!

מורנטורים

גם מורים וגם מנטורים!

תואר ראשון ותעודת הוראה בחוגים

מתמטיקה | מקרא | תושב"ע | היסטוריה | אנגלית |
חינוך בלתי פורמלי | הגיל הרך | חינוך מיוחד | חינוך יסודי

מסלול רג"ב למצטיינים

מלגת לימודים | קיצור תואר לשלוש שנים | הכשרה ייחודית

תואר שני בתוכניות

חינוך משלב | מקרא | אנגלית | יעוץ חינוכי

* בכפוף לתקנון המכללה

**טאבלט
מתנה
לנרשמים
לתואר ראשון***

קרבה לרכבת

מדרשה

מערך מלגות

מעונות

***8781** rishum@shaanan.org

www.shaanan.ac.il | הים התיכון 7, קריית שמואל, חיפה

שאנן
האקדמית הדתית לחינוך

"פגיעה בחקלאות היא פגיעה בציונות"

בצלאל סמוטריץ'
אב תשפ"א, אוגוסט 2021

צילום: רוני אלש

יוחאי נאה
קשת, רמת הגולן

ממשלת ישראל, אל תייבשי את ענף החלב בוחרים ברמת הגולן ולא בוורשה

"...החקלאות, אצל כל העמים רק גורם כלכלי חיוני פשוט. אבל העם
אשר הנושא שלו כולו הוא קודש קדשים, וארצו ושפתו וכל ערכיו כולם
קודש הם... - הרי גם חקלאותו כולה היא ספוגת קודש"

הרב קוק זצ"ל (מאמרי הראי"ה)

בוטני פלצת

הסיפור של הקיץ בגן הבוטני

חליל

30.7-31.8
י"ב אב-י"ד אלול

בכל ימות השבוע: 9:00-13:00 | 17:00-21:30
יום ו': 9:00-13:00

הגן הבוטני מזמין אתכם לחוויית קיץ לכל המשפחה
עשרים מפלצות ענק בעיצוב מיוחד
של האמן אלכסנדר חייצקי בשילוב סיפור מרתק
בואו לעזור לד"ר אורי לחקור אותן יחד
בסיפור הגדול של הקיץ

זה לוד הכנעם

פסיפס ישראלי בארנכ

קהילה
שהיא
משפחה

קונסרבטוריון
מוביל
בישראל

חוגי
העשרה
ופנאי

מגוון
תנועות
נוער

מוסדות
חינוך
איכותיים

עובריק עכשיו ונהניק מכל מה שיש ללוד להציע!
שלחו הודעה 📩 ← 050-8489300 או סרקו את הקוד ←

איפה הייתם כשניסו להרוס את המדינה?

מחאת השמאל עלולה לנצח אם ציבור האזרחים מהמחנה הדתי-לאומי ימשיך לחמוק מהעימות הנדרש נגד הפוליטיזציה הבוטה של הצבא, הכלכלה, התקשורת ומערכת הרפואה. איפה הרופאים שלנו? איפה ההייטקיסטים?

אפשר להיאבק בהצלחה בפוליטיזציה של חברות כלכליות. מחאת ההייטקיסטים

צילום: אבשלום ששון, פלאש 90

מטורפת, ואיפה אנחנו? עוסקים במפגשים ובניסיונות פשרה? אני לא נגד מפגשים, גם אני הייתי בכמה. אבל כשהצד השני משלח כל רסן ואינו מוכן לזוז במילימטר מעמדתו, גם אתה חייב לצאת למאבק על עמדתך. לשמאל יש תקציבי עתק ולמעלה ממאה ארגונים ועמותות שרתומים למאבק להפלת ממשלת הימין ולמען המשך שלטון האליטות על הרוב הדמוקרטי. גם אם אין לנו את מאות המיליונים שלהם - כוח אדם ורוח התנדבות יש ויש. חסרה הנהגה, חסרים יוזמה וארגון. כי למה להתפלל בבוץ אם כל כך נוח לשבת על הגדר? אבל בעוד כמה שנים תשאלו את עצמכם, או שילדיכם ישאלו אתכם, איפה הייתם כשהרסו את המדינה? מה עשיתם כשפוררו את צה"ל? האם נקפתם אצבע בעת שהניסו להחזיר את הסמכויות הגדולות לידי הרוב הדמוקרטי ונבחריו נחל כישלון חרוץ בגלל מחאה אנרכיסטית, כוחנית ודורסנית, חסרת אחריות וחסרת גבולות?

איפה הטייסים שלנו? למה אני מכיר רק אחד, שי קלך, שרץ מאולפן לאולפן כדי לצאת נגד חבריו הסרבנים? אני ממש מתאפק שלא לנקוב כאן בשמותיהם של טייסים בכירים ונערצים מציבורנו, שבשתיקתם מאפשרים להפוך את הסרבנות בחיל האוויר לאיום על ביטחונה של מדינת ישראל. למה הקצינים הבכירים שלנו במילואים, מדרגת סגן-אלוף ומעלה - מלבד בודדים כמו האלוף עמיר דרור - אינם טורחים להשמיע את קולם, אינם מתאמצים להתארגן ולתת קונטרה לסרבנים? לא צריך אפילו לתמוך ברפורמה, צריך רק להיאבק בעוצמה נגד עריקה משירות בצה"ל תוך הפקרת ביטחון המדינה. אין לנו מספיק אומץ כדי לבטא את המסר האלמנטרי הזה? ואיפה הרופאים שלנו? למה הם לא דורשים את התפטרותו של יושב ראש הסתדרות הרופאים, שניצל את מעמדו באופן מחפיר לשביתה פראית תוך הפקרת החולים?

העיתונאי הבכיר קלמן ליבסקינד, שעובד בתאגיד 'כאן' וב'מעריב', הודיע היום על הפסקת צריכת מוצר של חברת שטראוס, שהכריזה חרם על פרסום בערוץ 14. "הודענו עכשיו לתמי 4 על סיום ההתקשרות. אנחנו רוצים לשתות מים, לא פוליטיקה", צייץ ליבסקינד בטוויטר. בכתבתה של הדס צורי בגיליון זה תמצאו ריאיון עם דוקטורנטית צעירה ומבריקה שמסכנת את הקידום שלה כדי להוקיע את הפוליטיזציה של המוערכת האקדמית באוניברסיטת חיפה. אלו שתי דוגמאות קטנות לאומץ לב ציבורי שאם יושכפל במאות ובאלפים - כל הסיכויים שהשפיות תחזור לשורר פה, והמדינה תנוהל בידי הכנסת והממשלה שנבחרו בהליך דמוקרטי כשר למהדרין. כל עוד לא ניסינו - מוקדם מאוד להכריז על כישלון. ■

למה הקצינים הבכירים שלנו במילואים לא טורחים להשמיע את קולם, להתארגן ולתת קונטרה לסרבנים? לא צריך אפילו להביע תמיכה ברפורמה, רק להיאבק בעוצמה נגד עריקה משירות בצה"ל תוך הפקרת ביטחון המדינה. אין לנו מספיק אומץ כדי לבטא את המסר הפשוט הזה?

לנו שאנו חלשים מדי, ושאפילו היינו חזקים מספיק - יהיה זה קץ הדמוקרטיה וסוף המדינה אם נצליח לנצח את הממשלה. ומה קורה כעת? הממשלה היא אנחנו, יש קואליציה יציבה של 64 מנדטים, ושוב מסבירים לנו שאנחנו חלשים מדי, עוד לא התעצמנו מספיק, אין לנו די השפעה. בעזרת ה' בעוד עשרים שנה, עם הנצח לא מפחד וכו'. אם מחאת השמאל תנצח - זה כבר לא סוף המדינה וקץ הדמוקרטיה?

אני מבקש, במחילה, להציג כאן אפשרות אחרת. אנחנו פשוט לא עושים מספיק. הצד השני מגויס כולו למאבק, משקיע ומשפיע. ואנחנו? פעם בחודשיים באים להפגנת נעק, ובכך זה מסתכם. מוטב כך מאשר בכלל לא, אבל ככה לא מנצחים במאבק ציבורי. אומר זאת כך: הציבור הדתי-לאומי כבר משולב מספיק במערכות המדינה השונות - באקדמיה, בצבא, בכלכלה, בשירות הציבורי, אפילו בתקשורת. הוא פשוט לא מעז לעמוד על שלו ולהתעמת. וזה לא שיש צורך לטעון בזכות הרפורמה המשפטית על כל סעיפיה. כל מה שצריך זה להתנגד, ובתוקף, לפוליטיזציה של מערכות שאמורות להיות אי-פוליטיות, אבל נרתמו באופן מלא למאבק של השמאל, בטענות עלובות שמכסות על מגיעים פוליטיים מובהקים. יש דתיים וימנים בהייטק, שיכולים וצריכים להעז לצאת נגד מנהלים שרותמים את החברה שלהם למאבקים פוליטיים שנויים במחלוקת. כך באקדמיה, כך בתקשורת, כך בצבא - גם ביחידות המיוחדות. נכון שנוח יותר להשאיר את המאבק לממשלה. שמנו פתק בקלפי, בימים כתיקונם זה אמור לכאורה להספיק. אבל הנה - ראינו שהממשלה לא יכולה לבד. היא זקוקה לעורף ציבורי, למאבק אורחי. הצד השני מגויס ברמה

המחאה משולחת הרסן, האנרכיסטית, העבריינית ומחרחרת הריב - השאלה אם המחיר לא כבד מדי היא בלתי נמנעת. זו הסיבה העיקרית לכך שגם בימין נרשמה שחיקה מסוימת בתמיכה ברפורמה ובממשלה. אבל הנזק הצפוי מהשעיה ארוכת טווח של העיסוק בנושא - להבדיל מהשעיה טקטית מוגבלת בזמן - יהיה חמור לא פחות. זאת ועוד: יש לזכור שהצד השני מנהל לוחמה פסיכולוגית בכלים משוכללים. כמו שמנפחים את מספר המפגינים בקפלן, כך מנפחים את עוצמת האיום על ביטחון המדינה ועל כלכלתה, ואת עוצמת האיום הממשי במלחמת אחים. ההפחדות והאיומים האלה שירתו אותם מצוין עד עכשיו והניבו להם הישגים עצומים, אז למה שלא ימשיכו? בפועל, הכלכלה מחזיקה מעמד, וגם מוכנות צה"ל לא נפגעה במידה שהיו רוצים שנאמין.

אווירת רפיון הידיים, בקואליציה בכלל וספציפית בשיח הפנימי של הציבור הדתי-לאומי, נובעת מתחושה שאנו עומדים מול כוחות גדולים וחזקים מדי. אכן, יש משהו מבהיל בהיקף הכוחות, המשאבים והאמצעים שעומדים לרשות המחאה. וכמו במאבק להצלת גוש קטיף בשעתו, יש מי שמנסים לגרום לנו להשלים עם הכישלון, להתנחם בכך שבעתיד נתעצם, נשתלב במערכות המדינה השונות ונוכל להשפיע יותר בכיוון הנכון. אבל האם באמת הכוח שלנו הוא כה דל? האם איננו משולבים די הצורך במערכות המדינה כדי להשפיע כבר כעת?

בגוש קטיף, כשהציבור הכתום ניסה להילחם נגד הממשלה ומערכות המדינה העומדות לרשותה, הסבירו

מפלגות הקואליציה - המחנה הלאומי, הימני, הדתי והחרדי - לא באמת יכולות להרשות לעצמן לוותר על תיקון מערכת המשפט. למרות הפיתוי לומר "ניסינו, לא הלך, לא נורא - נפנה לאתגרים אחרים", המשך המצב הקיים יכה שוב ושוב במחנה הגדול הזה, מחנה הרוב, ובערכים הקדושים והיקרים לו. אם הרכבו של בג"ץ, ובעקבות זאת גישתו ורוחו, לא ישתנו - השחיקה המתמדת בכל נושא ציבורי בעל ערך לאומי או דתי לא תיפסק, וההשתלטות הבלתי נסבלת של מערכת המשפט על סמכויות הכנסת והממשלה רק תלך ותתעצם. אם קברניטי הממסד המשפטי יצאו מהעימות הזה עם ניצחון מהדהד, הם ימשיכו בדורסנותם שיכורי ניצחון, מתוך ידיעה שמעתה והלאה הוסר כל איום מצד המערכת הפוליטית לנסות לרסן אותם.

עד כה שופטי בג"ץ בעבר ובהווה, בהנהגת הנשיאה חיות והנשיא לשעבר ברק, אינם מראים כל רצון להתרחק. כאילו אין להם שום אחריות למצב. כאילו לא הם שיצרו את הבעיה בגישתם האקטיביסטית הכוחנית והדורסנית. כל האינדיקציות מראות שיש הסכמה ציבורית רחבה כי מערכת המשפט זקוקה לתיקון, והוויכוח הוא רק על גבולותיו. אבל הנשיאה אסתר חיות, היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב-מיארה וחבריהן כאילו לא שמעו על כך. אין שום איתנות מצידם על נכונות לפשרה. הכנסת והממשלה ולפחות חצי מהעם נאנקים תחת עולם הכבד, והם כרחבעם בשעתו משיבים - הנשיא אהרן ברק ייסר אתכם בשוטים, אנחנו נייסר אתכם בעקרבים. ברק טען בשעתו שהוסמך לבטל חוקים רגילים שעומדים בסתירה לחוקי יסוד, אבל אנחנו ניקח לעצמנו סמכות לבטל גם חוקי יסוד.

כשקובלים בפניהם על מדיניות מושחתת של איפה ואיפה באכיפת החוק, הם מגלגלים עיניים ומכחישים. כאשר משווים בין מדיניות האכיפה הדרקונית שהופעלה נגד פעילי המאבק הכתום ובין כפפות המשי שבהן טופלו חוסמי הכבישים של היום, הם לפעמים מומציאים חילוקי "צוויי דינים" (שני דינים) שלא היו מביישים למדן בריסקאי מפופלל, ולעיתים פשוט משקרים ומתכחשים.

דרך אחרת להתמודד עם טענת האכיפה המפלה היא להשיב שאם לדעתנו המוחים הכתומים טופלו בחומרת יתר לא ראויה, אז מה אנחנו רוצים - שגם היום הרשויות ינהגו באופן לא ראוי רק משום שכך נהגו אז?! כאילו יש רק שתי אפשרויות - או לבצע הארכת מעצר קבוצתית עד תום ההליכים לקטינים שרק ניסו לחסום כביש נידח לכמה דקות, או להעלים עין לחלוטין מחוסמי נתיבי איילון במשך שעות, ושקציני משטרה יצעדו בשורותיהם. לא עלתה בדעתם האפשרות שקו האכיפה הנכון עובר באמצע. מה דעתכם על מעצר של חוסמי כבישים בוגרים ליומיים-שלושה, תוך הגשת כתבי אישום מרתיעים נגדם?

אז נכון שלנוכח ההישגים הדלים של יוזמת הרפורמה המשפטית עד כה, לעומת הנזקים למדינה שגורמת תנועת

במיוחד לגיל
השלישי!

MULTI

כל מה שטוב ביוגורט
עם כל מה שטוב בשבילכם

חדש!
עם צ'יה

פלא-
היוגורט

דל לקטוז | חלבון | ברזל
סידן | ויטמין D | אבץ | מגנזיום

לפיד נגד אחדות

סירובו של לפיד להצטרף לממשלת אחדות ימנע גם מהמחנה הממלכתי מהלך דומה. לעומת זאת, בנוגע לחידוש השיחות בבית הנשיא לא ממהרים במפלגתו של גנץ להתיישר עם הקו הקשוח של יש עתיד ← שר הביטחון: הכרזה על אי־התנדבות לשרת אינה שונה מסרבנות

→
"לא זקוק לשיעור באומץ".
שר הביטחון יואב גלנט

צילום: שיר טורם, פלאש 90

שלך שהוא לא יכול לדרוש להפעיל את הכלי הזה על ערבים ישראלים ומצד שני לא להסכים להפעיל אותו כלפי ישראלים ביהודה ושומרון", התייחס גלנט לשר בן גביר.

אך את העימות החריף מכולם הקדיש השר מהליכוד למי שעד לפני כמה שנים היה עמיתו לפורום מטכ"ל - הרמטכ"ל לשעבר גדי איזנקוט. האחרון רמז לחוסר אומץ מצד הצבא ומצד השר האחראי בסיפור אוהלי חיזבאללה שפלוו חמושים ושוכנים במשך שבועות ארוכים בתוך ישראל. "אתם לא נוהגים פה באומץ לב", הטיח איזנקוט, והוסיף שכל התקריות בגבול הצפון מאז, מקורן בחטא האוהלים הקדמון. "אתה לא תלמד אותי על אומץ לב", זעם שר הביטחון בחורה, והזכיר את הצעדים הפומביים שעשה בחודש מרץ, שהובילו אז לעצירת חקיקת הרפורמה.

אלא ששיא העימות בין השניים התמקד בסיפור הסרבנות. "מבחינתי אין הבדל, כולם סרבנים", הטיח גלנט באיזנקוט, לאחר שהאחרון הבחין בין אי־התנדבות של חייל שסיים את חובתו במילואים לבין מי שמסרב לשרת אף שעודנו מחויב בכך על פי חוק. "אתה סתם אומר את זה", התגרה בו איזנקוט. "בוא נראה אותך אומר את זה בחוץ", הוסיף, ובעצם רמז שוב לעניין אומץ הלב.

ההסבר של גלנט בתגובה היה קוהרנטי ומדויק. וכך הסביר: בשני המקרים נעשה שימוש בכל ההשקעה האדירה שצה"ל השקיע באותו טייס, או חייל בכיר אחר, כאשר אותו חייל לוקח את ההשקעה הזו בו והופך אותה לאיום מטעמו נגד הצבא והמדינה. המדינה הכשירה אותו להיות טייס, ועכשיו הוא מנצל את מעמדו ואת ההכשרה שקיבל כדי לכפות עליה דעה פוליטית־ערכית. העיקרון הבסיסי הזה נכון גם במקרי סרבנות של ממש, וגם במקרי אי־התנדבות.

בשלב הזה ביקשו איזנקוט וקציני הצבא הבכירים שנכחו בחדר לייצר הקבלה למה שקרה בתקופת העקירה מגוש קטיף. לטענתם, בדיוק כפי שאז ביקשו להרגיע וקיבלו בהכלה חיילים שהודיעו שאינם יכולים לקחת חלק בהתנתקות, ולא הדיחו אותם על סרבנות, כך ראוי לנהוג גם עכשיו. "אם נעזיף כל אחד לא יהיה לנו צבא", התריע ראש אגף המבצעים, האלוף עודד בסיוק.

"על מה אתה מדבר", נזעק חבר הכנסת עמית הלוי למשמע דבריו, "שם זה היה סירוב פקודה נקודתי בטענה שזו פקודה בלתי חוקית. פה מדובר על אנשים שאומרים שלא ישרתו - סרבנות גורפת על עצם השירות בצה"ל".

חבר הכנסת הלוי הוסיף שאם האווירה ששוררת עכשיו הייתה מתקיימת בשנה שלפני עקירת היישובים מגוש קטיף, ההתנתקות לעולם לא הייתה מתרחשת. "לפחות עכשיו בצבא יודעים שאם יתבקשו בעתיד לבצע עקירה דומה נוספת, אחרי אירועי החודשים האחרונים זו משימה שלא ניתנת לביצוע", העיר אחד הנוכחים ביציאתו מהדיון. שהרי מן המפורסמות היא שעם ישראל תמיד ימצא את הטוב בכל רע. ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב' ובכאן 11

"מבחינתי אין הבדל, כולם סרבנים", הטיח גלנט באיזנקוט, לאחר שהאחרון הבחין בין אי־התנדבות של חייל שסיים את חובתו במילואים לבין מי שמסרב לשרת אף שעודנו מחויב בכך על פי חוק. "אתה סתם אומר את זה", התגרה בו איזנקוט, "בוא נראה אותך אומר את זה בחוץ"

שביחד עם לפיד אפשר היה בהחלט לדבר על ממשלת אחדות.

אם מנקים לרגע את הסקרים המחמיאים שאינם רלוונטיים לאירוע, למחנה הממלכתי יש בסך הכול 12 חברי כנסת. גם אם נניח שנתניהו היה מוכן להחליף את בן גביר בגנץ - אותם 12 מנדטים של המחנה הממלכתי צפויים לעימות מתמיד עם אמסלם, קרעי, דיסטל־אטבריאן, מאי גולן ויריב לוין כמעט בכל נושא שקשור אפילו בעקיפין למערכת המשפט. תוסיפו לזה התכתשויות נוספות באי־ספור נושאים מול אנשי הצינונת הדתית, וקיבלתם (לפחות לשיטת אנשיו של גנץ) אירוע שבמקום להרגיע את הרוחות במדינה, עלול דווקא להגביר את הלהבות. לעומת זאת, אם לפיד וגנץ היו מגיעים ביחד כגוש אחד של 36 חברי כנסת, זה כבר היה כוח מאזן מול גוש הליכוד, שיוצר סיטואציה אחרת לחלוטין. רק שכאמור, לפיד לא שם, ואופציית האחדות קרסה עוד לפני שנבדקה באופן אמיתי.

אי־התנדבות היא סרבנות
ואם יבחסי קואליציה-אופוזיציה עסקינן, מאז תחילת הקדנציה הנוכחית לא הכירה ועדת החוץ והביטחון דיונים עם נוכחות מלאה או אפילו קרובה לכך. ואילו השבוע אולם הוועדה היה גדוש מפה לפה עם לא פחות מ־24 חברי ועדה, ואפילו ממלאי המקום של החברים, שנהרו בהמוניהם לדיון הכי חם בעיר. על הפרק - כשירות צה"ל על רקע אירועי הסרבנות שהתלוו למחאה, אבל לא רק.

שר הביטחון יואב גלנט הגיע לדיון במצב רגיש במיוחד. לא משנה מה יעשה, הוא יחטוף. אם לא מכיוון המחאה אז מכיוון חבריו לקואליציה, ולהפך. בסוף הוא ספג גם מכאן וגם מכאן. כשיצא בחריפות נגד אי־ההתנדבות ואמר שאין הבדל בינה ובין סרבנות מובהקת, חטף מצד אחד. כשיצא נגד מה שמוגדר אירועי תג מחיר ביהודה ושומרון, זכה לביקורת מצד אנשי עוצמה יהודית. "למה אתם משתמשים בכלי הלא דמוקרטי הזה של צווים מינהליים", דרשה לדעת חברת הכנסת לימור סון הרי־מלך. שר הביטחון השיב שהצבא משתמש בכל מה שאפשר. "אמרתי גם לבוס

גנץ ולפיד כבר לא מתואמים
וכאן נשאלת השאלה האם באופוזיציה מסוגלים בכלל להביא את עצמם להודיע פומבית על חזרה לשיחות, אותן שיחות שלפיד וגנץ בעצמם היו אלו שהפסיקו. האם בכוחם של השניים לעמוד מול ראשי המחאה, שמהלכים עליהם אימים ודורשים מהם שלא לחזור לשיחות? צד אחד של המשוואה כבר נתן לכך תשובה די מהר. ראש האופוזיציה לפיד דיבר השבוע מעל דוכן הכנסת והודיע שחזרה לשיחות תקרה רק בתמורה לכך שהקואליציה תקרקר כמו תרגול ולאחר מכן תקפוץ על רגל אחת ותצעק "איר, אתה מלך". הוא כמובן בחר בניסוח מעט עדין יותר, כשהתנה את חידוש השיחות בהקפאת הרפורמה לשנה וחצי, ובעיגון ההקפאה הזו באמצעות חוק של הכנסת. שזה מה שאמרנו מקודם בעניין התרגול, רק בשפה מעט מנומסת יותר.

אלא שבמפלגתו של גנץ בחרו שלא להתבטא השבוע בסוגיית החזרה לשיחות, ולא במקרה. הדיונים הפנימיים בתוך הסיעה נמשכים כל העת בעניין הזה, והוחלט שלא למהר להכריע, בשונה מלפיד. מבחינתם התיאום עם ראש האופוזיציה נגמר. מי שלא טרח לתאם איתם את מגעי הפשרה שניהל בשבוע שעבר בעניין חוק עילת הסבירות, שלא יצפה לתיאום מצידם סביב שאלת החזרה לשיחות. מצד שני חוששים שם מחוייית כישלון שנייה ברציפות, אחרי הכישלון בסבב השיחות הקודם. אם שואלים את חברי הסיעה בחדר סגור, תוך הבטחה שתשובתם לא תתפרסם, רובם מעדיפים את נתיב ההידברות ואת הצ'אנס הנוסף להסכמות.

ואם זה לא מסובך מספיק, תוסיפו גם את שאלת ממשלת האחדות שצפה מחדש בשבוע האחרון, לראשונה מאז הימים שבסמוך לאחר הבחירות. אם בשאלת חידוש השיחות עמדת לפיד אינה מחייבת את המחנה הממלכתי, בסיפור ממשלת האחדות היא דווקא כן. גם כאן, לפיד מיהר לפרסם את עמדתו והבהיר שאין על מה לדבר. זוכרים את אותו חדר עם אותה הבטחה לאנשי המחנה הממלכתי שתשובתם עם שמם לא תפורסם? אז בחדר הזה יספרו לפחות חלקם

בשבת האחרונה נחשפו תושבים בהרצליה למחזה לא שגרתי במיוחד. יום קודם לכן שוחרר פרומו מתוך ריאיון שהתקיים במהלך סוף השבוע עם יושב ראש ועדת החוץ והביטחון, חבר הכנסת יולי אדלשטיין. בקטע ששוחרר ביום שישי הודיע חבר הכנסת הוותיק שהמשך חקיקת הרפורמה יצטרך לעבור דרכו ודרך חברי הכנסת של הליכוד. לכאורה, ניתן היה לצפות שראשי המחאה נגד הרפורמה, שאת דעותיהם הקיצוניות (בשונה מרבים מהמוחים עצמם) אין ממש צורך להציג, יאמצו לחיקם באותו הרגע את חברי הכנסת אדלשטיין, ביטן, דלל ואחרים בליכוד שמחזיקים באותה דעה. הרי באמירתם על הצורך בהסכמות ובריכוך הם מבטיחים אחד משניים - או את עצירת הרפורמה, או את המשכה בקונצנווס רחב. אלא שלדברים של אדלשטיין יש משמעות נוספת - כיבוי המחאה כתנועה רחבה, כזו שסוחפת חלקים רבים במחנה השמאל־מרכז. כתוצאה מכך עלולות להסתיים גם 15 דקות התהילה של ראשי המחאה, שייאלצו לחזור לאלמוניותם המדכאת ויידרשו לגמילה מהירה מאותה חשיפה תקשורתית חסרת תקדים שזכו לה. ומה יהא על האפשרות שעלתה לאחרונה, של הקמת מפלגה חדשה בראשות שקמה ברסלר לקראת הבחירות הבאות? אם המחאה תדעך, גם מפלגת המחאה המדוברת תדעך ביחד איתה.

עם כל הכבוד לרפורמה המשפטית, יש דברים חשובים הרבה יותר, ובראשם המשך הגשמתה המלאכותית של המחאה בכל מחיר. מבול הדיווחים על כך שעוד ועוד חברי כנסת בליכוד דורשים הסכמה כתנאי להמשך ההתקדמות עלול לשפוך מים צוננים על מדורת המחאה, שכידוע הפכה כבר מזמן למטרה בפני עצמה. מי יבוא למחות אם אפילו בליכוד מתרבים הקולות שאומרים "עד כאן?"

וכך, בשבת בבוקר, כשהוא בדרכו לבית הכנסת בעיר מגוריו, הקיפה את חבר הכנסת אדלשטיין חבורת מפגינים עם חולצות אדומות ושלטי "ק.ג.ב.". אחת המפגינות אף צעקה לעברו: "מה, אני טיפשה?! אני לא מבינה שכל מה שאתם אומרים זה מסרים של ביבי?!" כך נאלץ אחד מחברי הכנסת המזוהים יותר מכול עם קידום שיח והסכמות רחבות לצעוד ולהיכנס לבית הכנסת בשבת.

בהקשר הזה עולה טענה שלפיה אדלשטיין וחברי הכנסת הנוספים בליכוד שאינם מוכנים להמשך הרפורמה ללא הסכמות, מרחיקים בעמדתם זו הסכמות ומבריחים את האופוזיציה, שהרי במו ידיהם הם מבטלים את המנוף שיש לקואליציה על האופוזיציה. אלא שישנה גם דרך הפוכה להסתכל על זה. לא במקרה דרש יושב ראש ועדת החוץ והביטחון שהמשך חוקי הרפורמה יכללו התייעצות איתו, וחבר הכנסת דוד ביטן אף הוסיף עליו ודרש שהחוקים יעברו תהליך פנימי ומשתף בתוך הליכוד. אף אחד מהם לא התנה את התהליך בהסכמה עם האופוזיציה. שניהם מבינים שלא בהכרח יהיו שיחות כאלו עם גנץ ולפיד, ולכן הקפידו שלא לכבול את ידי הקואליציה בהקשר הזה. במקביל, הטקטיקה הזו אמורה גם לעקר את הטענה הקבועה מצד האופוזיציה, שלפיה גם כשהם הגיעו להסכמות עם אנשי הליכוד בשיחות בבית הנשיא, הלכו האחרונים לשר המשפטים יריב לוין, שמצידו אמר "לא" והפיל את הכול. עכשיו נוצרה עוד כתובת בתוך הליכוד, עם גישה אחרת מזו שהפגין לוין, ולקחה לאופוזיציה את התירוץ שלא לחדש את השיחות.

עושים כושר בבין הזמנים?

הוסיפו לתפריט שלכם דנונה פרו עשיר בחלבון

פלא-
היוגורט

- נפלא לדעת -

כמות החלבון היומית המומלצת
תלויה ומשתנה בין היתר, בסוג
הפעילות הגופנית ועצימותה

דנונה
PRO

רגשות מעורבים

חופי המשפחות הפכו לתופעה נרחבת גם בציבור החרדי השמרני, כתוצאה מחוסר ההתאמה בחופים המוכרזים ← רבני המגזר יוצאים בתוקף נגד הרחצה המעורבת, אולם הנופשים מתארים מחנות קמפינג שמתקיימים על טהרת הקודש וכללי הצניעות, גם אם אינם הפתרון לכתחילה

←
"אתם יודעים מה
זה חוף משפחות?
זה חוף מעורב
לדתיים ודתיים".
אילוסטרציה

צילום: יוסי זליגר,
פלאש 90

בתחילה נראו בחופי המשפחות בעיקר דמויות לא מייצגות משולי המחנה, חרדים־לייט או שבבניקים שצניעות אף פעם לא הייתה הצד החזק שלהם, כיום אפשר למצוא בהם בני תורה של ממש, שאיש כנראה לא יפקפק ביראת השמיים שלהם.

למרות מחאת הרבנים, מבחינת הרוחצים אין מדובר ברפיון רוחני שהם נסחפים לתוכו בימי בין הזמנים, אלא בבילוי משפחתי לכתחילה, כשר למהדרין, ללא חשש שמירת העיניים. גורם חרדי מוכר מעולם התיירות הודה כי "זה הפך לדבר מקובל" אך הגדיר את העיסוק בנושא "תפוח אדמה לוהט" - מה שמסביר את הקושי למצוא מרואיינים שיסכימו להעיד על עצמם ככאלה. עם זאת, בקרב אושיות ומשפיעני הרשתות החברתיות יש רבים שאינם מהססים לתעד עצמם בבילוי המשפחתי השנוי במחלוקת ולשתף בכך את אלפי עוקביהם.

למרות הביקוש ההולך וגובר לכך, תחילה ממסורתיים ודתיים וכעת גם בקרב החרדים, עד היום לא הוכרו בישראל חופי משפחות באופן רשמי - ככל הנראה בשל הקושי הציבורי והמשפטי להגדיר את המותר והאסור בהם. אחד הדוחפים לכך הוא יהודה פואה, מנכ"ל ארגון 'בצלמו' לזכויות אדם ברוח יהודית, שבשנה שעברה פנה לאיגוד ערים כנרת ולאחר מכן גם למשרד הפנים בבקשה להסדיר כמה חופים שבהם מותר יהיה לשהות רק בלבוש מלא. לפי הצעת פואה, הרוחצים בהם, גברים כנשים, יהיו חייבים לכסות את

שרון יוסף, מנהל 'קמפינג משפחות בקדושה': "כולם הולכים בצניעות, אין סיכוי להתקל במראות אסורים, יש איתנו ציבור איכותי וממילא גם האווירה יותר קדושה ביחס למקומות אחרים. ברוך ה' הצלחנו למשוך הנה כמה שיותר יהודים שכמונו חיפשו דבר כזה במשך שנים, היו סובבים את כל הכנרת והעלו חרס בידיהם. הלוואי שרחוב ממוצע בחוץ היה נראה בימים האלה של הקיץ כמו שחוף הים נראה כאן"

אפליה לרעה של שומרי מצוות

סוציולוגים ממגדל השן אולי זקוקים לדרשנים ולנואמי כיכרות כדי ללמוד על הלכי רוח ומגמות בחברות שהם חוקרים, אבל כדי להכיר את התופעה שנגדה יצאו הרבנים במוצאי השבת שעברה אפשר פשוט לרדת לשטח. הממצאים חדשים וברורים: בילוי משפחתי בחוף ים ללא הפרדה, שהיה עד לא מזמן נחלתם של דתיים לאומיים בלבד (וגם בציבור זה הוא נחשב לשנוי במחלוקת), נעשה בשנים האחרונות מקובל יותר ויותר אף במגזר החרדי, וכעת הוא מחלחל גם לזרמים המרכזיים והשמרניים שבו. אם

אז אדם שלוקח את הילדים שלו למקום כזה של מעורב דתי - זה לא נקרא רשע? ". לדבריו, "כמה רבנים צועקים על זה, בעוונותינו הרבים, ואף אחד לא שומע. משנה לשנה הספחת הזאת עולה וגודלת. חייבים לקעקע את הדבר הזה!".

הרב יוסף, שדיבר מיד אחריו, חיך בהנאה למשמע הוורט על שחיתת הקודשים בצפון וביקש לחזק. "חוף משפחות, רבותי, זה פשוט נגד ההלכה", קבע. "רוצים ללכת לטייל? שילכו לגן הסנהדרין, שיש פה קרוב, כמו שהיינו עושים כשהיינו קטנים, או מקסימום לגן חיות. לא למקומות שיש בהם פריצות!".

כשהרב דוד נקי הזכיר במוצאי שבת נחמו בבית הכנסת היזדים ש"קודשי קודשים - שחיתת בצפון", הוא לא התכוון ללמד את הלכות המקדש, ברוח התקופה, אלא לעורר את הקהל - באולם ובעיקר בבית - לעניין אחר לגמרי, לא פחות אקטואלי. הרב נקי, רב ופוסק מוכר בציבור החרדי הספרדי ומחבר סדרת החוברות 'בהלכה ובאגדה', התארח בשיעורו השבועי של הראשון לציון הרב יצחק יוסף, והוא בא למטרה אחת: הרבצת מוסר בשומעיו נגד תופעה שפשתה בשנים האחרונות בקרב החרדים - רחצה מעורבת בחופי ים "משפחתיים". את דברי המשנה במסכת זבחים הביא רק כרמז לחובת השמירה על העיניים בימי בין הזמנים. "אתה זכית להיות קודש קודשים, התעלית כל כך", קרא לבני התורה, כשהוא מפרש על דרך הדרש את דיני שחיתת הקורבנות. "עכשיו אתה הולך לצפון, לכנרת, ושוחט שם את כל הקדושה שלך".

"ריבוננו של עולם, אתם יודעים מה זה חוף משפחות? זה חוף מעורב לדתיים ודתיים בלבד", זעק הרב. "איפה נשמע כדבר הזה??? אנשים שקוראים לעצמם יראי שמיים - דתיים, חרדים, חסידים, ליטאים, באשקלון, בבתי ים, בנתניה - איך ייתכן???". בהמשך תהה: "הרי אף אחד מאלה שהולכים שמה לא ייקח את הילדים שלו לבתי ספר חילוניים שלומדים בנים־בנות. ולרוחוץ בים בנים ובנות ביחד זה מותר??? עצם זה שאדם מכניס עצמו לניסיון הוא נקרא רשע.

קיץ משפחתי באתרי מורשת

כל יום בשעה 11:00
סיור מודרך במחיר מיוחד

כניסה וסיור מודרך: 50 ₪ למשפחה
70 ₪ למשפחה בת 6 נפשות ומעלה

קיץ עשיר
בחוויות, תוכן וערכים

ימים א'-ה', בחודש אוגוסט
ברישום מראש

לפרטים והרשמה: shimur.org

מחפשים ללכת לים אלא רק לרחצה נפרדת - באמת לא צריך לדחוף אותו לזה, ובמיוחד ששם זה עם מציל ולכתחילה", מסביר שרון יוסף. "אבל יש הרבה מאוד אנשים שזו החופשה השנתית המשפחתית שלהם - ובהחלט יש להם על מה לסמוך בהלכה". הוא הדגיש כי חבריו למיזם אינם מעודדים חלילה רחצה במקום שאינו מוכרז, והם פועלים מול הרשויות על מנת שיינתנו מענה לצורכי הציבור הדתי והחרדי ויסדירו את החופים באופן מלא ולתקופות נוספות בשנה, אך יחד עם זאת הוא סבור שכל עוד המדינה אינה משתפת פעולה - אין להתעלם מהצד החיובי של ההתארגנות. "בסופו של דבר ברור שהיא דבר מבורך", אמר. "בלעדיה הם היו מסתובבים בחופים מעורבים פרוצים ומחפשים שם פינות מבודדות ומסוכנות, לכן מדובר לכל הפחות במועזר נזקים. אני לא יודע מי הזין את הרב יוסף באינפורמציה הזו ומה האינטרס שלו, אבל ברור לי שאם הרב היה מגיע לכאן הוא היה שמח לראות שבמחנה הזה יש קדושה מלאה".

קוד לבוש מעורפל

ואולי שני היוספים צודקים - גם הרב יצחק, הראשון לציון, וגם שרון, מנהל "קמפינג משפחות בקדושה". רב ואיש חינוך מוכר ופופולרי בצינונת הדתית אמר כי לדעתו הרעיון של חופי משפחות, גם אם אינו מושלם, מצליח לאזן די בהצלחה בין הרצון לחוויה משפחתית ובין שמירה על גבולות ההלכה, כל עוד נשמרים בהם הצניעות והפרטיות, ובעיניו מדובר במענה ראוי לציבור הדתי והחרדי. יחד עם זאת, הוא כרב מעדיף שלא להתבטא בשמו באופן פומבי בסוגיה. "מצד אחד צריך לדחוף שיהיו יותר מקומות כאלה, שהם בוודאי עדיפים על הפתרונות הקיימים", הסביר, "ומצד שני זה לא צריך לבוא מצד הרבנים, כי הכללים לגבי קוד הלבוש מאוד גזיליים ומעורפלים, וההקפדה עליהם היא על בסיס רצון טוב ובלי יכולת לאכוף אותם". ואיך היה נוהג בעצמו? "באופן פרטני, להרבה משפחות של דתיים אמליץ ללכת לחוף משפחות, ויכול להיות שגם אני אלך עם הילדים שלי, אם נמצא את המקום הטוב והמתאים לזה. אבל לפרסם אמירה הלכתית גורפת יהיה מעשה חסר אחריות". ■

הכותב הוא עיתונאי ynet וידיעות אחרונות

מדובר בחוף ציבורי. "עלות השהייה היא על החניה בלבד (כ־70 שקלים ל־24 שעות)", נכתב. המנהל שרון, בן המחזור הראשון של הקמפינג (י'–ט"ו באב), נמצא במקום והוא מדווח על כשליש חרדים מבין הנופשים. "זה מחנה של קדושה ממש שכל המהות זה תפילות ואוכל כשר ושיתופיות ואהבת ישראל - והכול בנעימות", אמר. "כולם הולכים בצניעות, אין סיכוי להיתקל במראות אסורים, יש איתנו ציבור איכותי וממילא גם האווירה יותר קדושה ביחס למקומות אחרים. ברוך ה' הצלחנו למשוך הנה כמה שיותר יהודים שכמונו חיפשו דבר כזה במשך שנים, היו סובבים את כל הכנרת והעלו חרס בידיהם. עכשיו כולם באו למקום אחד". הוא סיכם כי "הלואי שרחוב ממוצע בחוץ היה נראה בימים האלה של הקיץ כמו שחוף הים נראה כאן. אתמול מישוה כתב בקבוצה שיש פה אחת שמסתובבת לא בצניעות. כתבנו לו: ישתבח שמו לעד שבחוף שיש בו אלפי אנשים יש רק אחת לא צנועה". אז מדוע הרב יוסף מתנגד לתופעה? "אני יכול להבין אותו, כי בן תורה שבכל מקרה הוא והמשפחה שלו לא

מחזורים ומונים כבר אלפי משפחות. שרון יוסף, נשוי ואב לעשרה, שמנהל את המיזם בהתנדבות, מספר כי הרעיון נולד בעקבות מצוקה אדירה של מטיילים חרדים ודתיים שלא מצאו מקום מותאם להם באף אחד מ־150 החופים המוכרזים הפועלים כיום בישראל. "זה התחיל בשנה שעברה מפוסט תמים שפרסם חבר שלי, חיים, וצמח וגדל ונהיה משהו אדיר עם כמעט 5,000 איש", אמר. "כל כמה דקות יש לנו מצטרפים חדשים - וזו רק ההתחלה".

בקבוצת הוואטסאפ מוגדרת מטרתה כ"קמפינג משפחות בחוף גולן בכנרת מתוך אהבת ישראל, צניעות ואחוזה", והמשתתפים מתבקשים לשמור על האופי הדתי של המקום וגם להימנע מסכנה, ולהקפיד על "שכונן בלבד, בלבוש מלא (כולל הגברים) ובלי להתערבב בין המשפחות". בפרטי הקבוצה מופיעים גם זמנים קבועים לשלוש תפילות ביום ולצידם מודעת דרושים ל"מתנדבים ותרומות על מנת להקים בית כנסת פעיל עם ספר תורה". הכול נעשה, כמובן, באופן וולונטרי וללא תשלום מצד הנופשים - שהרי

מתנגד לתופעת "חופי המשפחות".
הרב יצחק יוסף

צילום מסך: דר וסוחרת הפקות

הגפיים עד 20 סנטימטרים ממרכז הגוף, וייאסר עליהם לשחות בבגד תחתון. אלא שבעוד שאת הזמנים והמקומות לרחצה נפרדת קל יחסית לרשויות המדינה להגדיר ולאכוף, כשמדובר בקוד לבוש העניין הופך לבעייתי ומורכב יותר - והן דחו את יוזמת 'בצלמו'. בלית ברירה, משפחות שמבקשות לבלות בים בהרכב מלא אך בצניעות נאלצות לחפש לעצמן קטעי חוף שקטים ומבודדים, בדרך כלל כאלה שאינם מוכרזים וללא שירותי הצלה, בתקווה שלא יופרעו על ידי מתרחצים בלבוש חשוף שברחו מהחופים הצפופים ונואשים גם הם לפיסת חול פרטית משלהם.

יהודה פואה טוען לאפליה של שומרי התורה והמצוות לרעה בשטחי ובתנאי הקמפינג והרחצה הכשרים שהם מקבלים, וארגונו פועל כל העת מול נציגיו בכנסת לתיקון העוול, אבל בינתיים הוא מדווח כי המצב בשטח השתפר בדרך עקיפה. משרד הפנים, בראשות השר החרדי משה ארבל, ואיגוד ערים כנרת, הרחיבו בימי בין הזמנים את הפעילות הנפרדת בחוף גולן, בגדה המזרחית של האגם, וכתוצאה מכך התפתח סביבו באופן טבעי גם מתחם גדול לביילוי מעורב בצניעות. "תמיד היה שם חוף משפחות לא רשמי, אבל עכשיו הוא כלוא בתוך החוף הנפרד והגישה אליו היא דרכו", הסביר. "זה אומנם לא מוכרז ובלי מציל, אבל לראשונה אפשר להיות רגועים שזה באמת צנוע. אם תמיד יש חשש שפתאום תגיע אישה בבגד ים חשוף - עכשיו זה לא יכול לקרות, כי לרוחצים החילונים אין מה להגיע למקום הזה, שנמצא בעומק החוף הנפרד. וכך גם באזור המעורב כולם עם ביגוד מלא וכיסויי ראש".

בית כנסת על החוף

מי שמנצלים היטב ובחוכמה את ההזדמנות לקביעת עובדות בשטח וליצירת סטטוס־קוו חדש הם חברי קבוצת "קמפינג משפחות בקדושה", שהתאגדו ברשתות החברתיות ליציאה משותפת לנופש בכמה

ראש השנה

באוירת קודש ירושלמית

בית וגן, נוחות ושרות של מלון באווירה של בית

11 חדרי אוכל פרטיים | 6 בתי כנסת | חדרי התכנסות פרטיים | תפילות מאורגנות חדרים משודרגים | מנין אשכנזי | מנין ספרדי | שיעורים והרצאות במהלך החג

שבתות חתן ■ כנסים ואירועים ■ חתונות ■ בר מצווה ■ בריתות ■ אולם אירועים חדש עד 500 איש

הזדרזו והזמינו עכשיו:

050.2766418 | 02.6420990

בית וגן

אירוח. כנסים. אירועים

בשבע | ט"ז באב תשפ"ג, 03.08.2023 | 12

קדושת החיים • כבוד האדם • עשיית הישר והטוב ערבות בין אדם לחברו • צדק ויושר

ככול שתגבר הזיקה לחכמת המשפט היהודי, המשלב ערכי צדק מוסר ויוקרת האדם, כן תשתכלל ותתעשר שיטת המשפט במדינת ישראל.

הנשיא חיים הרצוג

ערך הדין והמשפט העברי הוא גדול מאוד, באשר רק הוא קובע על התורה את החותם המיוחד, שהיא תורת חיים. כלומר, התורה המתייחסת אל החיים המעשיים ומאירה את נתיבותיהם.

הרב אברהם יצחק הכהן קוק

ההגנה על השם הטוב

רביעי, ו' באלול
20:00 • 23.8

בית הכנסת ישורון

השופט פרופ'
אליקים רובינשטיין:

ה"חפץ חיים"-חיינו וחיבורינו
(90 שנה לפטירתו)

אם נרצה אין זו אגדה!

חמישי, ל' באב
20:00 • 17.8

בית הכנסת ישורון

הרב דב ליאור
פרופ' נחום רקובר
השופט משה דרורי
ד"ר מיכאל ויגודה

הסמינר ה-95

סמינר סוף שבוע בנושא
"שיקול דעת שיפוטי"

חמישי-מוצ"ש
י"ד-ט"ז באלול
31.8-2.9

מלון רמת רחל

השופטת ד"ר פנינה נויבירט
פרופ' דב פרימר
פרופ' נחום רקובר ועוד

שבת פרשת שופטים

א'-ב' באלול
18-19.8

בכל רחבי ארץ ישראל

עשרות הרצאות
שיחות של חכמי
תורה ומשפט,
שופטים ודיינים

בואו להיות חלק מהחיבור למשפט שמאחד את כולנו

לפרטים: מורשת המשפט בישראל | jlhs81@gmail.com | mishpativri.org.il | [f](https://www.facebook.com/jlhs81)

לא עו"סים פוליטיקה

הפוליטיזציה לא פוסחת גם על איגוד העובדים הסוציאליים, שהעומדת בראשו מגויסת בכל הכוח למחאה נגד הרפורמה. לנוכח האיומים וההשתקה, מבקשים חברים באיגוד להרים ראש ולהתריע מפני הנזק המקצועי והאתי – מה לקיבוצניקית מהגליל העליון ולחגיגות מאה שנה לדף היומי?

←
"הקולגות קוראים לנו חולי נפש, לא ראויים למקצוע". עובדים סוציאליים בהפגנת התמיכה ברפורמה

למשרות בכירות עוכב בשל עמדותיהם, וגם על עובדת סוציאלית שלא יישרה קו וכשהיא נכנסת למשרד הקולגות נעלמים בחדרים ולא מדברים איתה.

בקבוצה של איגוד העובדים הסוציאליים חברים כעשרת אלפים עובדים, ולדברי רייס מדובר בקבוצה אלימה מאוד מילולית ובאמתחתה דוגמאות לציטוטים בוטים ומשפילים נגד מוביל הרפורמה שמחה רוטמן, ולצידם תגובות אלימות ומאיימות כלפי עובדים שהעזו לטעון לתמיכה ברפורמה או לצאת נגד הפוליטיזציה של האיגוד. לפני כשבוע הודלפה מהקבוצה אמירה קיצונית ופוגענית של יושבת ראש האיגוד, ענבל חרמוני, שכתבה על חבר הכנסת רוטמן, בעקבות התנהלות דיון בוועדת החוקה, כי הוא "גבר אלים" והוסיפה "ברור לי שגם בבית".

ההתבטאות הזאת גררה תגובות נגד, בהן גם של סגנית שר האוצר, חברת הכנסת מיכל וולדיגר, שאמרה: "אני מזועזעת. השפה הבוטה, הפרת כללי האתיקה והכנסת דעות פוליטיות לתוך עולם הטיפול הוא פשע חמור ואין לעבור עליו בשתיקה. יש פה ירידה שפלה לפסים אישיים. אני קוראת להדחתה מתפקידה לאלתר. גברת חרמוני, השאירי את הארגון ואת העו"סים נקיים משיח חסר אחריות ופוגעני, כפי שאת עושה שוב ושוב".

מרים רייס, עובדת סוציאלית: "העובד הסוציאלי פוגש את האוכלוסייה ממקום שיפוטי. הדבר הזה יכול להשפיע על האופן שבו הוא יטפל ויקבל החלטות מול משפחה מסוימת. למשל, אם הוא יגיע למשפחה ברוכת ילדים והוא בעמדה של אנטי – זה ישפיע על ההחלטות שלו איך לטפל בהם. בלהט המאבק ברפורמה אנשים יאבדו את השיפוט המאוזן. חמור מכך: המטופל יכול לחשוש מלפנות לעובד הסוציאלי שלו, הוא יחשוש איזה עובד הוא יפגוש ומה העמדות שלו כלפיו"

לזה. הם טוענים שהרפורמה תפגע בחלשים, ולכן עלינו להתנגד כמי שאמונים על רווחת החלש. אין שום מקום לדיון אם זה נכון או לא. מי שלא תופס את זה כך – נתקל באיומים. הם אומרים לי ולעובדים סוציאליים אחרים שמנסים לטעון אחרת, שאנחנו לא ראויים להיות במקצוע. כך, בצורה ישירה ובוטה. כותבים נגדנו ביטויים קשים ולא מקצועיים", מתארת רייס, "למשל שאנחנו חולי נפש. אסור להעיר או לערער על הפוליטיזציה שמוביל האיגוד". וזה לא נעצר במילים. רייס מספרת כי יש עובדים שקידומם

לעובדים הסוציאליים ליטול חלק במחאות ברחבי הארץ, והשיח נוטה באופן בולט לכיוון אחד בלבד. מרים רייס, עובדת סוציאלית, מסבירה כי בשונה מגילדות אחרות, תחום העבודה הסוציאלית תופס את עצמו כרלוונטי באופן מהותי להשפעות הרפורמה המשפטית. "המהות של המקצוע שלנו היא להוביל שינוי חברתי. עובדים סוציאליים מוכשרים באקדמיה להשפעה ולשינוי חברתי. לכן הם תופסים את ההתנגדות לרפורמה כמשהו שמובנה בתפקיד שלהם, זה חלק מעולם הערכים המקצועי שלהם להתנגד

הדמוקרטיה החדשה ששטפה את מדינת ישראל הרגילה אותנו למשטר שכולו חירות וחופש ביטוי. כבר סקרנו בעיתון הזה, גם מעל גבי במה זו, את תופעות הפחד והאיומים שהפכו מנת חלקם של מי שמעזים לא ליטול חלק במרד הקדוש ברפורמה. באקדמיה היו אלו סטודנטים שהוכשלו בבחינות או מרצים שקידומם מאוים; במערכת הבריאות היו אלה רופאים שחוששים להביע עמדה שמא ייפגע עתידם המקצועי, או מטופלים שמפחדים שזהותם הסוציולוגית לא תעלה לרצון לפני הרופא התורן; תחת מנורות הלבד במשרדי ההייטק יושבים עובדים שדווקא תומכים ברפורמה, אבל הם מלהזכיר זאת כשהבוס ורוב הקולגות יורדים בשעות העבודה לחסום את קפלן.

כעת הגיע תורה של הגילדה המקצועית הבאה בתור: העובדים הסוציאליים. על אף שלא מדובר בענף בולט ובעל שרירים במשק, מתברר כי הפוליטיזציה הארגונית שלו אלימה לא פחות מהמתרחש בגילדות האחרות, ותרבות ההשתקה אינה נופלת מאלו של מתחריו בענפים אחרים. מראשית דרכה של המחאה הייתה ענבל חרמוני, יושבת ראש איגוד העובדים הסוציאליים, דמות בולטת בהפגנות השונות ובהתבטאויות החריפות נגד הרפורמה המשפטית. בקבוצות הווטסאפ המקצועיות מתפרסמות קריאות תכופות

המקום שלך אצלנו בשלוה

מוזמנים להצטרף לצוות מנצח!

טיפול, קידום ושילוב חברתי של פעוטות,
צעירים ובוגרים עם מוגבלויות

1.

מדריכים

לתכניות החינוכיות
ולמערך הדיור בקהילה

- ♦ עבודה במשמרות • מתאים לסטודנטים
- ♦ עבודה מועדפת • *מענק תמרוץ עובדים

3.

מקצועות הבריאות

- ♦ ריפוי בעיסוק • פיזיותרפיה
- ♦ קלינאות תקשורת • עבודה סוציאלית

2.

רכזים

לתכניות החינוכיות
ולמערך הדיור בקהילה

- ♦ ניסיון בעולמות החינוך המיוחד - חובה
- ♦ ניסיון ריכוזי/חינוכי - יתרון משמעותי
- ♦ עבודה מועדפת • *מענק תמרוץ עובדים

4.

סייעות

- ♦ הכשרה וליווי • עבודה מועדפת
- ♦ *מענק תמרוץ עובדים

פרסומי ישראל

המחלקה פונה לשני המינים | *בכפוף לעמידה בתנאי הזמנות

שלוה
נותנים תקווה. משנים חיים.

לפרטים ולשליחת קו"ח:
cv@shalva.org | 230 / 02-6519555
העבודה במיקום מרכזי בירושלים

שמתרחשת באצטלת שמירה על החלשים לא תגרום נזק בלתי הפיך לאותם חלשים בדיוק.

שמתרחשת באצטלת שמירה על החלשים לא תגרום נזק בלתי הפיך לאותם חלשים בדיוק.

ר' מאיר שפירא בכפר סאלד
בתוך בועת השנאה והמחלוקת שמנסים גורמים רדיקליים לנפח בציבוריות הישראלית, יש מי שמחזיקים סיכה קטנה של אמת שבכוחה לנפץ ברגע את האשליה ולהזכיר מאיוה חומר באמת קרוצים בני העם היושב בציון.

שגית פריימן (39) נולדה וגדלה בקיבוץ, וגם כיום היא חיה עם בעלה ובנותיה בקיבוץ כפר סאלד שבגליל העליון. המרחק בין אורח חייה ללימוד הדף היומי בגמרא הוא כמעט כמו זה שבין שיט בקיאקים לסעודת סיום מסכת, ובכל זאת יום אחד הם נפגשו. היה זה לפני כעשור. פריימן, שהייתה מעצבת גרפית בתחילת דרכה, הצטרפה לקבוצת פייסבוק של גרפיקאים שקיבלו עבודות קטנות בהתנדבות או במחיר סמלי. יום אחד הגיעה אל הקבוצה בקשה של הרב הראל שפירא, מנהל פורטל הדף היומי. הוא חיפש מעצב שיסייע בעיצוב סימניה ללומדי הדף היומי, שכוללת את טבלת הלימוד היומי למשך שנה. פריימן הייתה בתחילת דרכה וחיפשה להתנסות בעבודות שונות. היא קפצה על ההצעה וביצעה אותה בהתנדבות.

כל אלו הובילו להקמתן של שתי קבוצות ברוח אחרת: עובדים סוציאליים בעד הרפורמה המשפטית, ועובדים סוציאליים שמבקשים לעצור את הפוליטיזציה של האיגוד. בשתי הקבוצות חברים יחד כמה מאות עובדים, והדרישה שלהם מהנהלת האיגוד פשוטה: "בואו נתמקד במטופלים", מבקשת רייס, "אלה אנשים שתלויים בנו, הם לא יכולים לבחור בנו. בנוסף לכך, אם אכן המקצוע הוא פוליטי בהגדרה, אנחנו דורשים שיהיה איוון ושגם הדעות שלנו יישמעו. תאפשרו לכל מי שרוצה להשתמש בערכי המקצוע לעשות זאת כפי שהוא מבין. אבל לא שהיו"ר חרמוני תשתמש באיגוד ובשם ערכי המקצוע באופן שאינו מייצג את כלל העובדים". פעילותו של מטה העובדים הסוציאליים עדיין רק בתחילת הדרך, ובהפגנת המיליון בתל אביב הם הופיעו לראשונה כקבוצה מקצועית מגובשת. בקרוב מתוכנן גם להישלח למשרד הרווחה מכתב ארוך ומנומק בדרישה לכנס את ועדת המשמעת לדיון בעניין התנהלותה של יושבת ראש האיגוד חרמוני. נותר רק לקוות שהפוליטיזציה

המועדון "ביחד בשבילך"

במבצע הטבות מיוחד באבני דרך בבית אל

צילום: איגל איי

5 חד' החל מ-1,588,000 ₪
5,6 חד' ודופלקסים מרווחים

50,000 ₪ הנחה!

← גם בשורות האופוזיציה לא כולם ששים לראות את התערבות בג"ץ בסוגיה. העברת חוק צמצום עילת הסבירות בכנסת

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

אסף משניות

עוד בטרם יבשה הדיו מחתימתו של נשיא המדינה יצחק הרצוג על החוק לצמצום עילת הסבירות, אשר הכניסה את התיקון לתוקף, כבר החל השלב הבא במערכה נגדו מצד מתנגדי הרפורמה. הפעם עיני המתנגדים אינן נשואות לכנסת, אלא לבניין בית המשפט העליון, הממוקם חמש דקות הליכה במעלה הדרך מהכנסת. באופן לא מפתיע, הראשונים שהגישו את העתירה נגד החוק היו התנועה לאיכות השלטון. אחריהם הגיעו גורמים נוספים, כולל מספר סיעות מהאופוזיציה, ובראשן יש עתיד. יושב ראש האופוזיציה יאיר לפיד הצהיר כבר במהלך יום שני שעבר, שעתיים בלבד לאחר שהחוק עבר, כי כך מפלגתו מתכננת לעשות.

השבוע העתירות התקדמו צעד אחד נוסף. באופן תקדימי לחלוטין, החליטה נשיאת העליון אסתר חיות לקיים את הדיון בעתירות שונות בעוד כחודש, כשלאשונה בהיסטוריה כל שופטי העליון ישבו בדיון. הדיון המדובר צפוי להיות מהאחרונים שבהם תשב חיות על כס השיפוט, מה שגורם לחלקים נרחבים במערכת הפוליטית לחשוב כי הנשיאה היוצאת מתכוונת להפוך את התיק המדובר למורשת השיפוטית שתשאיר אחריה.

"לבית המשפט העליון אין שום בלמים"

כל השחקנים במגרש מודעים לכך שהדיון בעתירות נגד חוקי היסוד עלול לגרוור את ישראל למשבר חוקתי חמור בדמות מלחמת רשויות, שבה הכנסת

מלחמת רשויות

בחודש הבא יערך הדיון בעתירות לביטול חוק צמצום עילת הסבירות, בהרכב תקדימי של כל שופטי בית המשפט העליון. הכרעות בית המשפט והשלכותיהן עשויות להביא למשבר חוקתי ולהוביל לנקודת רתיחה במתח הקיים ממילא בין הרשויות בישראל

סנצ'ז, כתב רשת NBC, אמר נתניהו כי "צריך לפעול לפי שני כללים. הראשון, שממשלת ישראל מקיימת את פסקי הדין של בית המשפט העליון, והשני, שבית המשפט מכבד את חוקי היסוד של ישראל ופוסק על פיהם". כשניסה סנצ'ז לחזור על השאלה ולהוציא מנתניהו תשובה ברורה יותר, חזר ראש הממשלה על אמירתו: "אני מקווה שבית המשפט העליון לא יבטל את החוק, כי צריך למלא את שני הכללים הללו".

בריאיון לרשת CNN נתניהו כבר היה חריף הרבה יותר ביחס לבית המשפט העליון. בריאיון שנתן לוולף בליצר, מבכירי העיתונאים בארצות הברית, תקף נתניהו את בית המשפט העליון ואמר ש"אנחנו לא יכולים לתת לו (לעליון). א"מ) להיות גוף בעל כוח בלתי מוגבל. לעליון בישראל יש יכולת לפסול כל חוק וכל החלטה שהם רוצים, ודבר כזה לא קיים בשום מקום אחר בעולם. לבית המשפט העליון אין שום בלמים שאיתם הוא מתנהל". דברים דומים אמר נתניהו גם לרשת ABC ולעיתונאי ג'ורג' סטפנופולוס, גם הוא מבכירי ותיקי העיתונאים האמריקנים.

והממשלה ייאלצו להיאבק מול בית המשפט העליון, שעלול להחליט לבטל חוק שנועד להסדיר חלק, קטן למדי יש לציין, בתחום עבודתו. הדברים הללו, שעד כה נאמרו בצורה מעודנת יותר, הפכו בימים האחרונים למסר המרכזי שיוצא מפי הפוליטיקאים מימין.

מיד לאחר ההכרזה על מספר השופטים בדיון הוציאה מפלגת הליכוד את התגובה הבאה: "ממשלות ישראל הקפידו תמיד לכבד את החוק ואת פסיקת בית המשפט, ובית המשפט תמיד הקפיד לכבד את חוקי היסוד. שני יסודות אלו מהווים את הבסיס של שלטון החוק בישראל ושל האיזון בין הרשויות בכל דמוקרטיה. כל סטייה מאחד מעקרונות אלה תפגע פגיעה קשה בדמוקרטיה הישראלית, שזקוקה דווקא בימים אלה לרגיעה, להידברות ולאחריות".

מדובר במסר שראש הממשלה נתניהו חזר עליו שוב ושוב בשורה של ראיונות לתקשורת הזרה. נתניהו, שכבר תקופה מסר להתראיין לתקשורת הישראלית בעברית, נשאל במהלך ראיונותיו האם יכבד את פסיקת בית המשפט במקרה שזה יבטל את החקיקה. בתשובה לראף

גם ותיקי המערכת הפוליטית לא זוכרים את נתניהו מתבטא בצורה נוקבת כל כך כלפי מערכת המשפט, מזה שמעיד על חומרת האירוע בעיני ראש הממשלה. ברחבי העולם הבינו את אמירותיו, במיוחד זו שנאמרה לסנצ'ס ב-NBC, כאמירה שהממשלה אינה מתכוונת לציית להוראות בית המשפט. יש לציין שאין שום קשר בין הדברים, שכן הדיון על החוק לצמצום עילת הסבירות אינו עוסק בחוק שנוגע לפעילות הממשלה, אלא לפעילות בתי המשפט, כך שכל השפעתו היא על תפקודו של בית המשפט עצמו.

לא רק נתניהו דיבר בחריפות על האפשרות שבית המשפט העליון יבטל את החוק לצמצום עילת הסבירות. שורה ארוכה של חברי כנסת מהליכוד הביעו עמדות דומות, כולל כמה מאלה שנתפסו ציבורית כמורדים החדשים, אלה שלא ייתנו להמשך החקיקה לעבור. בראשם ניצב יושב ראש ועדת החוץ והביטחון יולי אדלשטיין, שהגדיר החלטה כזו כ"הכרזת מלחמה על הכנסת". מי שטרם הגיבו, בעברית לפחות, על הדיון בבג"ץ, הם יריב לוין ושמחה רוטמן, אם כי האחרון התראיין בשבוע שעבר ל-BBC ואמר שלבית המשפט אין סמכות לדון בחוקי יסוד.

גם בשורות האופוזיציה לא כולם ששים לראות את התערבות בג"ץ בסוגיה, אם כי שם מפנים את האצבע המאשימה, כצפוי, אל עבר הממשלה והעומד בראשה. "התערבות שיפוטית בחוק יסוד היא באמת חסרת תקדים. אך כזה הוא גם השפל שאליו דרדור את המשטר הדמוקרטי בישראל", כתב חבר הכנסת גדעון סער בערוץ הטלגרם שלו. יש לזכור שסער עצמו היה לאורך

ד"ר שאול שארף,
מרצה למשפט חוקתי
במרכז האקדמי פרס
ברחובות: "יש פה
סיטואציה שבכל
רשות אחרת היינו
אומרים שהיא
הזויה וחייבת
להיעצר. הרי הדיון
הוא על סמכויות
בית המשפט, ובית
המשפט טוען שהוא
יכול להיות זה שיקבע
את הסמכויות הללו
לעצמו. אין יותר
לתת לחתול לשמור
על השמנת מאשר
האירוע הזה"

+60?

הוד דניה

דִּיּוֹר מוֹגֵן עַל שִׁמְכֶם בְּטֶאֱבוֹ

מוֹדִיעָה עַל מַכִּירַת דִּירוֹת אַחֲרוֹנוֹת לפני אכלוס

מהירו להתקשר

02-5001177

או חפשו בגוגל 'הוד דניה'

←
"בית המשפט גורר אותנו למחוזות מסוכנים". נשיאת בית המשפט העליון אסתר חיות

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

←
השנים מגדולי מתנגדי הביקורת השיפוטית על חוקים והחלטות ממשלה.

"אסור לאבד את האיזונים והבלמים"

"אנחנו התרגלנו כבר, לצערנו, שבית המשפט מתערב בחוקים למרות שאין לו שום סמכות לעשות זאת", אומר חבר הכנסת אריאל קלנר מהליכוד, "אבל עכשיו הוא עולה דרגה בנועזות ודן בחוק יסוד, ולא סתם חוק יסוד, אלא כזה שנוגע בו ישירות. אין יותר ניגוד עניינים מזה. בית המשפט גורר אותנו למחוזות מסוכנים".

יש דרך להתמודד אם בית המשפט יפסול את החוק? הרי הוא למעשה אומר שכל מה שתנסו לבצע יבוטל גם כן.

"ודאי שיש מה לעשות, ואנחנו נעשה. אנחנו לא יכולים לתת לבית המשפט להפוך לשלטון מלוכני על הציבור. צריך להבין שהחלטה כזאת משמעותה שבית המשפט אינו כפוף לשום חוק ואין עליו שום איוון או בלם".

גם חברת הכנסת טלי גוטליב, בדיוק כמו חברה למפלגה קלנר, סבורה כי אם בית המשפט העליון יתערב בחוק ויפסול אותו, הדבר לא ימנע את המשך החקיקה המשפטית, אלא אף יקדם אותה. "צריך לדעת שכיום הרפורמה לא נמצאת על השולחן. כבר ארבעה חודשים היא לא נמצאת שם, כי נתניהו, משיקולים לאומיים, כלכליים, חברתיים וביטחוניים, החליט שזה בקצה סדר העדיפויות שלו. אבל ברור לי שאם בג"ץ יחליט לא לציית להוראות החוק והדין, לא יהיה מנוס מלתקן שוב את חוק יסוד: השפיטה ולכתוב מפורשות כי אין לבית המשפט העליון שום סמכות לדון בחוקי יסוד".

יהיה לכם רוב לזה במפלגה? הרי אנחנו יודעים על לפחות חמישה חברי כנסת אצלכם שמתנגדים להמשך חקיקה ללא הסכמה במקרה הטוב, או מתנגדים להמשך החקיקה בכלל.

"ברור לי שבמקרה שבג"ץ יעשה את הבלתי ייאמן, ובלי שום סמכות יבטל חוק יסוד שנמצא בבסיס המבנה המשפטי שלנו - גם אלה שרוצים שהמשך החקיקה יהיה רק בהסכמה יישרו קו".

גם קלנר נחרץ לגבי התאחדות הליכוד סביב הרפורמה במקרה שהשופטים יפסלו את החוק. "ודאי שתהיה לזה השפעה. אי אפשר להצמיד לנו אקדח לרק. במצבים כאלה אנחנו מתאחדים, וגם אלה שחושבים שצריך לעשות את הדברים אחרת מבינים שאין ברירה ואי אפשר להתקפל".

האם אתה חושב שבית המשפט אכן ילך לכיוון פסילת החוק?

"לצערי בית המשפט הוא שחקן פוליטי על מלא. ההבדל היחיד הוא שהכלים שהוא משתמש בהם כדי ליישם

חברת הכנסת טלי גוטליב: "צריך לדעת שכיום הרפורמה לא נמצאת על השולחן. כבר ארבעה חודשים היא לא נמצאת שם. אבל ברור לי שאם בג"ץ יחליט לא לציית להוראות החוק והדין, לא יהיה מנוס מלתקן שוב את חוק יסוד: השפיטה ולכתוב מפורשות כי אין לבית המשפט העליון שום סמכות לדון בחוקי יסוד"

לא מן הנמנע, כך מעריכים מומחי משפט, שאם חיות וברק־ארוז יחליטו שלא לפסול את החוק, כל שופטי העליון ילכו איתן. "זה תרחיש מאוד אפשרי, כי בסוף הן הדמויות הכי דומיננטיות במחנה הזה, שאלהן נושאים שאר השופטים את עיניהם", אומר ד"ר שאול שארף, מרצה למשפט חוקתי במרכז האקדמי פרס ברחובות. "חד עם זה, וכפי שבית המשפט עשה בעבר, אסור להיות מופתעים אם בית המשפט יבנה בפסק הזה את התשתית המלאה לפסילה של חוקי יסוד".

זה בכלל משהו שהוא יכול לעשות? הרי אין לו שום הסמכה בחוק לעשות זאת, ואת ההסמכה שהוא לקח לעצמו לפסול חוקים רגילים הוא לקח על בסיס אותם חוקי יסוד.

"מבחינה סמכותית הוא לא יכול לעשות זאת. אבל צריך להבין שאנחנו נמצאים פה באירוע בעל שלושה חלקים. פרוצדורלית הוא לא יכול לעשות זאת; מעשית הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה, כי ככה הוא החליט; ופוליטית זה אירוע בפני עצמו, שקשור גם למחנות בתוך בית המשפט. אנחנו ממש צריכים לספור ראשים, כמו שעושים חברי כנסת כשהם מתכוננים לקראת העברת חוק שנוי במחלוקת. אני מתקשה להאמין שבית המשפט יחליט לפסול את החוק, אבל אי אפשר להיות מופתעים מתרחיש כזה".

באילו כלים משפטיים יכול בית המשפט להחליט שהוא פוסל את חוק היסוד?
"מדובר בדוקטרינות משפטיות מומצאות, נטולות כל אחיזה במציאות. רעיון כמו 'תיקון חוקתי' שאינו חוקתי או 'ניצול לרעה של סמכות' מכוננת. אלה טיעונים שיכולים לשמש לטענה הפוכה באותה מידה בדיוק - ליצור דוקטרינה שאומרת שאסור להקשיב לפסק העליון כי מדובר בניצול לרעה של סמכות שיפוטית בניגוד לחוקי יסוד, או תיאוריה שמדברת על פסיקה תקדימית לא חוקתית. ומעל כולם נמצא הטיעון

משתמשת בפסיקה מפעם לפעם בעילת הסבירות, כפי שעשתה בפסילת דרעי. שני השופטים הנוספים שנתפסים כשמרנים, ומונו בכנסת הקודמת על ידי גדעון סער, הם השופטים כנפי־שטייניץ וכשר. בהנחה ששני השופטים הללו יצטרפו למחנה השמרני, שנטען שהם חלק ממנו, הרי שהמתנגדים לפסילה עומדים על שבעה שופטים, וחסר קול אחד בלבד כדי להכריע את המשפט.

מהצד השני התמונה מורכבת הרבה יותר. לכאורה ישנם ארבעה שופטים שבתפיסתם עשויים להצביע על ביטול חוק היסוד. ברשימה נמצאים נשיא העליון הבא יצחק עמית, סגן הנשיאה כיום עוזי פוגלמן, והשופטים ברון וכבוב. אליהם יש לצרף שני שופטים נוספים שמצטרפים לא פעם לאגף האקטיביסטי יותר בעליון, והם גרוסקופף ורונן.

שתי השופטות הנוטרות הן גם המעניינות ביותר בחלוקה. מדובר בנשיאה אסתר חיות ובשופטת דפנה ברק־ארוז. בעיקרון, מדובר בשתיים מהשופטות האקטיביסטיות ביותר שידע בית המשפט, אך דווקא הן עשויות לשמש כקולות המכריעים.

במקרים דומים בעבר, בעתירות שנויות במחלוקת על סוגיות דוגמת הריסת בתי מבבלים, הצטרפה חיות לצד השמרני וחתה את העתירות. מצד שני, חיות תקפה את החוק המדובר עוד לפני שנחשף, באותו נאום מדובר שלאחר נאומו של השר לוין, אי שם בינואר.

השופטת ברק־ארוז מגיעה ממקום שונה לדיון. מדובר באחת המומחיות הגדולות בישראל למשפט מינהלי - תחום המשפט שאליו רלוונטיות עילת הסבירות, ואף כתבה ארבעה ספרים עבי כרס על עילות המשפט המינהלי. המשמעות היא שאם יש מישהו שידוע עד כמה עילת הסבירות היא עניין שולי, זוהי השופטת ברק־ארוז, שאמורה להתמנות לנשיאות העליון ביום שאחרי סולברג.

תלפיות

המקום הראשון בחינוך

עשרות אלפי בוגרות ובוגרי מכללת תלפיות
מובילים את עולם החינוך בישראל ובתפוצות.
בואו להיות חלק מסיפור ההצלחה

תואר שני M.Ed.

בתכניות: • חינוך לגיל הרך
• אנגלית כשפה בינלאומית • הוראה הטרוגנית
• לקויות למידה (ניתן לשלב אבחון דיסקטי)

תואר ראשון B.Ed.

במסלולים: • הגיל הרך • חינוך מיוחד
• אמנות • בי"ס יסודי • על יסודי

לימודי המשך
והשתלמויות
למורים בשבתון

הרחבת
הסמכה

הסבת
אקדמאים

המכללה האקדמית לחינוך בחולון

rishum@talpiot.ac.il

www.talpiot.ac.il

מרכז ייעוץ והרשמה:

1-800-071-500

054-9656631

←
"לא אגרר
למלחמת אחים
אבל אלחם על
הזכות להביע
דעה". ד"ר קרן
אסייג

הדס צורי

"הישראלים שתומכים בנתניהו, המשיחיים והחרדים, הם לא חלק מהחברה שלי. הם כבר לא האחים שלי" - במילים חריפות אלה התבטא בשבוע שעבר פרופ' גור אלרואי, רקטור אוניברסיטת חיפה בריאיון לניו יורק טיימס. "הסולידריות בישראל כבר לא קיימת יותר", קבע נחרצות הרקטור בן ה-55, שאף הודיע באותה הזדמנות כי יפסיק להתנדב למילואים.

לא יכולה יותר לשמור בבטן

מי שהעזה להשיב לרקטור הנכבד היא ד"ר קרן אסייג, מדענית חוקרת מאוניברסיטת חיפה. "היי רקטור, כמה עשרות מטרים ממך נמצאת ד"ר קרן אסייג, חוקרת סרטן שד במסגרת פוסט-דוקטורט, מרוקאית אסלית, ביביסטית גאה. אני מתביישת לחלוק איתך אוניברסיטה ואגיש נגדך תלונה. לא עוד מושתקת, די לטרור האקדמי! אחיי באקדמיה - זה הזמן להתנגד", כתבה אסייג בדף הפייסבוק שלה.

בטור שפרסמה מאוחר יותר באתר מידה, כתבה ד"ר אסייג בין היתר גם את המילים הבאות: "כאשר קראתי אתמול את דבריו של רקטור אוניברסיטת חיפה פרופ' גור אלרואי על כך שתומכי נתניהו

"מה שקורה באקדמיה הוא טרור מחשבתי מהסוג החשוד ביותר"

בחודשים האחרונים מרגישה ד"ר קרן אסייג, כמו רבים באקדמיה, כי דעתה בנוגע לרפורמה המשפטית אסור שתישמע בין כותלי האוניברסיטה. אבל בעקבות ריאיון רווי שנאה של רקטור אוניברסיטת חיפה היא החליטה, למרות החשש מפגיעה מקצועית, שהגיעה העת לקרוא לאלפי סטודנטים ואנשי סגל באקדמיה בישראל לצאת מהארון הפוליטי ולהביע את דעתם ללא מורא

"זו בעיה מאוד רצינית. יש המוני אנוסים באקדמיה, לפחות חמישים אחוז הם ימנים בארון כי הם פוחדים שיתנכלו להם. זה מזעזע. נותנים המון כבוד לערבים באקדמיה וזה מבורך, אבל מה איתנו, ימנים, דתיים ומזרחים? אנחנו סוג ב'? לנו אין זכויות? רק מי שמניף דגל אש"ף הוא אח שלך?"

הם לא חלק מהחברה, בדיוק הגעתי למעבדה באותה אוניברסיטה ממש. התחושה הייתה כמו לקבל אגרוף בבטן. אני מעריכה את ראש הממשלה נתניהו, הצבעתי עבורו בבחירות ואני תומכת ברפורמה המשפטית. האם זה אומר שיש להדיר אותי מן האוניברסיטה שלי, רק כי העזתי להשתמש בזכותי הדמוקרטית כדי לבחור במי שלטעמי היה המועמד המתאים ביותר? האם לדברי הפרופסור המכובד עליי להיות מנודה? האם אני כעת אויבת בעיניך? האם זו אקדמיה בעיניך? למרות החשש מפגיעה מקצועית, אני מרגישה שאני לא יכולה יותר לשמור בבטן ולשתוק. זה חוטא לאמת שלי."

"הצדק חייב לצאת לאור. מה שקורה באוניברסיטת חיפה ובכלל באקדמיה הוא טרור. טרור מחשבתי מהסוג החשוד ביותר. המכתבים הפוליטיים שמרצים וחוקרים מפרסמים, לכאורה בשם המוסד כולו או עולם האקדמיה כולו; השביתות הבריוניות והחד-צדדיות כחלק מתנועת המחאה. הם מנסים להפעיל מכבש לחצים על הממשלה, ומיצרים מצג שווא בו כולנו פה אחד מתנגדים לרפורמה. ברור הרי שמדובר באבסורד", היא מציינת.

"גם אני הייתי אנוסה באקדמיה. במשך 14 שנים שתקתי עד שאזרתי אומץ והחלטתי לצאת מהארון הפוליטי. זה קרה לפני כארבעה חודשים ומאז פנו אליי בהבעת הזדהות סטודנטים ומרצים רבים, אך לא רק - גם קצינים בכירים, טייסים, רופאים, אנשי הייטק,

המשך בעמוד 26 <

מצפה רנה

שכונת המגורים החדשה של לוד

חווית מגורים קהילתית בשכונה החדשה של מרכז לוד.

ההדמיה להמחשה בלבד

החלה ההרשמה המוקדמת!

מצפה רנה, שכונת המגורים החדשה במרכז לוד, מגדירה מחדש את איכות החיים ומזמינה אתכם להיות חלק מקהילה איכותית, אקטיבית ומגובשת. זה הזמן ליהנות ממרחב חדש של הזדמנויות בלב המדינה, לצד עושר תרבותי וחינוכי מגוון. בנוסף תיהנו כאן מפארקים ירוקים, בית כנסת קהילתי, טיילת צמודה וחללים משותפים לרווחת הדיירים. מצפה רנה בנויה נוף החדשה - בית. שכונה. קהילה, בלב הפועם של המדינה. לבחירתכם דירות 3-6 חד', דירות גן ופנטהאוזים.

**צמח
המרמון**
טוב שבאת הביתה

***2196**

www.zhg.co.il

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מתקני המים הכשרים של הדס מים לשימוש
בשבת במים חמים וקרים

עכשיו במבצע!

1890 ~~1490~~ ₪

MILLERPOINT

ALPHA+

חייגו והתחדשו:

***5018**

HDS
Water

לשתות בטוח!

מתאים לתקן 5452 ותקן 900

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-14:30 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30
בתוקף עד 31.08.23 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע היה בתוקף לפחות יום | ט.ל.ח. | מינימום 50 יחידות מכל פריט | בכפוף לתקנון המבצע המופיע בחנויות

SPIRIT+

בס"ד

"אני מברך את חברת 'הדס מים'
והעומדים בראשה, על זיכוי הרבים
בשמירת שבת מתוך הידור בצרכי שבת,
עם מכשירי 'ספיריט שבת' ו'אלפא פלוס'
המאשרים לשימוש בשבת
במים חמים והקרים
למהדרין מן המהדרין"

ציטוט מדברי הרה"ג ר' אברהם רובין שליט"א - ראש בד"ץ מהדרין,
באירוע קביעת מזוזה במשרדי 'הדס מים'

מנגנון בטיחות ילדים
להגנה ממים חמים

מנגנון אוטומטי בלחיצה אחת
לכוס, קנקן, בקבוק או סיר

מאשר לשימוש בשבת
במים חמים וקרים

HDS
Water

חייגו והתחדשו:

*5018

← "יש המוני אנוסים באקדמיה". סטודנטים ואנשי סגל מכינים נגד הרפורמה

ציילום: יונתן זינדל, פלאש 90

המשך מעמוד 22 <

← אנשי חינוך ועורכי דין. רובם לצערי עדיין אנוסים, אך לא מעט מהם כבר מתחילים לצאת גם הם מהארון. אני קוראת לאחיי ואחיותיי באקדמיה, בצבא ובפרואה, בהייטק ובכל מקום אחר: אתם ראויים. אתם לא פחות חכמים, לא פחות מוצלחים ולא פחות מוסריים. אל תיתנו יד להשתקה המזעזעת הזאת. זכותכם המלאה לחשוב אחרת. אל תפחדו."

הפוסט של ד"ר אסייג נכתב לאחר שלפני כארבעה חודשים היא החליטה באומץ "לצאת מהארון הימני" כהגדרתה ולהפסיק לפחד: "אני כבר שיתפתי את המנחה שלי בתחושות הקשות שלי ויצאתי מהארון. אני ימנית גאה ולא אסתיר זאת ואף אחד לא יגדיר אותי או יתייג אותי כנחותה", חתמה את הפוסט ההוא.

"אנחנו חשוכים?"

ד"ר קרן אסייג, בת 34 ואם לשניים מטירת כרמל, היא בעלת תואר שני בחקר המוח ודוקטורט במדעי הרפואה. כעת היא עושה פוסט-דוקטורט באוניברסיטת חיפה, שם היא מובילה צוות שחוקר את סרטן השד.

את כבר 14 שנה באקדמיה. את מזרחית, ימנית ומסורתית מהפריפריה. פגשת תקרות זכוכית בדרך המקצועית? כן", היא אומרת בכנות. "הרגשתי אחרת באקדמיה וגם לפני זה, בבית הספר". אסייג למדה בבית הספר הריאלי בחיפה. "ההורים שלי לקחו הלוואות ועבדו מאוד קשה כדי לממן לי את הלימודים בריאלי כי רצו שאקבל את ההזדמנות לחינוך איכותי יותר מהחינוך שקיים בפריפריה". היא מעידה כי הלימודים בבית הספר האליטיסטי גרמו לדואליות מחשבתית: "הכול שם אחר. הם מדברים בשפה אחרת, כל תפיסת העולם שם היא כביכול הרבה יותר ליברלית. למרות שאני לא יודעת אם המילה ליברלית מתאימה, כי לאחרונה הוכח שמי שקורא לעצמו ליברל הוא הכי חשוך", היא אומרת בכאב. ד"ר אסייג היא בת למשפחת אסייג המוכרת. אביה מוריס הוא אחיו הבכור של שלום ומני אסייג. "באתי מבית מאוד מיוחד", היא מעידה. "יש לי עוד שני אחים ביולוגיים ובנוסף הוריי אימצו עוד חמישה ילדים, שלושה מהם בעלי צרכים מיוחדים ואחד מתוכם מוסלמי, שלאחרונה התגייר. הוריי עשו זאת מתוך ציונות. זו הציונות והיהדות האמיתית, וכואב לי שאנשים כמו הרקטור שלי חושבים שאנשים כמו הוריי הם לא אחים שלהם ושהם חשוכים", היא אומרת בקול רועד.

"הוא צריך להתבייש באמירות הללו. בגלל שהתחנכתי לערכים של נתינה,

"נמאס לי להתחבא ולהתבייש בדעותיי. כתבתי את הפוסט ובעקבותיו קיבלתי אלפי פניות מהייתקיסטים, רופאים, טייסים, אנשי חינוך, מרצים, מנהלי מחלקות בבתי חולים. זו תופעה כלל-ארצית, חוצת סקטורים, גילים ומקצועות. הגיע הזמן לדבר ולא להתבייש. אנשי הימין, לא פחות חכמים, ערכיים, מוצלחים ומוסריים מאנשי השמאל"

אז איך מקום שאמור להכיל את כל הדעות, מכל הקשת הפוליטית ובכל תחום, לא נותן לנו לדבר ורומס אותנו בצורה כל כך גסה?" היא ממאנת לקבל את המצב. כשסיפרה להוריה בבכי את מה שאמרה לה אותה מרצה הם כעסו: "זה פגע בבטן הרכה של כולנו. הוריי הרגישו שמנסים לעשות לי שטיפת מוח".

במשך שנים העדפת לשתוק ולא לחשוף את דעותייך הפוליטיות. מה גרם לך להיחשף לפני כמה חודשים?

"מאז תחילת הרפורמה המשפטית, הרגשתי שהפוליטיקה מגיעה לכל מקום באוניברסיטה: במסדרונות, בתוך הצוות שלי, במטבחון ובכל מקום. גם בקרב הסטודנטים וגם אנשי הסגל מתייחסים לתומכי רפורמה כאל פשיסטים, חשוכים, עילגים ומשיחיים שהולכים להרוס את המדינה. נמאס לי להתחבא ולהתבייש בדעותיי. כתבתי את הפוסט ובעקבותיו קיבלתי אלפי פניות מהייתקיסטים, רופאים, טייסים, אנשי חינוך, מרצים, מנהלי חוגים באוניברסיטאות, מנהלי מחלקות בבתי חולים. אתמול התקשרו אליי שלושה פרופסורים כדי לחזק את ידי. זו תופעה כלל-ארצית, חוצת סקטורים, גילים ומקצועות. הגיע הזמן לדבר ולא להתבייש, אנחנו, אנשי הימין, לא פחות חכמים, ערכיים, מוצלחים ומוסריים מאנשי השמאל".

את מרגישה שהצלחת לתת אומץ לאחרים לבטא את דעותיהם בפומבי?
"לפני ארבעה חודשים רבים פנו אליי אך לא העזו להיחשף. אחרי התבטאות

ומזרחים? אנחנו סוג ב'? לנו אין זכויות? רק מי שמניף דגל אש"ף הוא אח שלך?"

שיעור אנתרופולוגיה עם מסרים של 'צלם'

אסייג נמצאת כבר 14 שנים באקדמיה, ועד לפוסט שפרסמה לפני כמה חודשים לא התבטאה בנוגע לדעותיה הפוליטיות מלבד במקרה אחד: "בשנה הראשונה של התואר הראשון למדתי קורס בחירה באנתרופולוגיה. המנחה הפכה את הקורס לפוליטי ומסית נגד חיילי צה"ל. היא הראתה לנו חומרים של 'שוברים שתיקה' ו'צלם'. כל הקורס היה על זה בלי זכר לאנתרופולוגיה, ואני כתלמידה ביישנית לתואר ראשון שנה א' יושבת בכיתה שבה חצי מהסטודנטיות מוסלמיות ושומעות הרצאה פוליטית של שמאל קיצוני. הרגשתי שאני לא יכולה לשתוק, נעמדתי ואמרתי לה שמן הראוי שלפחות תציג גם את הצד השני כי מה שהיא עושה זו ממש הטפה".

איך היא הגיבה?

"התגובה הייתה מאוד עוינת", היא מעידה. "נקראתי לשיחת נזיפה אצלה במשרד. היא מאוד כעסה וטענה שהרגישה שאני משמיצה אותה מול הסטודנטים, שזה לא בסדר שאני לא פתוחה לשמוע כי כל האקדמיה מושתתת על היכולת להעביר ביקורת ואני כנראה לא חושבת בצורה ביקורתית. זה אבסורד. האקדמיה אמורה להיות בית לריבוי דעות ופולרליזם

הרקטור והתגובה שלי רבים החליטו לכתוב ולחשוף את דעותיהם. יש לזה המון כוח, וככל שנעלה את זה לתודעה האפקט יהיה גדול יותר".

לך עדיין אין קביעות באקדמיה, אבל מדוע אנשים בעלי קביעות מתביישים בדעותיהם?

"עושים דמוניזציה למי שחושב אחרת באקדמיה. הם פשוט מנדים את מי שמוזהה פוליטית עם הימין". אסייג מספרת על מרצה בכירה באוניברסיטת חיפה שהגיבה לפוסט הראשון שלה וכתבה: "ליבי לך, שנים של השכלה לא הצליחו להחדיר בך ליברליות והומניזם". "קראתי את זה ואחר כך ישבתי אצל ההורים בקידוש והדמעות החלו לזלוג. נעלבתי אבל התביישתי להראות את זה למשפחה שלי. לקח לי שעה עד שסיפרתי להם מה מרצה מתוך האוניברסיטה שלי כתבה לי. זה מאוד מעליב שהיא חושבת שאני חשוכה ופשיסטית". אותה מרצה, אגב, נאמה גם בהפגנת השמאל בחיפה ואמרה שהימין גנב לה את המדינה, מציינת אסייג. "כשנכנסים לפייסבוק של אנשי הסגל האקדמי קוראים שם התבטאויות מזעזעות".

מדוע את סבורה שזה המצב באקדמיה? הרי הימין בשלטון כבר הרבה שנים.

"אנחנו לא שולטים באמת, אין משילות. מי שקובע דה פקטו בכל מוקדי הכוח זה השמאל. אני סתם הולכת לקלפי ומצביעה, אין לזה שום משמעות".

גם אחרי שעברה חקיקת עילת הסבירות את מרגישה ככה?

"זה צעד אחד בכיוון הנכון", היא אומרת. "יריב לוי הוא חבר טוב שלי. לפני כחודש וחצי פרסמו את מספרו בקבוצה של חוג הפרופסורים לחוסן מדיני שאני נמצאת בה. פניתי אליו, סיפרתי לו כמה אני מעריכה אותו וביקשתי לחזק את ידיו. הפכנו לחברים טובים. יריב הוא אדם מקסים וצנוע והוא עונה לכולם. הוא אדם טוב לב וערכי מאוד, הדברים האלה בוערים בו וחשובים לו והדמוניזציה שעושים לו כואבת. הוא הצליח לעשות כאן צעד בכיוון הנכון. זה מאבק ממש לא פשוט ואנחנו רק בתחילת הדרך. כדי שזה יצליח צריך לגייס את כל האנשים, כולל האנוסים. הגיע הזמן לא לפחד, אנחנו שווים וצריך להגיד לא להסתה ולפילוג ולמלחמת האחים שהם מנסים לגרום אותנו אליה".

כתבת לרקטור שאת לא אחותו. "נכון. דיברתי ממקום של סערת רגשות. אני חושבת שהם כן אחים שלי. אני לא אגרר למלחמת אחים אבל אני אלחם על הזכות שלי להביע דעה בעקשנות ובהתמדה".

מאוניברסיטת חיפה נמסר בתגובה: "פרופ' גור אלרואי תיאר את תחושתו האישית על הפגיעה בסולידריות החברתית. הנהלת אוניברסיטת חיפה, והרקטור בתוכה, ימשיכו לדאוג לכלל קהילת האוניברסיטה על בסיס של הישגים אקדמיים בלבד וימשיכו להבטיח חופש ביטוי מלא לכל הדעות בקמפוס". ■

אנו, ראשי ישיבות ומוסדות בציונות הדתית, מזועזעים מהחלטת חברת המזון שטראוס, להשתמש בכוחם הכלכלי כדי להשליט אג'נדה פוליטית על דעת הקהל בישראל.

ערוץ 14 הוא הערוץ היחיד המאזן את כל שאר ערוצי התקשורת - כולל התקשורת הממלכתית, שכולם מנגנים בקול אחד המוטה באופן בוטה לטובת השמאל והאופוזיציה. הרצון להחרים את ערוץ 14 מזכיר לכולנו את התקופה החשוכה של רוסיה הקומוניסטית, שבה אסור היה להשמיע שום דעה מלבד זו המקובלת על השמאל הקומוניסטי האתיאיסטי. לא נוכל בשום אופן לעבור על כך בשתיקה!

מדינת ישראל, המקבצת בתוכה אחרי אלפיים שנות גלות את עם ישראל השב מכל קצוות תבל, כוללת בתוכה כיום קבוצות שונות, אידאות שונות, ותפיסות לאומיות ואמוניות שונות - וכולן צריכות חופש גמור להבעת דעתם.

ההחלטה להחרים כלי תקשורת המבטאים קול צלול וברור שנאמן למסורת ישראל ולערכים לאומיים וציוניים, היא לא החרמה נקודתית של גוף תקשורת אלא החרמה ופגיעה בציבור גדול בישראל.

איננו יכולים לשבת מנגד, והרינו להודיע כי מהיום הישיבות ומוסדות החינוך שלנו לא ירכשו מוצרים מחברות המחרמות ציבורים בישראל, הפוגעות בחופש הביטוי ובאחדות העם.

אנו קוראים לתלמידנו ובני משפחותיהם ללכת בדרכנו ולא לרכוש מוצרים של חברות מסחריות המנסות להשתיק ולסתום פיות.

על החתום:

הרב שמואל אליהו

רב העיר צפת

הרב אליקים לבנון

רב המועצה האיזורית שומרון,
וראש ישיבת ברכת יוסף באלון מורה

הרב אלי סדן

ראש מוסדות "בני דוד"

הרב ערן טמיר

ראש הישיבה "אורות אשקלון"

הרב שבתי סבתו

ראש ישיבת מצפה יריחו

הרב דוד פנדל

והרב שלמה בנימין
ראשי ישיבת ההסדר שדרות

הרב צבי קוסטינר

ראש ישיבת ההסדר מצפה רמון

←
ביטחוני העצמי
גובר בשל המתח
הפנימי בישראל.
נאום נסראללה

צילום:
עזיז טהאר, רויטרס

מדיני בין-לאומי פורק לפני כשבועיים אחד האוהלים, אך מספר החמושים ששהו במקום נותר כשהיה, כאשר כולם התקבצו באוהל שנותר במקום. לגורמי הצבא בישראל ברור כי אין מדובר בפעילות עצמאית אלא ברוח המפקד, מזכ"ל חיזבאללה חסן נסראללה, ששלח בתקופה האחרונה עוד ועוד מסרים מאיימים לכיוונה של ישראל. רק בשבת האחרונה נשא נאום תקיף וכיוון את חיציו להנהגת ישראל: "הישות הציונית היא מקור הרוע וגידול סרטני באזור שלנו", אמר לקהל מאזיניו. "ישראל עדיין כובשת חלק מהאדמה שלנו. בשבועות האחרונים היא כבשה מחדש חלק מהכפר רג'ד. היא התוקפת. בזמן שהיא מדברת בחוצפה על פרובוקציות של חיזבאללה, היא זו שמבצעת אותן", האשים נסראללה והוסיף: "אני אומר לראש הממשלה הישראלי ולבכירי מערכת הביטחון: תיזהרו מכל טיפשות. חיזבאללה לא יכופף את ראשו מול הישות הציונית". הביטחון העצמי שמפגין נסראללה נמצא בעלייה מתמדת ונובע גם מפרשנותו המוטעית בנוגע למשבר הפנימי בישראל ומההנחה שכשירותו של צה"ל נפגעה בעקבותיו. לכך נוסף חוסר התגובה של ישראל, אשר מתפרש אף הוא כפחד מעימות צבאי. לאור זאת, הפרובוקציות על הגדר בנוסף להחרפת טון האיומים של הארגון מעידים כי מאזן האימה כפי ששרר בין

ד"ר אדי כהן, מזרחן:
"נסראללה אמר: במשך עשור ניהלנו משא ומתן עם ישראל על הגבול הימי ושום דבר לא קרה, ואז שלחתי מזל"טים וקיבלתי הסכם אחרי חודשיים שלוש. העמדת שני אוהלים ומיד התחילו להתקשר אליי הצרפתים והאמריקאים: עזוב, אנחנו לא רוצים מלחמה. אז גם בדבר שהמציא לאחרונה בנוגע לרג'ד הוא משתמש כדי לעשות קופה פוליטית"

אבוודים בלבנון

מדיניות ההבלגה של צה"ל והממשלה לנוכח הפרובוקציות המחריפות בגבול לבנון משדרת חולשה ישראלית כלפי מנהיג חיזבאללה, שרק נותנת לו תיאבון לפרובוקציה הבאה. אחרי ההצלחה בנושא הגז והגבול הימי מקווה נסראללה לגרוף הישגים נוספים כדי לחזק את מעמדו המעורער בלבנון

אלוף הרצי הלוי לצד קצינים במהלך סיור מקצועי בגבול. על פי כתב הטלוויזיה של החיזבאללה, הסרטון צולם מהכפר הלבנוני חולא השוכן בצמוד לגבול עם ישראל, והוא נועד לאיים על בכיר הצבא הישראלי, שנמצא לכאורה על הכוונת של ארגון הטרור. אך ההתגרות החמורה והמתריסה ביותר הייתה הקמת שני אוהלים בשטחה הריבוני של מדינת ישראל, בסמוך לאזור הר דב. האוהלים אוישו על ידי שישה עד שמונה חמושים. הפרשה נחשפה בחודש יוני האחרון, ובעקבות לחץ

לשטח ישראל בידי פעילי חיזבאללה. רק לפני כשבועיים נורה מלבנון טיל נ"ט והתפוצץ בשטח פתוח בישראל. בשבוע שעבר תיעדו חיילי צה"ל רעולי פנים חמושים מסתובבים צמוד לגדר ללא חשש, כשהם מתצפתים על ישראל. כל זה מצטרף למטח רקטות שנורה לישראל מלבנון בפסח האחרון, המטח המשמעותי ביותר שנורה מגבול הצפון מאז מלחמת לבנון השנייה. לפני כשבוע וחצי שיתף ערוץ הטלוויזיה של חיזבאללה 'אלי-מנאר' סרטון מטריד שבו נראה הרמטכ"ל רבי

רבקי גולדפינגר

התחממות הגזרה בגבול הצפוני כבר הפכה לעובדה בעקבות שרשרת אירועים חמורים שאירעו בתקופה האחרונה. על פי הערכות כוחות הביטחון הסיכוי לעימות בצפון הוא הגבוה ביותר מאז שנת 2006. השבוע (ראשון) פרסמו כלי תקשורת בלבנון סרטון שבו נראים רעולי פנים עם דגלי חיזבאללה חותכים גדר שהניח כוח יוניפי"ל בשטח לבנון באזור הכפר רג'ד, סמוך לגבול עם ישראל. בסרטון נראים רעולי הפנים מניפים דגלי חיזבאללה ומנופפים בידיהם, בעוד חיילי יוניפי"ל קוראים לעברם לסגת אחורנית. האירוע שודר בערוץ הבית של החיזבאללה 'אלי-מנאר', שדאג לציין כי זו הפעם הראשונה מאז שנת 2006 שאזרחים לבנונים נכנסים לאותו אזור, וזאת כמחאה על כך שישיראל לטענתם כבשה את החלק הצפוני של הכפר רג'ד. עם זאת, הפעילים לא עברו את הקו הכחול, קו ההפרדה בין ישראל ללבנון על פי החלטת האו"ם.

מאזן האימה מתמוסס

אירוע זה הוא רק אחד מתוך שורה ארוכה של פרובוקציות שמבצעים פעילי חיזבאללה בחודשים האחרונים. באזור הגבול הלבנוני מתרחשים שוב ושוב ניסיונות הצתה, פעולות חבלה בגדר ובמכשירי הצילום, וחציית הקו הכחול

אם אתה משמח את שילי

המסע הארתק Se איחזור האים!

סיור לכל המשפחה במרכז המבקרים Se איזודן

מרכז המבקרים האקולוגי של איגודן
מקיים סיורים חווייתיים למבוגרים וילדים
על עולם מיחזור המים וטיהור השפכים
בסימן הפיכת המטרד למשאב

תחת הכותרת:

מחזירים למבע באהבה

סיורים מודרכים בהזמנה מראש

15 ש לאדם

לפרטים והרשמה באתר איגודן
שד' מרילנד, ראשון לציון מערב
טלפון: 03-955222
דוא"ל: visitors@igudan.org.il

← במקום פעולה צבאית מהירה להסרתם ננקטו פעולות דיפלומטיות. האוהלים שהקים חיזבאללה בשטח ישראל

← ישראל לחיזבאללה מאז שנת 2006 הולך ומתמוסס.

בישיבת הממשלה השבוע שלח ראש הממשלה נתניהו מסר לנסראללה והצהיר: "ביום מבחן הוא (נסראללה - ר"ג) ימצא אותנו יחד כתף אל כתף. ישראל בחרה להבליג על אירועים שונים, ובטיפול באוהלים עורבו גורמים בין לאומיים כדי להימנע מהסלמה", אמר נתניהו. עוד פורסם כי ראש הממשלה קיבל את ההמלצות ואת דרכי הפעולה שהציעו צה"ל ומערכת הביטחון בהערכת מצב משותפת שקיימו הצמרת המדינית והביטחונית.

"העימות יהיה בלתי נמנע"

ראש העיר קריית שמונה, אביחי שטרן, מוטרד מהכרסום המשמעותי בהרתעה הישראלית מול החיזבאללה: "ביום יום אנחנו נמצאים בשגרה מלאה. אנחנו מנהלים שגרה של קיץ, קייטנות, חופש גדול והמון מטיילים. אבל זה שאנחנו רואים תעוזה של חיזבאללה לצד העובדה שיש ישראל מאבדת את כושר ההרתעה שלה - זה חמור ביותר. עוד מעט חודשיים שמפרים לנו את הריבונות ומקימים אוהלים בתוך גבול ישראל ועדיין לא נעשה דבר. חיזבאללה הולך ומרים ראש. ישראל כמעט לא מרתיעה אותו יותר. אם אנחנו לא נחזיר את כושר ההרתעה שדרוש למדינת ישראל - נהיה בבעיה", הוא מדגיש.

"בזכות ההרתעה אנחנו קיימים עד היום. מדינת ישראל מוקפת באויבים שרק מחכים לרגע שהם יוכלו להתנפל עלינו. כנראה מה שאנחנו רואים היום בגבול הצפוני זה בגלל שהם מניחים כאילו אנחנו בחולשה ובגלל שהם לא מפרשים נכון את הכוח של צה"ל וחבל, כי יש לנו את הצבא החזק בעולם. אויב שמעז להרים את הראש מול ישראל צריך לדעת שדמו בראשו. רק ככה נחזיר את ההרתעה ואת השקט לגבול", הוא פוסק. "זה עוד לא קורה. לצערי אנחנו רואים את ישראל סופגת וסופגת ומכילה ואת הצד השני רק מעז יותר ויותר. ומה השלב הבא? מתי כן נגיב? כנראה שבאיוזשהו שלב זה כבר יהיה בלתי נמנע".

כראש עיר אתה נערך בימים אלו לעימות? אתה מכין את המקלטים?
"אני כראש עיר עסוק בזה גם בשגרה, בוודאי בעיר שיושבת על הגבול והיא הכי מופגזת בעולם. אני לא מכיר עוד עיר שיש לה 36 שנים ברצף נפילות טילים וחדירות מחבלים. רק לאחרונה שופצו 136 מקלטים, הקמנו כיתת

אביחי שטרן, ראש עיריית קריית שמונה: "זה שאנחנו רואים תעוזה של חיזבאללה לצד העובדה שיש ישראל מאבדת את כושר ההרתעה שלה - זה חמור ביותר. עוד מעט חודשיים שמפרים לנו את הריבונות ומקימים אוהלים בתוך גבול ישראל ועדיין לא נעשה דבר. חיזבאללה הולך ומרים ראש. ישראל כמעט לא מרתיעה אותו יותר"

"מדינת ישראל הייתה צריכה לירות ברגע הראשון שהניחו בשטחה את האוהל ואת הגנרטור. חיילי צה"ל היו צריכים לירות ולא ירו. הכול התנהל בשו. רק חודשיים אחר כך הסיפור הזה התגלה במפתיע בכנסת. אז לשאלתך, כן, נרדמנו בשמירה", הוא מאשים.

לאן אנחנו הולכים מכאן? נסראללה רוצה מערכה מול ישראל?
"נסראללה לא רוצה מלחמה, אבל אנחנו עוד יותר לא רוצים מלחמה. מבחינתו הוא בטוח שאנחנו לא נפתח במלחמה. הוא כל כך משוכנע בזה, שהוא מעז יותר ויותר".

למה הוא כל כך בטוח?
"כי הוא רואה שאנחנו חלשים. הוא עוקב אחרי כל מה שקורה כאן, הסרבנות, מחאת הטייסים, ההפגנות, הקרע בעם. שימי לב, כל הבלגן עם נסראללה התחיל בסביבות חודש מרץ האחרון, ומתי התחילה המחאה נגד הרפורמה? בינואר. כלומר חלפו חודשיים ונסראללה כבר הבין שישאל עסוקה בצרות שלה ואמר: בואו נציק קצת ליהודים ונרוויח מזה, למה לא".

ומה עם המעורבות של איראן?
"איראן תומכת בנסראללה, אין ספק. אבל אני לא חושב שאלו הוראות מהם. נסראללה מספיק מתוחכם בעצמו. הוא מבין שישאל לא מעוניינת במלחמה והיא גם אומרת את זה. והוא כמו ילד שמרביץ ומרביץ ויודע שלא יחזירו לו וממשיך להרביץ ולהציק".

מריבץ אבל מהבונקר.
"מי אמר? אולי הוא נמצא באיראן, מי יודע. אנחנו תמיד אוהבים לגמד את האויב שלנו. האויב לא מוקטן. אם יש משהו מוקטן אלה אנחנו".

את הכפר רג', הכפר שעליו נסראללה מדבר כעת. הוא דורש את 'האדמות הלבנוניות', לטענתו. מאז שחולק הכפר ב-2006, איש מהצד הלבנוני לא דרש לקבל את הכפר הזה. אז מה פתאום נסראללה רוצה עכשיו לשחרר את הכפר? "תוהו ד"ר כהן. "נסראללה גם אומר שהוא כועס בגלל העבודות שנעשות בגדר, אבל העבודות הללו התחילו כבר לפני שנה וחצי, אז מה הוא רוצה עכשיו?"

בניגוד לטענת חיזבאללה, הכפר רג' נמצא על אדמה סורית ולא לבנונית, מזכיר ד"ר כהן. "ללבנונים לא אכפת מהכפר. למה נסראללה מתלונן שהאדמות האלה נגזלו? התשובה שלי היא בעצם למה לא, בוודאי אם הוא יקבל הטבות וירוויח מזה. יש לו בעיות בתוך לבנון. אין לו רוב בפרלמנט. בבחירות האחרונות לפני שנתיים הוא איבד את הרוב. כעת הוא רואה שישאל חלשה ויש את ההפגנות והמחאות. בנוסף לכך הוא קיבל את מה שהוא רצה בגבול הימי, אז הוא אומר 'בואו נעשה קצת צרות ליהודים ואקבל עסקת חבילה בזירה הלבנונית'. הוא אומר את זה במפורש. הוא אמר: במשך עשור ניהלנו משא ומתן עם ישראל על הגבול הימי ושום דבר לא קרה, ואז שלחתי מזל"טים וקיבלתי הסכם אחרי חודשיים שלווה. העמדת שני אוהלים ומיד התחילו להתקשר אליי הצרפתים והאמריקאים: עזוב, אנחנו לא רוצים מלחמה. זה אומר שנסראללה משתמש בדבר הזה שהוא המציא לאחרונה בנוגע לכפר כי הוא רוצה לעשות קופה פוליטית. זה כל הסיפור".

איפה מדינת ישראל בתוך המשוואה הזאת?

ישראל מעדיפה שקט

תא"ל במילואים יוסי קופרווסר, לשעבר ראש חטיבת המחקר באמ"ן, רואה במתחולל בגבול הלבנוני תהליך מתמשך של כרסום בהרתעה ישראל. "זו תופעה מתמשכת של תעוזה גוברת של החיזבאללה, שכולנו מבינים את הרקע שלה. תחושת הארגון היא שיש ישראל מורתעת מלפעול נגדו, תחושה שניזונה במידה רבה מהסכם הגז, ומאז עוד התחזקה. גם התחזקות של איראן במערכת האזורית ומול ארצות הברית וההתקדמות האיראנית בתחום הגרעיני - כל אלו מגבירים את הביטחון העצמי של חיזבאללה. בנוסף לכך, המתח הפנימי בתוך ישראל יוצר אצלם תחושה שיש פה הזדמנות וכדאי לקדם אינטרסים שנסראללה מגדיר אותם אינטרסים לבנוניים. כדאי לו להצטייר כמי שמסוגל לקדם אינטרסים לבנוניים דווקא בתקופה שהביקורת נגדו מבית גוברת וכשלבנון נמצאת במצוקה כל כך כבדה, והוא יכול להראות איוזשהו פן חיובי בתוך לבנון ולצבור נקודות בוויכוח הפנימי של לבנון".

לדעתך צה"ל פועל כנדרש מול הפרובוקציות של חיזבאללה?

"למדינה וכנראה גם לצה"ל אין עניין בעימות כוחני מול החיזבאללה, כי אין לנו אינטרסים בלבנון שאנחנו צריכים להשיג אותם, ואין לנו עניין לראות פגיעות לא בצד שלנו ולא בצד הלבנוני. מצד שני, אנחנו מחויבים להגן על האינטרסים הלאומיים שלנו", הוא מדגיש. "גם על המדיניות בנושא הימי וגם בכל מה שקשור לסימון הגבול. לכן צה"ל נוקט הכלה וניסיון להימנע מעימות".

הכלה שהיא אולי מוגזמת ופוגעת בהרתעה?

"לדעתי בהקשר של הגז היא הייתה מוגזמת. כאשר הצבא התערב וניסה לשכנע את הגורמים המדיניים בעצם לוותר על הכול - זאת הייתה בעיה. בנושא האוהלים לדעתי היה מקום לטפל בזה בצורה יותר נחרצת ברגע שהם אותרו", הוא קובל. "אבל משחלף הזמן ונקפו השבועות, השימוש בכוח הפך פחות רלוונטי והנושא עבר לטיפול מדיני במסדרונות האו"ם ובכלים דיפלומטיים אחרים. לכן כרגע המדיניות הנכונה היא שאין צורך לעורר התלקחות בגלל סוגיה שהיא על פניו פעוטה".

פעוטה? מדובר בחדיירה לשטח הריבוני של מדינת ישראל.

"זו פגיעה בריבונות ואנחנו צריכים לעמוד על זכויותינו, אבל זו לא סיבה מספקת ליצור התלקחות", הוא שב וטוען. "היה צריך לטפל בזה אחרת עוד בזמן שזה קרה. גם להבא - הרי הם ממשיכים להציב כל מיני אתגרים וליצור פרובוקציות נגדנו - צריך לטפל בהם ביותר נחישות, אחרת יתקבל הרושם כאילו ישראל נרתעת מעימות ונדמה שאפשר להשיג מולה הישגים נוספים. אנחנו צריכים לבלום את המגמה הזאת". ■

אני משמח את שלך

**עורכים שמחה בקרוב?
חושבים על אלו שאין להם!**

מתקשרים עכשיו ל'חסדי נעמי'
ותורמים מנות לחתונת יתומים
או נזקקים שתערך בזמן שמחתכם
ובזכות זה תזכו להתברך בהבטחה:
**"אם אתה משמח את שלי
אני משמח את שלך"**

 03-6777-777
או באתר www.naomi.org.il

 חסדי נעמי
מרכז סיוע ארצי לנזקקים

משרד התחבורה והרשות הארצית
לתחבורה ציבורית גאים להציג:

**התאמת שירות
התחבורה הציבורית
לתקופת
"בין הזמנים"**

**בתקופת "בין הזמנים",
החל מיום שישי י' אב,
(28.7.23) ועד יום חמישי
ראש חודש אלול (17.8.23)
יחולו שינויים בלוחות הזמנים
של כלל קווי האוטובוס
העירוניים בירושלים
בנוסף, השירות בקווים**

72 62

יוארך עד השעה 02:00

**למידע נוסף אודות
מסלולים ולוחות הזמנים**

☎ מוקד כל קו 8787*

superbus.co.il | bus.gov.il 🌐

←
ההמון זעם על בכיר
הרשות שבא לעשות
סיבוב על חשבונם.
ההלוויה בג'ין;
בתמונה הקטנה:
מחמוד אל-עאלול

צילום: Ammar
Awad, Mohamad
Torokman - רויטרס

זהות כפולה

היחס המשפיל שקיבל מחמוד אל-עאלול, סגנו של אבו־מאזן, במהלך לווייתיהם של המחבלים שחוסלו על ידי צה"ל במבצע בית וגן בג'ין, משקף את העוינות והזעם כלפי הרשות במחנה הפליטים. אך למרות קבלת הפנים המפוקפקת, יצאה הרשות בקמפיין שמתעלם לחלוטין מהמציאות בשטח ומתאר אהדה מדומיינת לעאלול בג'ין

להדגיש את העובדה כי בנו הבכור ג'האד הוא שהיד שנהרג בתחילת האינתיפאדה השנייה בעימות עם כוחות צה"ל בשכם, וכן להדגיש את הצד הלוחמני של עאלול, שעמד לצידו של רב המרצחים יאסר ערפאת בלבנון. כך למשל תיארו אותו באחד הכרוזים "האב השהיד והלוחם שמעולם לא השליך את הרובה שלו".

רשות עם שני קטבים

במסגרת הקמפיין לטיהור שמו שהתנהל בימים שלאחר ההלוויה, העניק עאלול ריאיון לערוץ הלווייני 'עודה' של תנועת פת"ח. בריאיון הוא סיפר על מתנה מקורית שנתן לו אביו של המחבל סמיח אבו אל-ופא - אחד מ־12 המחבלים שחוסלו על ידי צה"ל: "השהיד סמיח אבו אל-ופא ציווה שהגופה שלו תהיה עטופה בשני שטיחי תפילה וכך בקשתו זו התגשמה. לאחר שהוא נקבר ולאחר שנפגשתי אמש עם אביו הוא אמר לי ששני השטיחים הללו, אחד מהם הקדיש אותו השהיד סמיח לשהיד ג'האד אל-עאלול (בנו של מחמוד אל-עאלול שחוסל על ידי צה"ל - א"ה). הוא נתן לי את השטיח וזה היה עניין מרגש מאוד בשבילי

אינו צריך לספק תירוצים להתבטאויותיו. אלא שכל אלה לא עמדו לזכותו של אל-עאלול בשעת מבחן, כאשר הגיע ללוויה. עאלול הושפל על ידי המוני המשתתפים שגירשו אותו מהמקום כשהם קוראים לעברו 'החוצה'. האירוע הביא לידי ביטוי את המלכוד שבו נמצאת הנהגת הרשות הפלשתינית וחשף את השקר שלה במעורמו. האנשים בג'ין חושבים, ובצדק, שהרשות הפלשתינית לא עשתה שום דבר למענם. היא אינה מסוגלת להגן עליהם מפני ישראל, ובכל זאת, עאלול בא ומנסה לעשות סיבוב על חשבונם, ולזכות ביחסי ציבור בלי לעשות דבר.

למרות כל אלה, כמו בכל העולם הערבי, ברשות הפלשתינית מתעלמים מהמציאות בשטח ויוצרים מציאות חלופית שמתקיימת באמצעי התעמולה שלהם. תוכני קמפיין התעמולה של תנועת פת"ח לטיהור שמו של עאלול אותו ותורגמו על ידי אנשי מכון המחקר 'מבט לתקשורת פלסטינית' (PMW). באדיבות המכון הם הועברו לידיו ומוצגים כאן לראשונה בתרגום לעברית. מסע התעמולה בחר להציג אהדה מדומיינת שעאלול זוכה לה במחנה הפליטים ג'ין,

הפלשתינית גם ינסו באמצעי התקשורת להדגיש את הויקה הקיימת בין התנועה ובין חלק מהמחבלים. כך למשל אוהבים בפת"ח להעלות על נס את "גבורתם" של מחבלים אנשי כוחות הביטחון של הרשות הפלשתינית מהתקופה האחרונה.

בחירה מחושבת

ובחזרה לאירועי בית וגן. ל־12 המחבלים שחוסלו במבצע נערכה אחר כבוד הלוויה המונית בג'ין. בעקבות המלכוד שבו נמצאת צמרת פת"ח, הוחלט לשלוח ללוויה את מחמוד אל-עאלול, סגנו של אבו־מאזן בתנועה, כדי לחלוק כבוד אחרון ל"גיבורים".

הבחירה בעאלול לא הייתה מקרית. ברשות הפלשתינית קיוו שלפחות אנשי פת"ח יסכימו לקבל אותו, מכיוון שהוא איש מבוגר, מוותיקי הארגון, ואדם שלא נחשב כמיי שהיה מעורב ישירות בשחיתות של הרשות הפלשתינית. בנוסף לכך, עאלול מרבה לשבח מחבלים ופעולות טרור נגד ישראל באמצעי התקשורת. העובדה שהוא אינו מכהן בשום תפקיד ביצועי מאפשרת לו לעשות זאת, מכיוון שהוא לא בא במגע עם הישראלים ולכן

כאשר הגיע אל-עאלול ללוויה הוא הושפל על ידי המוני המשתתפים שגירשו אותו מהמקום כשהם קוראים לעברו 'החוצה'. האירוע הביא לידי ביטוי את המלכוד שבו נמצאת הנהגת הרשות הפלשתינית וחשף את השקר שלה במעורמו

וגם בשביל אחי פראס אבו אל-ופא, אביו של השהיד סמיח".

בהמשך שאלה אותו המגישה: "אם כן מה היא היום ההתחייבות של תנועת פת"ח לשהידים הצדיקים?". אל-עאלול השיב: "אומר לך בפירוש, השהידים מקריבים למען חירותו של עמם, למען העצמאות, למען עתיד ילדינו. על השהידים אנחנו תמיד אומרים שהם יותר מכובדים משאר בני האדם. המחויבות שלנו אליהם היא מכיוון שהשהידים האלה היוו בדמם שנשפך מחיר יקר מאוד למען החירות והעצמאות, וגם האסירים האהובים, בסבלם הארוך היוו מחיר רב למען החירות".

כאשר עאלול מדבר על "שהידים" הוא מתכוון לצעירי מחנה הפליטים ג'ין שחוסלו על ידי צה"ל - אותם צעירים שמארגנים אותו ואת חבריו בהנהגת הרשות ושחבריהם גירשו אותו בבושת פנים ממחנה הפליטים ג'ין. בכך אנו רואים את המלכוד של הרשות הפלשתינית הלכה למעשה: עאלול חוטף השפלות, אך הדבר היחיד שהוא יכול לעשות נגדן הוא להתחנף למי שמשפילים אותו.

באופן דומה הוא גם התבטא בסוכת האבלים של המחבל סמיח אבו אל-ופא שהוזכר קודם: "בשבילנו, אני סבור כי ברור לחלוטין שאין אפשרות להיסוס אף פעם, מכיוון שהקרבותיהם של בנינו הן עניין טבעי לגמרי. אני אומר לכם, מי הוא זה שגידל את הילדים האלה? מה הוא לימד אותם כאשר הוא גידל אותם? האם לא לימדנו אותם על אהבת האדמה, על ההקרבה למענה, על אהבת המקומות הקדושים, על כך שהם פלשתיניים, על כך שהם צריכים להתנגד לאויב? זהו ללא ספק החינוך של אותם הגיבורים, אותם הבחורים. בסופו של דבר לא ייתכן שאותם בחורים יתמהמהו בהגנה על אדמתם ובהקרבת קורבנות למען העם הזה. בזה אין ספק".

ביקשנו מד"ר מיכאל מילשטיין, ראש הפורום ללימודים פלשתיניים באוניברסיטת תל אביב וחוקר בכיר במכון למדיניות ואסטרטגיה באוניברסיטת רייכמן, להתייחס לתופעת ההתנהגות הדו־קוטבית של הרשות הפלשתינית ואנשיה. "עקרונית אין כאן משהו חדש. מאז הקמתה של הרשות יש כל העת ביטוי לשני הקטבים בהתנהלותה, ובזכות שניהם היא מתקיימת. מצד אחד היא מקיימת שיתוף פעולה הדוק עם ישראל שמהווה מסד מרכזי לקיומה - ב־2014 אבו־מאזן אף כינה זאת התיאום הביטחוני 'הקדוש' - ומהצד האחר כל העת התכתבות עם אלמנטים שיעניקו לה לגיטימציה ברחוב: האדרת שהידים, סיוע למשפחות מחבלים ועוד. הייתי אומר שאין לנו בכלל חלופה אלא לסמוך על המשך שיתוף הפעולה עם הרשות. הם כמובן לא ציוניים והקשר איתם טעון ורווי מתחים, אבל החלופות הן פאודה, שלטון ישראלי או שלטון חמאס. מול כל הברירות הרעות האלה הקיום של הרשות הוא הרע במיעוטו, ולכן לדעתי כל אלה שמממרים להכתיר את הרשות כאויב מר או להתפלל לקריסתה לא רואים בהיבט רחב יותר את המציאות האסטרטגית". ■

קייטרינג שדות
למהדרין
(הזן את הכל לשעבר)

קייטרינג לאירועים
בכל הארץ

מומחים לאירועי מלצרים
אפשרות לקייטרינג על האש

מבצעים טובים לשבתות חתן
משלוחים עד בית הלקוח

052-2641388 - דן
Papadu100@gmail.com

מהדורה חדשה

תנועת חיבה גאה להגיש את הספר

"חיבת הפיוט"

המביא בפניכם את עולם הפיוט מתור הזהב ועד לשירה החדשה

בספר זה מרוכזים מבוחר הפיוטים לשבתות, לחגי ישראל ולמעגל החיים היהודי עם ביאורים

"בספר זה לוקטו כ-200 פיוטים המכילים עולם של רגש, אמונה וכיסופים לציון ולגאולה כפי שהועברו מדור לדור..." הרב חיים סבתו

"הפיוטים בספר הזה הינם אוצר בלום, אפוף בכמיהה, צקון לחש והמיהה היוצאים מלב ליבה של הנשמה..." יהורם גאון

לכל פיוט צירפנו קודים לצפייה ביוטיוב והאזנה בספוטיפיי בביצוע

אנסמבל חיבה ואומנים ידועים.

מחיר הספר 70 ₪ (לא כולל משלוח)
הנחה מיוחדת למוסדות ולארגונים ולנחמיות גדולות
לפרטים גבריאלי-0584641914

מחשבת מסלול מחדש?

אחרי צעד או שניים בקריירה שלך, את רוצה משהו אחר משהו לנשמה...

הרשמי עכשיו למסלול הסבת אקדמאיות לסיעוד בבי"ח לניאדו!

השמה מידית בעבודה למתאימות
מלגות למתאימות

*הפתיחה תלויה במספר הנרשמות והמתקבלות לתכנית
לפרטים נוספים, להרשמה ולתיאום ראיון קבלה:
www.laniado.org.il | 09-860-47-78

בית הספר האקדמי
לסיעוד ע"ש טסלר
מרכז רפואי צאנז - לניאדו

←
ממשל ביידן
מחפש הישג
משמעותי
במדיניות החוץ.
הנשיא ביידן
במפגש עם יורש
העצר מוחמד בן
סלמן

ציילום: Handout,
רויטרס

בהמשך להסכמי אברהם שהוא עצמו הביא.

האינטרס הוא לא רק ישראלי

מי שיכול לספק זווית מעמיקה ממבט ראשון, הוא מאיר בן שבת, מי שהיה ראש המל"ל ועמד בראש משלחות ישראל לחתימה על הסכמי אברהם, אשר משמש כיום בתפקיד יושב ראש המועצה הציבורית של בית הציונות הדתית וגם בתפקיד ראש מכון משגב לביטחון לאומי ולאסטרטגיה ציונית בירושלים.

מה הם האתגרים העיקריים שעוללים לעלות מהדרישות של סעודיה כלפי ישראל?

"בשלב זה דרישותיה של סעודיה מופנות אל ארצות הברית, שאיתה היא מנהלת את המשא ומתן בעניין זה. ברור כי ישראל תצטרך להתייחס לדרישות שנוגעות אליה או משליכות עליה. דרישותיה של סעודיה יציבו בפני נתניהו אתגרים בשלושה נושאים עיקריים. הראשון, מניעת תפוצת גרעין במזרח התיכון לנוכח הרצון של בית המלוכה בריאד ביכולות בתחום הגרעין האזרחי. האתגר השני הוא שמירה על יתרונה האיכותי של ישראל באזור לנוכח רצונה של סעודיה להצטייד בנשק מתקדם - שמתכתב עם הרצון הקיים גם בארצות הברית לקדם עסקאות נשק גדולות. האתגר השלישי הוא לשמור על האינטרסים הישראליים

ד"ר יואל גוזינסקי, המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS): "אני מאוד חושש שכדי להשיג את ההסכם הזה ולהיכנס לדפי ההיסטוריה, נתניהו יהיה מוכן להתגמש ולעצום עין לגבי כל מיני הבטחות והסכמות שהאמריקנים יגיעו אליהן עם הסעודים - גם לגבי הגרעין וגם לגבי אמצעי הלחימה - ששניהם עלולים להציב איום אסטרטגי על מדינת ישראל לטווח הארוך"

מחיר השלום

המשא ומתן בין ישראל ובין הממלכה הסעודית הולך ומבשיל לכדי הסכם, כשברקע הממשל האמריקני דוחף לקידום הנורמליזציה בין המדינות. אולם המחירים הגבוהים מדי שעלולה ישראל לשלם עבור ההסכם, מציבים את קידומו בסימן שאלה

לכל זה אפשר להוסיף דיבורים על כך שישראל תתחייב לא להחיל את ריבונותה על אף שטח ביהודה ושומרון (התנאי כולל אף את בקעת הירדן ומעלה אדומים שנמצאות בקונצנוס רחב), וייתכן גם שתצטרך להעמיק התחייבות שלא תעשה צעדים שיסתרו את האפשרות להקים מדינה פלשתינית בעתיד - מה שעלול לפגוע במאבק בהשתלטות הפלשתינית על שטחי C, שנועד בין היתר לקטוע את רצף ההתיישבות הישראלי.

השבוע כבר אמרו כמה שרים בממשלה שלא ירימו את ידם בעד שום מהלך שיפגע בהתיישבות במישורין או בעקיפין, וזו בעיה אחת מני רבות שיעמדו בפני ראש הממשלה בנימין נתניהו, שהיה שמח מאוד להיות חתום על מהלך הנורמליזציה

כאן בעבר, מנוצל הוויכוח הפנימי סביב הרפורמה המשפטית להתנגח בראש הממשלה נתניהו כדי לרכך אותו לקראת הדרישות.

חשוב לציין שבין ישראל לסעודיה קיימים כבר שנים רבות יחסים "מתחת לשולחן" בנושאים מגוונים מאוד ואף אסטרטגיים וביטחוניים. אלא שברגע שהם ייהפכו לגלויים רוצים הסעודים לקבל עסקאות נשק גדולות יותר ואיכותיות יותר וגם להפעיל תוכנית גרעין לצורכי שלום, על פי טענתם. במצב כזה ישראל תידרש לומר בפה מלא ששני המהלכים הללו (וכל זאת עוד לפני הדרישות בנושא הפלשתיני) אינם סותרים את ביטחונה - דבר שקשה למצוא גורם ביטחוני שיהיה מוכן לחתום עליו.

ניצן קידר

הביקור האחרון של היועץ לביטחון לאומי בסעודיה בשבוע שעבר וכמה דיווחים שבאו בעקבותיו, גרמו לשטף של שיח שהגביר את התחושה שיש התקדמות משמעותית במאמצים לקדם נורמליזציה בין ישראל לסעודיה. אם עד לפני כמה חודשים דיברו המומחים בתחום והגורמים המדיניים על תהליך ארוך שעלול לקחת שנים - פתאום נוצרה אווירה שמדובר במהלך שהתנאים שלו הולכים ומבשילים וייתכן שזה אפילו יתרחש בטווח של השנה הקרובה.

המפתח לאופטימיות הוא כאמור אמריקני. ממשל ביידן מקיים בעת האחרונה יותר ויותר פגישות בין בכירים אמריקניים וסעודים. נקודת המפתח, כך לפי בכירים בממשל האמריקני, מצויה באמת בשנה הקרובה, לפני שהנשיא האמריקני ג'ו ביידן נכנס לישורת האחרונה של מערכת הבחירות הבאה לנשיאות ארצות הברית.

ממשל ביידן, ללא ספק, מחפש הישג משמעותי למדיניות החוץ שלו בכלל ובמזרח התיכון בפרט, אחרי שהבטחת הבחירות הגדולה ביותר שלו בתחום זה - חזרה להסכם הגרעין עם איראן - לא הושגה וככל הנראה הולכת ומתרחקת. לכן האמריקנים הם בעלי אינטרס מובהק לקדם את הליך הנורמליזציה והם מעוניינים להפעיל כל לחץ אפשרי על ישראל להסכים לכל תנאי שיעלה על השולחן. בין היתר, כפי שכבר כתבנו

←
"הסכם שיוביל להמשך התנופה
שחוללו הסכמי אברהם". טקס
החתימה על הסכמי אברהם בבית
הלבן

צילום: אבי אוחיון, לע"מ

בזירה הפלשתינית, לנוכח ציפיית בית
המלוכה בריאד להתקדמות משמעותית
בסוגיה זו. יש להניח כי האמריקנים אף
ישתמשו בכך כדי לחלץ מישראל ויתורים
משמעותיים בנושא זה".

**אילו מחירים ישראל יכולה להרשות
לעצמה לשלם על הסכם כזה לנוכח
האתגרים הללו?**

"כינון יחסים עם סעודיה הוא יעד
חשוב בשביל ישראל. רשימת התמורות
שסעודיה מצפה לקבל מארצות הברית
היא ארוכה. חלק מהן לא רק שאיננו
מהווה בעיה לישראל, אלא שהוא אפילו
רצוי מבחינתה. לישראל לא צריכה
להיות התנגדות להסכם הגנה בין ארצות
הברית לערב הסעודית. ההפך, גם אנחנו
מעוניינים בחיזוק המחויבות האמריקנית
לבנות בריתה באזור. אשר לאספקת
אמצעי לחימה מתקדמים, ישראל צריכה
להתנות את הסכמתה בשמירת יתרונה
האיכותי כמו לדוגמה בשדרוג יכולותיה,
במקרים שבהם הנשק שיימכר יגרום
לשחיקת יתרונה", מציין בן שבת.

"לא נכון יהיה להסכים, אפילו
בשתיקה, לווייתורים בסוגיית הגרעין
האיראני, או בנושא תפוצת גרעין במזרח
התיכון - במיוחד לא להסדרים שיאפשרו
העשרה אפילו למטרות אזרחיות - או
לווייתורים בעלי משמעות ביטחונית
בזירה הפלשתינית. בשלושת התחומים
הללו המחירים גבוהים מדי, גם כשמדובר
בהישג כה משמעותי".

**אחד הנושאים שעולה על הפרק
הוא התחייבות ישראל שלא תספח את
שטחי יהודה ושומרון לפרק זמן ממושך
של כמה שנים. האם הסכמי אברהם
סותרים סיפוח עתידי באופן כולל?**
"מדינות הסכמי אברהם שואפות לכך
שהסכסוך הישראלי-פלשתיני יסתיים
בהסכם בין שני הצדדים. אני מניח שהן
לא יראו בעין יפה צעדים משמעותיים
שיבוצעו חד צדדית. באשר למישור
הפורמלי, ככל שזכור לי ההבנות שהיו
או עם ארצות הברית התייחסו להשגיה.
ראש הממשלה נתניהו התבטא על כך
באופן פומבי".

**מהלך הנורמליזציה עם סעודיה
מובל על ידי האמריקנים. מה הם
מחפשים בו? היכן האינטרס שלהם
בכל העניין?**

"ארצות הברית זקוקה למהלך הזה כדי
להרחיק את סעודיה מסין ובכלל מהציר
הסיני-איראני-רוסי שנמצא במגמת
התחזקות. ארצות הברית צריכה את ההישג
הזה כדי לזכות בנקודות חשובות במאבק
שמתחולל כיום על הסדר העולמי החדש".
"מלבד זאת, בידן זקוק להישג הזה גם
במישור הפוליטי. אין לביידן כיום קבלות
על הישג ממשי בנושא הסכמי השלום.
בתקופת כהונתו לא נרשמו הישגים
משמעותיים בתחום הנורמליזציה. בבית
הלבן אומנם שידרו רצון גלוי וכן להמשיך

**מאיר בן שבת, ראש המל"ל לשעבר: "ישראל מעוניינת מאוד בכינון
יחסים עם סעודיה. זהו יעד חשוב ביותר שצריך לעשות מאמצים
רבים למען השגתו. לצד זאת, נכון יהיה לוודא שמחירי מבחינת
ישראל לא יהיו בלתי נסבלים. צריך לזכור שההסכם איננו אינטרס רק
של ישראל, גם ארצות הברית וסעודיה אמורות להיות מעוניינות בו"**

לטווח הארוך. אנחנו גם לא יודעים אילו
ביטחונות ישראל תקבל מהאמריקנים
במצב כזה ואיזה פיצוי היא תקבל".

על רקע האופטימיות ששררה סביב
הנושא הסעודי, השיח הפנימי במערכת
המדינית אינו מגיב יתר על המידה לכל
הפרסומים - אבל אולי נהנה מהם.
הדעה הרווחת בישראל היא שייקח
זמן עד שארצות הברית וסעודיה יגיעו
לנוסחה שתייהן ירצו לקדם, ורק אז
יגיעו האמריקנים ויחלו במסע הלחצים
שלהם, שיגבר ככל שהבחירות לנשיאות
יתקרב. כפי שגורס ד"ר גו'נסקי,
בממשל האמריקני לא יזילו דמעה אם
השלטון בישראל יתחלף או שהרכב
הממשלה ישתנה, אבל לפי שעה
המציאות הפוליטית בישראל נראית
רחוקה מאוד משני התרחישים האלה.

ראש הממשלה בנימין נתניהו אכן
מעוניין מאוד בהסכם עם סעודיה, אבל
כאחד שעסק רבות בביטחון ישראל חלק
מהתנאים שמוצגים כרגע באופן לא
רשמי עלולים לא רק לערער את יציבות
הממשלה שלו אלא גם לגרום לתהיות
אחרות. למשל סביב הדרישה הסעודית
לגרעין אזרחי, עניין שעלול לפתוח מרוץ
חימוש גרעיני ולגרום לישראל דאגות
רבות שהיא ממש לא מעוניינת בהן -
לצד האיום הממשי מאיראן.

גורם מדיני אמר לנו השבוע: "מצד
אחד יש התקדמות והדברים נראים
כאילו הכול הולך לכיוון הנכון, אבל יש
כאן דרך מאוד ארוכה לעבור ואנחנו
נמצאים בראשיתה".

לדבריו, אפשר אולי להיות מעט יותר
אופטימיים, אבל אין להסיק שההסכם
בין ישראל לסעודיה הוא משהו שיקרה
בקרוב. "יש לא מעט נקודות מדוברות
שמדאיגות את ישראל, וגם אם היה
שיח לגביהן עם גורמים אמריקניים,
טרם ניתנו תשובות מתאימות והדברים
עוד לא התכנסו לשיח הדוק סביב
משהו שמונח על השולחן. ברגע שיונח
מסמך או שיוצגו לישראל כל הצדדים
של הסוגיה על הדרישות והתועלות,
ייתכן שנראה התקדמות. זה נראה מאוד
מבטיח, אבל הדרך מאוד ארוכה".

"יש על מה לדבר אבל יש נקודות
שמדאיגות מאוד את ישראל וטרם
ניתנו תשובות המתאימות. לכשיינתנו
נוכל לדעת האם זה מהלך שיש לו
סיכוי אמיתי או שהוא עלול לסתור את
האינטרסים הישראליים באופן שלא נוכל
להסכים לו", הוא מסכם. ■

להשיג. יש אינטרס אמריקני להביא, יש
שיאמרו, לשינוי בקואליציה בישראל
כי לדעתם היא לא מוכנה ללכת לקראת
הפלשתינים. יש גם מחשבות כיצד לנסות
לגרום לשינוי פוליטי בישראל".

**לדעתך, עד כמה גבוה המחיר
שישראל תצטרך לשלם?**

"הדרישות הישירות יהיו קשורות
לפלשתינים, אבל יהיו גם דרישות
שמאתגרות את ביטחון ישראל - בהן
הדרישה הסעודית לשינוי פעולה
אמריקני בתחום הגרעין להקמת מפעל
להעשרת אורניום. הדבר הזה מאוד מדאיג
את ישראל. בנוסף לכך הסעודים רוצים
מהאמריקנים אמצעי לחימה מתקדמים
שעלולים לשחוק את היתרון האיכותי
האסטרטגי הביטחוני של ישראל באזור
בטווח הארוך, ובוודאי שאינם תורמים
לביטחון ישראל".

**אלו דרישות מדאיגות מאוד. ממשלת
ישראל יכולה להרשות לעצמה בעת
הזאת להיענות להן?**

"אני חושש מההתגמשות שנתניהו
יכול לעשות מול האמריקנים. ככל
שהוא מרגיש מבודד בזירה
הבין-לאומית וחלש גם מבפנים, הוא
דווקא עלול לעשות יותר
כדי להתגמש. אני מאוד
חושש שכדי להשיג את
ההסכם הזה ולהיכנס לדפי
ההיסטוריה, נתניהו יהיה
מוכן להתגמש ולעצום
עין לגבי כל מיני הבטחות
והסכמות שהאמריקנים
יגיעו אליהן עם הסעודים
- גם לגבי הגרעין וגם לגבי
אמצעי הלחימה - ששניהם
עלולים להציב איום
אסטרטגי על מדינת ישראל

**והוויכוח הפנימי אצלנו יכול להשפיע
על הסכם כזה?**

"המצב הפנימי אצלנו לכל הפחות איננו
תורם. בלי קשר לסעודיה, עלינו להשקיע
מאמצים עילאיים למיתון המתוחות
הפנימיות ולאחוזי הקרעים".

צעדים לטובת הפלשתינים

ד"ר יואל גו'נסקי, ראש הזירה
האזרחית וראש תוכנית המפרץ במכון
למחקרי ביטחון לאומי (INSS) ולשעבר
בכיר במל"ל, שחקר את הנושא באופן
מעמיק בשנים האחרונות, מרחיב בעניין
להלן האמריקני להשיג את ההסכם הזה
וכמה שיותר מהר.

"יש פה כמה אינטרסים אמריקניים
שקשורים לנושא: הראשון, בידן נכנס
לקמפיין בחירות בקרוב, והוא רוצה
להראות הישג שהוא יכול להביא במזרח
התיכון בין ישראל למדינה ערבית -
במיוחד כשהוא רואה שדונלד טראמפ
מתחזק בסקרים וכנראה צפוי להיות היריב
שלו. טראמפ הביא את הסכמי אברהם
وهוא מאוד רוצה לעשות משהו דומה",
הוא מסביר ומוסיף, "האינטרס השני הוא
לנסות לדחוק את סין שהקשרים שלה
עם מדינות המפרץ מתחזקים ולשנות את
המצב הזה. אינטרסים נוספים קשורים
להבאת יציבות במזרח התיכון והם
מאמינים שהמהלך הזה יביא גם יציבות
וגם יחזק את ביטחונה של ישראל".

**האם הדרישות כלפי ישראל מגיעות
מסעודיה, או שהאמריקנים מוסיפים
לכל העניין דרישות משלהם?**

"אין סתירה בין הדרישות כשזה קשור
לנושא הפלשתיני. גם האמריקנים וגם
הסעודים רוצים לראות צעדים לטובת
הפלשתינים. יש חפיפה במידה רבה
בין מה שהסעודים והאמריקנים רוצים

**במוסף קק"ל
שפורסם בגיליון
הקודם נפלה טעות
ולא פורסם
קרדיט צילום
בתמונת
השער**

צילום: אבי בלבן, ארכיון קק"ל

←
"הליך המינוי של
רבני ערים תקוע,
לכן רצינו להסדיר
את הנושא
בהקדם". חבר
הכנסת ארז מלול

צילום: יונתן זינדל,
פלאש 90

רוצה - היה מקדם את הבחירות לרב המקום, לא היה רוצה - לא היה מקדם. אלא שיש ראשי ערים שהאינטרס שלהם הוא שלא יהיה רב בכלל, למרות שיש להם ציבור ענק שצורך שירותי דת, או ראשי ערים שלא היו לוקחים נציגים מהאופוזיציה וכך מייצגים רק פלח מסוים באוכלוסייה. החוק הסיר את החסמים הללו והכניס את מועצת הרבנות הראשית לתמונה. צריך לברך על המהלך החקיקתי שאנחנו עושים בימים אלו".

מה תענה לאלו שאומרים שמקור סמכותו של הרב הוא הציבור שמיינה אותו, ו"אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן נמלכים בציבור"? "ראשית, ברור שנמלכין בציבור, חברי מועצת הרשות המקומית הם חלק מהגוף הבוחר. נוסף על כך, רבע מהגוף הבוחר הם תושבים מקומיים מכלל האוכלוסייה שממנה השר. מועצת הרבנות הראשית היא רק רבע מכלל הגוף הבוחר, וגם היא גוף שנבחר על ידי גוף בוחר של 150 איש - אותו הגוף שבחר את הרבנים הראשיים, שמשקף את כלל האוכלוסייה וכולל עשרות רבני ערים, חברי כנסת, ראשי ערים ומועצות שבחר הציבור. והכול כמובן בכפוף למדיניות ההלכתית בישראל, שהיא תחת הנהגתם של הרבנים הראשיים לישראל", הוא מבקש לחדד. "כמו שאמרתי, בגוף הבוחר יהיו

חבר הכנסת ארז מלול, ש"ס: "עד

היום הכול היה תלוי בראש העיר: היה רוצה - היה מקדם את הבחירות לרב המקום, לא היה רוצה - לא היה מקדם, או שהיה יכול לא לקחת נציגים מהאופוזיציה.

החוק הסיר את החסמים הללו והכניס את מועצת הרבנות הראשית לתמונה. צריך לברך על המהלך החקיקתי שאנחנו עושים בימים אלו"

עשה לך רב עיר

הצעת חוק רבני ערים המקודמת בימים אלו בכנסת תעניק לשר לשירותי דת כוח בחירה כמעט בלעדי על חשבון כוחם של ראשי הערים. יוזם החוק, חבר הכנסת ארז מלול מש"ס, מתאר את הרציונל שמאחורי החוק, הודף את הביקורות שעולות על הכוח הרב השמור למפלגתו, על דחיקת ההנהגה המקומית ועל אופן החקיקה, ומשוכנע בנחיצות החוק לביסוס מעמד הרבנים בישראל

בית כנסת שביום כיפור יש בו 800 בני אדם ובימי חול אין מניין, ולעומתו בית כנסת שיש בו 200 מתפללים בכל ימות השבוע, במי תבחר? ושנית, כתוב שרק עמותות עם ניהול תקין יהיו זכאיות. אבל בפועל יש בתי כנסת עם עשרות מניינים שאין להם ניהול תקין, למה לא להכניס אותם?" תוהה מלול. הרובד השני הבעייתי, לטענתו, בתקנות הקיימות, הוא ראש העיר. "עד היום הכול היה תלוי בראש העיר: היה

יושב ראש ועדת החוקה, שנטל על עצמו את המשימה והתגייס באופן מלא, למרות שכולם יודעים מה יש לו על הראש בימים אלה". לגופו של עניין, מלול מרחיב על הצורך בשינוי המצב הקיים ביחס לנציגי בתי הכנסת: "בכל עיר יש עשרות ומאות בתי כנסת. הנציגות בגוף הבוחר נקבעת לפי מספר המתפללים, אבל זוהי סוגיה לא ברורה. קודם כול, איך אתה מחשב את מספר המתפללים? אם יש לך

דביר עמר

אחד החוקים המדוברים ביותר בשבועות האחרונים בתחומי דת ומדינה הוא ללא ספק הצעת חוק רבני ערים, שמקודם בימים אלו ועבר בקריאה טרומית. על פי החוק, רבני הערים ייבחרו על ידי גוף בוחר שבו מוקד הכוח יהיה נתון בידי השר לשירותי דת, שיוכל להכריע בהליך מינוי הרבנים. את החוק מקדם חבר הכנסת ארז מלול מש"ס יחד עם חבר הכנסת שמחה רוטמן מהציונות הדתית.

ביקורות על הצעת החוק ועל הדחיפות לקידומו גם בימי הפגרה נשמעות מכל עבר, אבל יוזם החוק, חבר הכנסת מלול, הודף את הטענות, ומבקש להסביר את נחיצות החוק לשיטתו: "עד היום בחירת רבני ערים התבצעה לפי אוסף של תקנות הנתונות לפרשנות. בעקבות זאת הליך המינוי של רבני ערים תקוע, ויש כיום 37 ערים ללא רב, לכן רצינו להסדיר את הנושא בהקדם. כבר לפני יותר מ־15 שנה בג"ץ ביקש מהמחוקק לשנות את המצב מתקנות לחקיקה. כולם רואים כיצד בכל עתירה לבג"ץ יש עתירה של נציגויות בתי הכנסת, שהן חלק מהגוף הבוחר". לדבריו, "הגשנו הצעת חוק מקיפה, ואני חייב לציין לשבח את חבר הכנסת שמחה רוטמן,

←
"רבני הערים עובדים סביב
השעון". רב העיר פתח תקווה
הרב מיכה הלוי

צילום: גרשון אלינסון, פלאש 90

כל חברי מועצת העיר, שמשקפים את כלל האוכלוסייה, ועוד שליש נציגי השר. אנחנו מאמינים שזה יוכל לשנות את המצב הקיים, שאין מספיק רבני ערים. מי שבחר הוא הציבור, דרך נציגיו."

"רב שיהיה שגריר של היהדות"

חבר הכנסת מלול מדגיש כי הנפגעים העיקריים מהמחסור ברבני ערים הם הציבור המסורתי והחילוני. "הם צריכים רב יותר מהחרדי, שיסתדר עם רב הקהילה או עם ראש הכולל שלו. אדם מסורתי שיש לו שמחה, אבל, שאלה הלכתית או זקוק לליווי הלכתי בנושא אישי כלשהו - למי יפנה? לרב העיר?"

על שולחנו של מלול בכנסת מונחת הגרסה העדכנית של החוק, אשר עובר עדכונים לאור הערות הרבנים והייעוץ המשפטי. "אנחנו מקיימים דיונים כל הזמן בוועדת החוקה. כל מי שרוצה לדבר ולהאיר את עינינו, מוזמן. שלחנו את הצעת החוק לרבני ערים, ליושב ראש איגוד רבני הערים, ליושב ראש איגוד רבנים אזוריים, לנציגי רבני שכונות, לנציגי מרכז השלטון המקומי, לכל סוגי ארגוני הרבנים ועוד כדי שיעירו, וחלק מההערות יישמנו. כל מי שרוצה מגיע לוועדה ומדבר, ומתקבל בכבוד והדר, בלב פתוח ובנפש חפצה. אנחנו שומעים ומכבדים אותם - הכול נעשה בשיתוף פעולה מלא."

כמחוקק, איזו דמות של רב עומדת לנגד עיניך?

"צריך רב שידע להסביר פנים ולקרב, להיות שגריר של היהדות בצורה מיטבית, כמו הדמויות של הרב קוק או הרב עובדיה יוסף. איזה קירוב הוא היה עושה, נוסע מעיר לעיר כדי לקרב ליהדות בצורה של דרך ארץ ובשפת העם, בלי התנשאות. זה הסגנון שבזכותו החוק קיים. מובן שחשוב גם הצד ההלכתי. הרבנים עברו מבחנים קשים ונרחבים שדורשים ידע, עמל ולימוד רב."

חלק נוסף בחוק שעליו מבקש חבר הכנסת מלול לעמוד הוא מינויים של רבני השכונות. "ביישוב שהיקפו עולה על 50 אלף תושבים יתאפשר לפי

חבר הכנסת ארז מלול, ש"ס: "הרבנים עובדים 24 שעות ביממה, אך לצערי מפלגת שמאל מסוימת עושה להם דה־לגיטימציה. הם לא יודעים מה מהות תפקידו של רב ומה רב עושה. אני מציע להם ללכת ולהתלוות לרב, ללמוד מקרוב, לא רק להסית נגד. פעילותם של הרבנים היא כאין וכאפס לעומת השכר שהם מקבלים"

טהרה."

עמלים גם בפגרה

מלול מתייחס גם לנציב תלונות הציבור על רבנים, אחד הסעיפים שכלולים בחוק וזכו להד ציבורי נרחב. "היינו צריכים להכניס בחוק נציב תלונות הציבור על רבנים - כמו שיש נציב תלונות השופטים, מתוך אמירה שאין אדם שהוא מעל החוק והביקורת. שר הדתות ימנה נציב תלונות, ביחד עם הרבנים הראשיים ובאישור מועצת הרבנות הראשית. לא באנו להתריס, אלא לייצל ולשפר את המערכת, כך שכולם יעשו את עבודתם בצורה הטובה ביותר. חשוב להדגיש: לרבנים אין שעון נוכחות, אך לצערי מפלגת שמאל מסוימת עושה להם דה־לגיטימציה. הם לא יודעים מה מהות תפקידו של רב ומה רב עושה. אני מציע להם ללכת ולהתלוות לרב, ללמוד מקרוב, לא רק להסית נגד. פעילותם של הרבנים היא כאין וכאפס לעומת השכר שהם מקבלים, הטלפון זמין 24 שעות ביממה,

כשרות, אזכרות, שלום בית, אפילו גישורים בין אנשי עסקים שלא רוצים ללכת לבית משפט."

במפלגת הצינונות הדתית הוציאו הודעה שהחוק עבר ריכוך כדי להרגיע את הרוחות. מה אתה עונה לחששות שהובעו מצד המגזר הסרוג?
"מה שפרסמו, שעל פי החוק לש"ס יש יותר סיכוי לבחור, זה שקר. זה עלה בוועדה והוכחש. ראשית, אני וחבר הכנסת רותמן פועלים יד ביד בדאגה לכלל המגזרים. אנחנו משקיעים לשם כך ימים ולילות בכל אות ובכל פסיק, ואין לי ספק שהרבנים הטובים והראויים יבחרו. הרבנים של פתח תקווה, ירוחם, נתניה, בית אל, קריית ארבע ועוד רבים וטובים שהם גאוני עולם ואני בכלל לא ראוי לדבר עליהם, כולם נבחרו בקדנציות של ש"ס במשרד הדתות", הוא טוען. "אנחנו רוצים גם רבנים ספרדים לפי מרן השולחן ערוך ולפי פסקי הראשון לציון, וגם אשכנזים לפי הרמ"א ומנהיגי הצינונות הדתית, כל מקום לפי עניינו. העיקר שיהיו ראויים, לא משנה מאיפה באו

ומאיזו מפלגה. העיקר שישרתו את הציבור נאמנה."

חברי הכנסת מלול ורותמן פועלים גם בימים אלו, תוך כדי הפגרה, להעביר את החוק. "קשה לפרגן לימין. היו עיכובים, וכעת יש דיונים אינטנסיביים תוך כדי הפגרה. אני מקווה שבתחילת המושב, לטובת עם ישראל, החוק יעבור בקריאה שנייה ושלישית. אנחנו עושים כל שביכולתנו לתקן את המצב בשטח. זה שאין רבנים בחיפה או בתל אביב, זה נשמע למישהו הגיוני? הציבור צריך את זה, הציבור מחכה לזה."

כאמור, החוק עורר ביקורת גדולה מצד רבנים במגזר הדתי־לאומי. בכירי רבני הצינונות הדתית, ובהם הרב דב ליאור, הרב יעקב אריאל, הרב חיים שטיינר והרב דוד חי הכהן, החברים בארגון רבני תורת הארץ הטובה, שלחו לפני כשבועיים מכתב חריג לחברי הכנסת של מפלגת הצינונות הדתית, ובו דרשו לעכב את חוק רבני הערים. "יצא מכתב של המזכירות והנשיאות של רבני תורת הארץ הטובה הקורא לעכב את החקיקה של חוק רבני הערים כדי שידברו איתנו. הולכים לדאוג לרבנים בלי לשאול את הרבנים?" תוהה הרב איתן איזמן, מייסד רשת נעם צביה.

"מישהו מצד הרבנים צריך לשמוע מה הולכים לעשות. צריך להתייעץ עם רבנים, לא לקבל החלטות לבד. היינו צריכים לפחות לשמוע את הפרטים. יש גוף רבני של בכירי התלמידים של הרב צבי יהודה הנקרא רבני תורת הארץ הטובה, לפחות היה צריך לדבר איתם", מוסיף הרב דוד חי הכהן, ראש ישיבת בת ים ורב קהילה בעיר. לצד הביקורת, הרב איזמן מציין כי בעקבות המכתב נעשתה פנייה ממפלגת הצינונות הדתית לרב יעקב אריאל.

רבני תורת הארץ הטובה הם ממש לא היחידים שאינם מרוצים מחוק רבני הערים. למעשה, בקרב רבים בצינונות הדתית יש התנגדות גדולה לחוק. הרב שלמה הכט מארגון רבני בית הלל כתב בסרקום: "אני שמח להודיע שגיליתי נושא שיש בו הסכמה רחבה בציבור הדתי־לאומי. מנאמני תורה ועבודה, דרך בית הלל, צהר, איגוד רבני קהילות והרב עמיחי אליהו - כולם מסכימים שחוק מינוי הרבנים שמקדמת ש"ס עם מפלגת הצינונות הדתית הוא מטופש ומסוכן. סוף סוף, אחדות", כתב.

החשש העיקרי הוא משליטת ש"ס במינוי רבני הערים. השר לשירותי דת לשעבר, חבר הכנסת מתן כהנא, הזהיר השבוע כי אם החוק החדש יעבור, ש"ס תוכל למנות רב מטעמה בכ־95% מהערים שזקוקות לרב. "את הנתון המחפיר והמביך הזה חשף הרב אריאל אליהו, בנו של חבר מועצת הרבנות הראשית והרב הראשי של צפת הרב שמואל אליהו ואחיו של השר עמיחי אליהו אתמול בוועדת החוקה. זו האמת: ש"ס משתלטים על הרבנות הראשית בתמיכתו

←
"יש הרמוניה מצוינת עם
ש"ס". יו"ר הציונות הדתית
בצלאל סמוטריץ' ויו"ר ש"ס
אריה דרעי

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

←
הישירה של סמוטריץ',
חתם כהנא, שכיוון בדבריו
לכך שהרב אריאל אליהו הציג בפני
חברי הוועדה טבלת חישוב סיכויים
בבחירות לרבני ערים, שלפיה אין
לציונות הדתית כמעט שום סיכוי
מעתה ואילך.

אם נסכם את הדברים, החשש
הגדול העולה הוא ממצב שדעת ראשי
הערים במינוי רבני ערים - "אאוט",
וש"ס - "אין". "לראשונה זה הרבה
שנים, הסמכות הכמעט בלעדית
של תושבי העיר ונציגיה לבחור את
הרבנים שלהם, עוברת לעסקנים
בירושלים - נציגי שר הדתות ונציגי
מועצת הרבנות הראשית", מזהיר גם
הרב דוד סתיו, רב העיר שוהם ויושב
ראש ארגון רבני צהר. לדבריו, "הצעת
החוק תגרום לכך שהרבנים לא יהיו
אנשים שמחויבים לקהילה שלהם, כי
הם ימונו וייבחרו על ידי נציגי הרבנות.
זה יוביל לכך שייבחרו רבנים המזוהים
עם המפלגות החרדיות בלבד, ואילו
לרבנים בעלי השקפה דתית לאומית,
ששירתו בצבא ומחוברים לקהילה,
לא יהיה שום סיכוי להיבחר בשום
עיר".

**הרב דוד סתיו, רב העיר שוהם ויושב ראש ארגון רבני צהר: "הצעת
החוק תגרום לכך שהרבנים לא יהיו אנשים שמחויבים לקהילה
שלהם, כי הם ימונו וייבחרו על ידי נציגי הרבנות. זה יוביל לכך
שייבחרו רבנים המזוהים עם המפלגות החרדיות בלבד, ואילו לרבנים
בעלי השקפה דתית לאומית, ששירתו בצבא ומחוברים לקהילה, לא
יהיה שום סיכוי להיבחר בשום עיר"**

גם בזירה הרבנית נשמעה תגובת
נגד מקרב רבנים אשר תומכים
בחוק. "החמישייה", חמשת הרבנים
המקורבים לשר האוצר סמוטריץ'
ומקיימים איתו פגישות לעיתים
קרובות זה כמה שנים, הביעו תמיכה
במהלך. במודעת ברכה ליושב ראש
מפלגת הציונות הדתית סמוטריץ'
וליושב ראש ועדת החוקה, חוק
ומשפט רוטמן, נכתב: "אנו מבקשים
לברך על הצעת החוק החשובה
למינוי רבני ערים. היינו שותפים
לשיח ולדיונים על הצעת החוק.
הצעת החוק תחזק בעזרת ה' את
הרבנות הראשית לישראל ותביא
ברכה במינוי רבנים ראויים שישירתו
בקודש למען עמו ונחלתו. לאחר
שנים רבות שבהן ערים רבות נותרו
ללא רב, טוב עושים נציגינו היקרים
שפועלים בעוז ובענווה, בשותפות
ובשיתוף פעולה מבורך עם חברינו
במפלגות החרדיות ומגדילים כבוד

תורה, אהבת תורה ויראת שמיים",
לשון המכתב. על מודעת הברכה
חתומים הרב חננאל אתרוג ראש
ישיבת שבי חברון, הרב חיים גניץ
ראש ישיבת מעלה אליהו, הרב דוד
דודקביץ' ראש ישיבת רועה ישראל
ורב היישוב יצהר, הרב שמעון כהן
ראש מוסדות בית מוריה בבאר שבע,
והרב יהושע שפירא ראש ישיבת
ההסדר ברמת גן.
כדי להסביר שאין מדובר רק
בכפיפות ל"דיל", הודפים בכירים
במפלגת הציונות הדתית בשיחה
עם 'בשבע' את טענות המתנגדים
ומסבירים על טיבו של החוק. הגורם
הבכיר מסביר גם את הלהט שבגיני
אפילו השבוע (ג'), תוך כדי פגרת
הכנסת, היה דחוף לחבר הכנסת
רוטמן לכנס את ועדת החוקה כדי
לאשר את חוק רבני הערים. "ראשית,
בכל המצעים שלנו כתבנו שיש לנו
מטרה לחזק את הרבנות הראשית,

ואכן, עצם הכנסת מועצת הרבנות
הראשית לגוף הבוחר מבטאת את
חיזוק המדינה היהודית. זאת ועוד,
במועצת הרבנות הראשית יושבות בין
השאר גם דמויות בכירות מהציונות
הדתית כמו הרב יעקב שפירא, הרב
שמואל אליהו והרב אליעזר שמחה
וייס", מונה גורם בכיר מאוד במפלגת
הציונות הדתית את הנימוקים בעד
החוק.

"שנית, עד היום לא הייתה חקיקה
ראשית בנושא רבני ערים, אלא הכול
היה בתקנות, והבעיה בתקנות היא
שהן גררו עתירות רבות ותקיעה של
המהלכים, בעיקר מאגף התנועה
הרפורמית, פעם בטענה שזה לא
מייצג ופעם אחרת בטענה שאין
מספיק נשים". נימוק חיובי נוסף,
לדבריו, הוא הצורך בהורדת כוחם של
ראשי העיר. "עד עכשיו לראש העיר
הייתה הרבה יותר סמכות ויכולת
להחליט אם הוא כן רוצה או לא רוצה
רב, ואת ההשלכות אנחנו רואים
כיום: 37 ערים ללא רבנים. כעת ימונו
הרבנים בכל הערים. ויותר מכך, אם
הרב עוזב או מסיים את תפקידו בעיר,
חצי שנה לפני כן כבר מתחיל הליך
חוקי בפועל לבחירת רב חדש. אנחנו
בקואליציה, יש הרמוניה מצוינת עם
ש"ס, ואנחנו רוצים רבנים שייבחרו
ויתחילו לכהן".

המבקרים אינם חולקים על העובדה
שיהיו יותר מינויים בעקבות החוק,
אלא שכלל הנראה הם בהכרח לא יהיו
מהציונות הדתית.

"כבר עכשיו, עוד לפני שהחוק
עבר, מונו שני רבנים - בבית אל
ובקריית ארבע. ביחס לטענה של השר
אליהו על כך שתהיה פגיעה במינוי
רבנים מהמגזר בעתידי, בואו נראה
במבחן התוצאה. אם כמה חודשים
אחרי שהחוק יעבור לא נראה מינוי
רבני ערים דתיים-לאומיים, אדרבה,
תבקר. אבל מה אם יהיה מספר שיא
של רבנים דתיים-לאומיים? מה תגידו
אז? למעשה, הציונות הדתית מעריכה
שבמבחן התוצאה, בתוך כמה חודשים
מהבחירות המוניציפליות יהיה מספר
שיא ברבני ערים. ברור שבש"ס מנסים
להעביר את הכוח אליהם, גם כשמתן
כהנא היה שר הדתות הוא ניסה
להעביר את הכוח אליו. אבל בואו לא
נשכח שהם 11 ואנחנו 7, ואני כחבר
הציונות הדתית ממקסם פרקטית
במציאות הנוכחית את כוחי".

**יש שיגידו שאתה מרוויח חיי שעה
ומפסיד חיי עולם.**

"מה זה חיי שעה? אם אתה
ממנה 10-15 רבני ערים מהציבור
הדתי-לאומי, זה לא אירוע שנגמר
לשנתיים, זה מינוי לעשרות שנים
קדימה. סוף סוף ניתן לקדם את
המינויים בלי עתירות וסרבול של
התהליך". ■

**"כל אחד יכול להיות שדכן אבל צריך הרבה רגישות בעיקר
ברווקות מאוחרת או בפרק ב' רחלי הומינר
מתוך 'דקות של אור' בהגשת אורית איזק מבית בשבע הסכתים.**

PODCASTים

בשבע

יום הששי

בלימודי התואר השני
במכללה האקדמית הרצוג

הצטרפו לתוכנית ייחודית
המתקיימת בימי שישי
בלימודי התואר השני
במקצועות היהדות

תנ"ך ופרשנותו | מחשבת ישראל

מלגות והחזר שכ"ל
לזכאים

למידה היברידית
מהבית ומהקמפוס

טובי המרצים
בתחום

חדש! שנת לימודים אחת בקמפוס

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

חדש בלימודי התואר השני בניהול
ניהול מסגרות חינוך בגיל הרך

תוכנית הלימודים תעניק לך כלים להתמודדויות
החדשות בגיל הרך (גילאי 0-6)
בהיבטים ניהוליים וארגוניים,
תאפשר לך לרכוש כלים
להתמודד עם סוגיות קהילתיות וחברתיות
ותפתח לך את הדלת להשתלב
בתפקידים בכירים בעתיד

החזר שכר לימוד
לזכאים

מרצים מומחים
לגיל הרך

הלימודים מתקיימים
בימי רביעי

שנת לימודים אחת
בקמפוס ירושלים

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

הרב שמואל דוד

על דעת הקהל

הצעת החוק למינוי רבני ערים כוללת בתוכה בעיות חמורות, שעיקרן הוא אי שמירת עצמאותם של הרבנים וניתוק הקשר החיוני בין האוכלוסייה המקומית לבחירת הרב שיתמנה לה

כמי שכיהן כרב קיבוץ ראש צורים בגוש עציון במשך ארבע שנים, וכרב העיר עפולה במשך יותר מ־25 שנה, אני רואה חובה להעיר על כמה בעיות חמורות שיש בהצעת החוק למינוי רבני ערים, אזורים, יישובים ושכונות, שהונחה על שולחן הכנסת על ידי חברי הכנסת שמחה רוטמן וארז מלול, ושנדונה בימים אלה בוועדת חוקה, חוק ומשפט לקראת קריאה ראשונה.

ההצעה קובעת שכל הרבנים בישראל - למן רבני ערים ועד רבני שכונות - יהיו כפופים להנחיות מועצת הרבנות הראשית. זוהי קביעה המנוגדת בראש ובראשונה להלכה. למועצת הרבנות הראשית אין מעמד של סנהדרין ואין חובה הלכתית להישמע להוראותיה. אדרבה, בענייני הלכה אסור שאהיה כפוף לאף גורם או שיהיה עליי מורא אדם או כל גוף אחר. כרב, עליי להביע את דעתי מתוך מורא הדין בלבד.

באופן בחירת הרבנים המקומיים, הצעת החוק נותנת משקל רב למשרד לשירותי דת ולמועצת הרבנות הראשית על חשבון השלטון המקומי, וזהו דבר פסול.

לא כל רב מתאים לכל רשות ולכל מקום, ולכן נדרש שיהיה רוב לתושבי המקום באסיפה הבוחרת את רב העיר. כך מונו רבנים מאז ומעולם בקהילות ישראל - על דעת הקהל ועל דעת המקום. לכן צריך לצמצם את נציגותם של חברי מועצת הרבנות הראשית באסיפה הבוחרת, כך שיינתן רוב לנציגי המקום, שיכללו פרט לחברי המועצה המקומית נציג מכל אחד מעשרת בתי הכנסת הגדולים (במספר המתפללים כל שבת) בעיר. והוא הדין לשאר המינויים. לא יעלה על הדעת שרב יישוב ייבחר בלא שנציגים של כל אחד מבתי הכנסת ביישוב יהיו שותפים בבחירתו ובלא שיהיה רוב לנציגי היישוב בבחירה. היכן היחס לתושבים שהרב עומד לשרת אותם?! וכך גם בנוגע לרב האזורי. לא יעלה על הדעת שרב אזורי ייבחר ללא נציג של כל יישוב במועצה. היכן היחס לתושבים שהרב עומד לשרת אותם!?

גם בנוגע לרבני שכונות, צריך שהם יהיו מקובלים על התושבים. צריך שבאספה הבוחרת אותם יהיו נציגים מכל אחד מבתי הכנסת שבשכונה, שגבולתיה

מאיר סיידלר

צו השעה: חדל אש

מחאת השמאל הפכה לדוב היסטרי שמשתולל ברחובות ומסכן את כל הצדדים. הממשלה צריכה לנצל את ההישג בחקיקת עילת הסבירות ולהגיע לפשרה שלא תתפרש ככניעה לאף צד, אבל תחזיר את הרגיעה והאמון לציבור

הוא שהדוב שעוררה גישת "הפעם לא נצא פראיירים" הפך בחודשים האחרונים לדוב היסטרי. בשוליים של המחאה - ושוליים אלה הולכים ומתרחבים וחודרים גם למרכז - נשמעים יותר ויותר קולות צורמים שקשה לתאר אותם אחרת מאשר פסיכוזה המונית. עכשיו כבר לא משנה מי אשם, דוב היסטרי הוא מסוכן למדינה וממילא לכל יהודי ארץ ישראל.

למרות שתי ההפגנות המרשימות שהרים הימין בירושלים ובתל אביב, מסתבר שאת הרחוב לא באמת ניתן לכבוש בחזרה. אי אפשר להוציא את ציבור תומכי הרפורמה בהמוניו לכיכרות כל מוצ"ש, יש ילדים להשכיב. אני מאמין שמכוח זה, כוח השכבת הילדים, בסוף הדמוגרפיה תכריע - אבל גם זה רק אם על הדרך נתבגר ונשכיל לפעול בצורה חכמה יותר. בינתיים אנחנו עוד לא שם, והבינתיים הזוה הוא קריטי.

העיתוי הנוכחי לשינוי הטקטיקה הוא טוב: לאחר הכישלון להביא לשינוי בהרכב הוועדה למינוי שופטים, העבירה הקואליציה את החוק לצמצום עילת הסבירות. לפי מה שאני מבין זהו אומנם הישג קטן יחסית מבחינת מהות הרפורמה כפי שהיא תוכננה, אך מבחינה ציבורית תודעתית נוצר עכשיו בכל זאת סוג של תיקו. זה טוב. מכאן אפשר להגיע לפשרה שהיא פשרה משמעותית אך לא כניעה - לא כניעה "שלנו" ולא כניעה "שלהם". כרגע צו השעה הוא רגיעה חברתית. חדל אש.

את מצביעי הציונות הדתית-עוצמה יהודית, מדובר בארבעת המנדטים שלפי הסקרים התאדו מאז הבחירות האחרונות. את האנשים האלה צריך לשמוע ולא להטיף להם, וגם לא לנסות להסביר להם שהם אידייטים שימוששים שנפלו קורבן לתעמולה השמאלנית (ויש אכן תעמולה שמאלנית מטורפת, פשוטו כמשמעו). זה זלזול באינטליגנציה של אנשים שראו דבר או שניים בחיים שלהם, מוטרדים ממה שקורה והגיעו, כל אחד מסיבותיו הוא, למסקנה שאינם תומכים עוד במהלכי הממשלה. בהקשר זה כדאי שנוכיר לעצמנו - בפרט במצב של היום שבו הקואליציה איבדה, לפי הסקרים כאמור, את הרוב אפילו בקרב הקהל היהודי (כלומר גם בלי לספור את הערבים) - שאת 64 המנדטים בכנסת הנוכחית קיבלנו בפקוס, למעשה בפקוס כפול: מרצ לא עברה את אחוז החסימה וה' הכביד את לב מנהיגי מפלגות המרכז שלא הסכימו בשום פנים ואופן לשבת עם ביבי. ממשלת הימין דתיים־מלא־מלא עם סמוטריץ', רוטמן וכן גביר בעמדות מפתח קמה כי האיר לה המזל הכפול הזה. הרוב הפרלמנטרי שיש לממשלה הזאת לא שיקף כבר אז את מאזן הקולות בבחירות והוא בוודאי אינו משקף אותו היום. זה בסדר, ככה עובדת דמוקרטיה פרלמנטרית, עם אחוז חסימה שיכול להיטיב או להרע ועם ממשלה שנבחרה לארבע שנים ולא רק עד הסקר הבא. אבל מצד שני אי אפשר להתעלם מהמצב בשטח. והמצב בשטח

ולא בקטע הטוב: הפחד הקמאי לצאת פראייר. אולם בפוליטיקה צריך גמישות וערנות מתמדת לסיכויים ולסיכונים - חיישנים פעילים כלפי המתרחש מסביב חשובים בה לא פחות מאשר עמדות מוצקות ואף מוצדקות. במבחן התוצאה ניתן לקבוע כבר עכשיו שהיה זה חוסר הגמישות הטקטית של מקדמי הרפורמה שהוביל למצב הנוכחי.

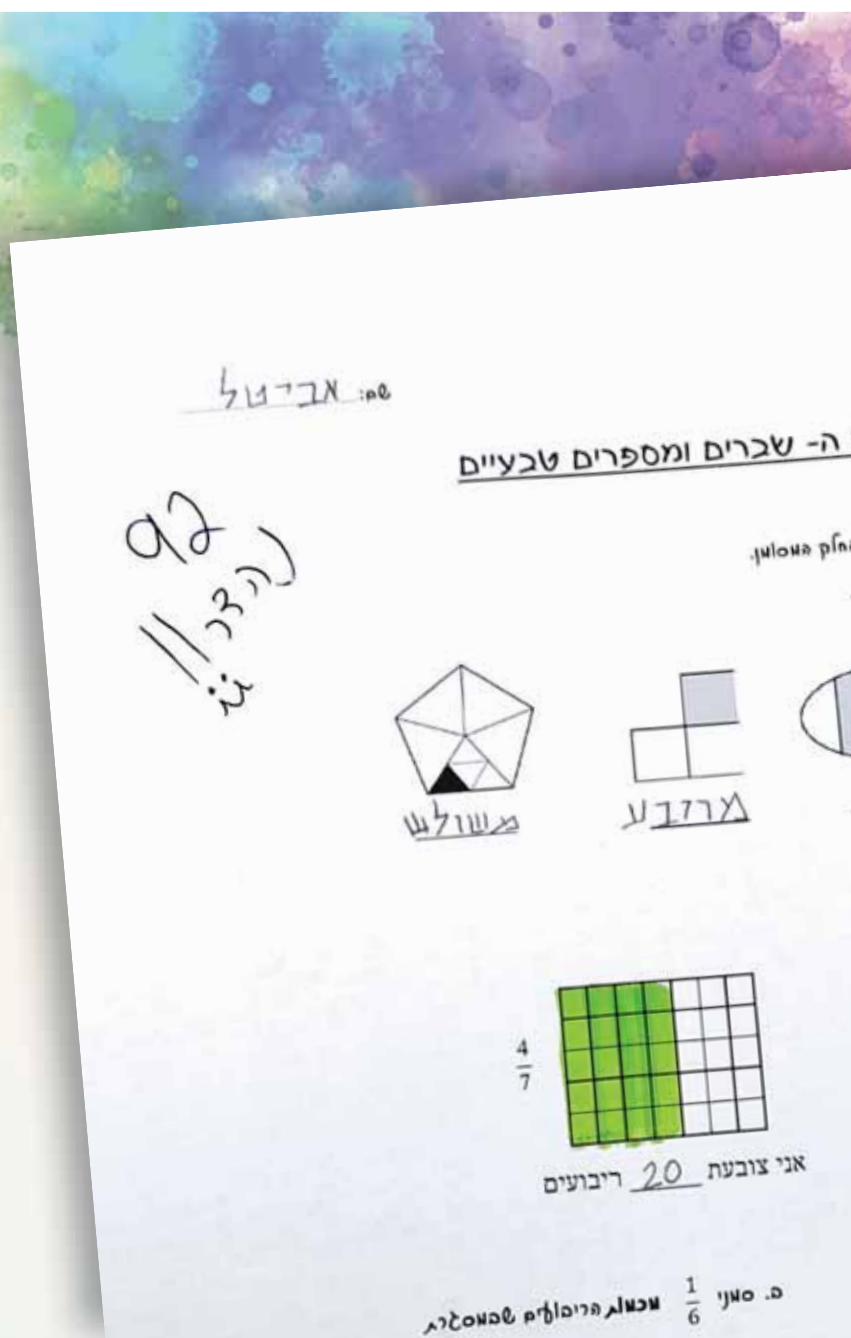
אז מה עושים עכשיו? לדעתי, כדי להציל לפחות חלקים מהרפורמה צריך לשנות כיוון ולהציע פשרה שמבחינה ציבורית קשה יהיה לחלק השפוי של האופוזיציה לסרב לה - ובכך לפצל אותה. זו ועוד. בראייתי, מהלך כזה יקדם גם משהו מהותי יותר: פשרה יזומה על ידי הממשלה עשויה לסייע לנו לרכוש בחזרה את אמונם של אלה שבבחירות האחרונות עוד היו איתנו - ועכשיו כבר לא. אני מניח שכל מי שלא חי בבועה של יישובים הומוגניים או בתיבות תהודה של קבוצות ווטסאפ חד־גוניות שבהן אחד טופח לשני על השכם, מכיר אישית אנשים כאלה. ההוא שהיה פעיל נגד ההתנתקות, אך היום מתבטא נגד הרפורמה; ההיא שבזמנו הביעה זעזוע מהתערבות בית המשפט העליון בהחלטות הממשלה ולמרות זאת היום היא לא איתנו; אותו אחד ששלום בית יותר חשוב לו מצדקת הדרך ועוד. לא מכירים אנשים כאלה? אז כדאי לצאת מאזור הנחות ולהכיר. הם לא מעטים. אם להזכיר רק

לסיון וידידיה מאיר
מזל טוב בהיכנס בנכם הלל
לנועם עול מצוות
שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

לבת-שחר ויוני הישראלי
מזל טוב לנישואי הבת
סלעית עם אלקנה
יהי רצון שיהא ביתם בניין עדי עד
בשבע

לערן והדס חייט (דורי)
מזל טוב להולדת הבן
שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
בשבע

כבודה לחינוך מיוחד אני רואה איך כל הצלחה היא ניצחון

בואו ללמוד מקצוע משנה חיים בהרצוג

תואר ראשון בהוראת חינוך מיוחד

תעודה מקצועית ויישומית*

**האנגלית
עלינו**

פטור מתשלום על
קורסי החובה באנגלית

**מערך
מלגות**

שנה ראשונה חנם
ומלגות ייחודיות לזכאים

**מעריך
הסעות**

להגיע ללימודים באמצעות
מעריך הסעות בפריסה ארצית

**תוכניות
מצטיינות**

תוכנית המקנה תואר
בשלוש שנים, ובחינם

**תעודות
מקצועיות**

אפשרות לתעודות
יישומיות בנוסף לתואר

יום היכרות
כ"א אב
8.8

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

חוגי הלימוד הנוספים בתואר הראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה: חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית (חד חוגי) | ספרות | גיאוגרפיה
אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה (חד חוגי) מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי אי" | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל
*תעודת הוראה מותאמת בעברית ובחשבון, או תעודת מתמחה בקשיים התנהגותיים – רגשיים, או תעודת מתמחה בלקויות למידה מורכבות | אפשרות להרחבה לתעודת אבחון דיסקטי

על מחלוקת, אחדות וענייני ט"ו באב

מה מאפיין מחלוקת לשם שמיים ומדוע במחלוקת כזו אין לבטל את עמדת הצד שכנגד – הדרך הנכונה להגיע לפשרה שתשביע את רצון שני הצדדים – מגמת האחדות המשתקפת באירועי ט"ו באב – בניגוד ליום הכיפורים, ט"ו באב נותר יום שבו מרבים בחתונות ובענייני שידוכים בפועל ובכך מרבים באהבת ישראל

מחלוקת לשם שמיים

בדרך כלל כאשר פורצת מחלוקת גדולה מתעוררים רגשות שנאה עזים, ומתוך כך רבים מזדעזעים שהנה שוב אנחנו נכשלים בשנאת חינום שהחריבה את בית מקדשנו ועלינו להרבות באהבת חינום. ועולה דרישה כלפי כל הצדדים לבטל את דעתם כדי להפסיק את המחלוקת. ויש שעורכים כינוסי אחדות, ויש שכותבים ומדברים בגנות המחלוקת, שכוללת את כל האיסורים שבין אדם לחברו.

אולם בפועל, למרות הכוונות הטובות, התביעה לאהבת חינום והזעזוע משנאת חינום אינם מתקבלים. וזאת משום שבעת מחלוקת כל צד בטוח שהוא צודק ועתידו תלוי בכך, ואם חס ושלום הצד השני ינצח ייחרב עולמו. לכן גם כאשר עולה החשש שאם ימשיכו במחלוקת שני הצדדים ייחרבו יחד, ממשיכים במחלוקת, שכן גם כך כל צד סבור שאם השני ינצח הכול ייחרב.

אכן התורה אינה דורשת מאנשים ומקבוצות לוותר על דעתם, כי בכך שיעמדו על דעתם יש תועלת רבה לבידור האמת וקידום החברה, וזוהי מחלוקת לשם שמיים. האיסור הוא לקיים מחלוקת שאינה לשם שמיים.

ראוי להוסיף שגם אין צדק בתביעה כלפי אחד הצדדים לוותר על עמדתו, ולכן כל עוד לא יקשיבו ברצינות לטענתו, תחושת הצדק שמפעמת בו לא תאפשר לו לשתוק. ואם בשם השלום יתבעו ממנו לוותר על עמדתו, ידרדור את המחלוקת לכיוון הרע, כי במקום להתייחס לטענות הענייניות יהפכו את המחלוקת לאישית ומסוכנת יותר.

הסימן למחלוקת לשם שמיים

במחלוקת לשם שמיים ממשיכים לאהוב ולכבד את הצד השני, ואילו במחלוקת שאינה לשם שמיים שונאים את הצד השני ובזים לו. ויכול אדם שמנהל מחלוקת רעה לרמות את עצמו ולטעון שהוא אוהב ומכבד את זולתו, אולם הבדיקה לכך פשוטה. אם הוא אוהב את הצד השני - הוא רוצה בטובתו, ולא שמח בכישלונו, ואינו מייחל לחורבנו. מתוך כך הוא מכבד את הצד השני ורואה את כל המעלות הטובות שבו ומעריך אותן. מתוך כך הוא גם מסוגל להציג את עמדתו של הצד השני ביושר, באופן שגם הצד השני יהיה מרוצה מהצגת עמדתו.

לעומת זאת, במחלוקת שאינה לשם שמיים בעלי המחלוקת בזים לצד השני, אינם מצליחים לראות את הטוב שבו ואינם מסוגלים לבטא את עמדתו באופן הוגן, וכל עמדה ומעשה של הצד השני הם מפרשים לרע ומייחלים לראות את יריביהם מובסים וסובלים.

כלומר, מחלוקת לשם שמיים היא מחלוקת עניינית בנושא שעליו מתווכחים, שאינה מתפשטת מעבר לתחום הממוקד שעליו מתווכחים. ואילו מחלוקת שאינה לשם שמיים הופכת למחלוקת אישית נגד כל עמדותיו של הזולת. וכאשר המחלוקת גדולה היא מתפשטת על כל השקפתה ואופייה של הקבוצה שמבטאת את הדעה שכנגד. שאם הם מהשמאל, טוענים שהם שונאים את כל המתנחלים והחרדים, בזים למסורתיים ומקפחים אותם. מנוכרים לזהותם היהודית. השתלטו על מערכת המשפט, הכלכלה, האקדמיה ושאר משאבי

המדינה. ילדיהם משרתים בחילות שיעניקו להם מקפצה לאזרחות, ומשתמטים משירות קרבי ביחידות השדה. אינם מוכנים לוותר על השלטון, ובתואנות משפטיות שונות מוצאים דרך לקפח את עמדת הצד השני ולפגוע בה. ואם הם מהימין, אזי הם בזים לחוק, שונאים ערבים ורוצים להפוך את מדינת ישראל למדינת אפרטהייד שכל המדינות יסלדו ממנה. ואם הם גם דתיים אזי הם גם שונאים להט"בים, רפורמים, בני דתות אחרות, ואם רק יהיה להם כוח, יכפו את חוקי הדת והצניעות על החילונים ויפגעו במדע ובכלכלה ובצבא. והחילונים האחרונים שיישארו יצטרכו לממן במיסיהם את אברכי הכוללים והילדים הרבים שלהם.

ואף שבכל הטענות הללו יש גרעין של אמת, ההפרזה היא שקר ומבטאת מחלוקת שאינה לשם שמיים.

מחלוקת לשם שמיים מאפשרת פשרה טובה

כאשר המחלוקת מתנהלת כראוי, העמדות מתבררות באופן מועיל, ומתוך כך יוכלו להגיע לפשרה שבה כל צד ישיג חצי משאיפותיו. ואם מתוך עין טובה יצליחו להבין יותר זה את זה, כל צד ישיג את רוב שאיפותיו. כלומר, אם יעמיקו בדברי הצד שכנגד, יוכלו להסכים שכל צד יקבל את מה שחשוב לו יותר, וכך ייצא שרוב או עיקר שאיפותיהם של שני הצדדים יתגשמו.

לעומת זאת, במחלוקת קשה בדרך כלל כל צד מקבל פחות מחצי שאיפותיו, שכן כל צד מחבל בצד שכנגדו, ולכן כל צד משיג במקרה הטוב מקצת משאיפותיו, ובמקרה הרע ניזוק ואינו משיג כלום.

ט"ו באב

מתאים בימים אלו לעסוק בענייניו של ט"ו באב. אמרו חכמים: "לא היו ימים טובים לישראל כחמישה עשר באב וכיום הכיפורים" (משנה תענית ד, ח). כמה טעמים הובאו לכך בתלמוד (תענית ל, ב), וכולם קשורים לאירועים שאירעו ביום זה, שלושה מהם קשורים לאירועים שהגבירו את האחדות והשלום בין שבטי ישראל. ויש בכך תיקון לחטא שנאת חינום שבעטיו נחרב בית המקדש השני.

שלושת האירועים שקשורים לחיזוק האחדות

הראשון: ביום זה הותר גם לבת שאין לה אחים להינשא לבן שבט אחר, שעד אז הדבר היה אסור, כדי שהנחלה שתירש לא תעבור מבני שבט

אביה לבני שבט בעלה, וכפי שנאמר ביחס לבנות צלופחד: "וכל בת יורשת נחלה ממוטות בני ישראל - לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאישה, למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו. ולא תיסוב נחלה ממוטה למטה אחר, כי איש בנחלתו ידבק מוטות בני ישראל" (במדבר לו, ח-ט).

השני: ביום זה הותר לבני שבט בנימין לשאת נשים מבנות שאר השבטים. שכן בעקבות סירובם של בני שבט בנימין להעניש את החוטאים במעשה פילגש בגבעה, פרצה מלחמת אחים נוראה שבה נהרגו עשרות אלפים מישראל ושבט בנימין כמעט הוכחד. במסגרת המלחמה והכעס על שבט בנימין נשבעו בני ישראל שלא ייתנו את בנותיהם לבני שבט בנימין, שנאמר: "ואיש ישראל נשבע במצפה לאמור: איש ממנו לא ייתן בתו לבנימין לאישה" (שופטים כא, א).

בתום המלחמה נותרו רק מאות בחורים מבנימין, וכדי להציל את שבט בנימין שלא יכלה הוצרכו למצוא היתר שעל ידו יוכלו להתחתן. והוסכם שבני בנימין יתניו בכרמים לבנות שילה, בעת שנהגו לרקוד ולחולל שם לקראת חתונתן, וייזמו את הקשר עם הבנות מבלי שאבותיהן של הבנות יאשרו זאת, וכך ימצאו להם כלות בלא שהאבות יעברו על השבועה. וכפי שאמרו זקני ישראל לבני בנימין: "וראתם והנה אם יצאו בנות שילו לחול במחולות, ויצאתם מן הכרמים וחתפתם לכם (בהסכמת הבנות אך בלא רשות האבות) איש אשתו מבנות שילו, והלכתם ארץ בנימין" (שם כא, כא).

עוד אמרו חכמים (תענית ל, ב), שלאחר פילוג ממלכת ישראל ירבעם בן נבט הציב שומרים שימנעו מעשרת השבטים שבממלכתו לעלות לירושלים ולבית המקדש שבממלכת יהודה. ובט"ו באב לאחר כמה דורות ביטל המלך הושע בן אלה את הדבר, ובכך אפשר לכל ישראל לשוב ולהתאחד סביב בית המקדש כבימי שלמה.

שידוכים וחתונות

בנוסף לכך, יום ט"ו באב, כמו גם יום הכיפורים, היה מיועד לשידוכים, ובו בנות ירושלים היו ממשיכות את מנהגן של בנות שילה ויוצאות לחולל בכרמים כדי למצוא את זיווגן מתוך שמחה. וכפי שאמרו חכמים: "לא היו ימים טובים לישראל כחמישה עשר באב וכיום הכיפורים, שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין, שלא לבייש את מי שאין לו... וחולות בכרמים, ומה היו אומרות: בחור! שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך. אל תיתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה! 'שקר החן והבל היופי אישה יראת ה'

כאשר המחלוקת מתנהלת כראוי, העמדות מתבררות באופן מועיל, ומתוך כך יוכלו להגיע לפשרה שבה כל צד ישיג חצי משאיפותיו. ואם מתוך עין טובה יצליחו להבין יותר זה את זה, כל צד ישיג את רוב שאיפותיו. כלומר, אם יעמיקו בדברי הצד שכנגד, יוכלו להסכים שכל צד יקבל את מה שחשוב לו יותר, וכך ייצא שרוב או עיקר שאיפותיהם של שני הצדדים יתגשמו

היא תתהלל', ואומר: 'תנו לה מפרי ידיה ויהללה בשערים מעשיה'" (משנה תענית כו, ב).

המשותף לשני ימים אלו, שהם ימים שבהם נעשה שלום ואיחוד בעולם - ביום הכיפורים בין ה' לישראל, ובט"ו באב בתוך ישראל. ביום הכיפורים ישראל חוזרים בתשובה, וה' ברוב אהבתו לעמו מכפר על עוונותיהם ומטהרם, והם חוזרים להתקשר אליו בקדושת אמונתם ומתייחדים עמו באהבה (פניני הלכה ימים נוראים ו, א). בט"ו באב נעשה שלום בישראל, שהפירוד העמוק ביותר הוא בין השבטים, ובט"ו באב הסירו השבטים את המחסומים והפירודים שביניהם וחזרו להתלכד באחדות.

מתוך האחדות הכללית של ימים אלו, נהגו ישראל לעסוק בהם בשידוכים, שכל זוג שמתחתן באהבה ובשמחה מבטא בזעיר אנפין את הייחוד שבין ה' לישראל עמו, ואת האחדות שבתוך ישראל, ולכן השכינה שורה ביניהם. בברית הנישואים, שכוללת התחייבות לחיות בנאמנות מוחלטת זה לזה, יש ביטוי לקדושת הברית שבין ישראל לה', וכפי שאומרים בברכת הקידושין: "מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין". ולכן הקשר בין ה' לישראל נמשל לשמחת החתן והכלה, שנאמר: "אִישׁוֹשׁ חָתָן עַל כְּלָה יִשִּׁישׁ עַל־יֵין אֱלֹקִיָּךְ" (ישעיהו סב, ה). כמו כן על ידי הנישואין, שכוללים התחייבות לאהוב ולשמח זה את זה, מגשימים בני הזוג באופן המלא ביותר את המצווה שהיא כלל גדול בתורה, מצוות "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט, יח, ספרא שם). ומתוך כך מתגלה האחדות בין כל שבטי ישראל, ובין ישראל לאביהם שבשמיים, ושפע ברכה וחיים מתווספים לעולם (פניני הלכה שמחת הבית וברכתו א, א; ה-ו).

מאז שנחרב בית המקדש אין נוהגים לעסוק בשידוכים ביום הכיפורים, ומסתפקים בתפילות - הרווקים והרווקות שיזכו להתחתן, ובני זוג שיזכו להעצים את אהבתם ושמחתם (פניני הלכה ימים נוראים ו, יב). אולם ט"ו באב נותר יום שבו מרבים להתחתן ולעסוק בשידוכים ובאחדות בין החלקים השונים של עם ישראל. ועל כן הוא נחשב ליום טוב, ואין אומרים בו תחנון ואין מתענים בו. ■

לשי בלומנטל

איתך באבלך עם פטירת אביך

ר' משה בלומנטל ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

ליעל ואן דייק

איתך באבלך עם פטירת אביך

ירמיהו זרגרי ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

סדר בוקר

תואר ראשון בהוראה B.Ed.
לבני הישיבות

תכנית יעודית לבני ישיבות בעלי רקע
ישיבתי של 4 שנים לפחות.
התכנית מעניקה תואר ראשון בהוראה B.Ed.

עם שתי התמחויות: תנ"ך ותושב"ע

הלימודים מתקיימים
בימי שישי בקמפוס ירושלים

לימוד
בחבורה

הכרה אקדמית
בלימוד הישיבתי

שכר לימוד
מופחת

תוכנית במשך
שלוש שנים

לפרטים: 077-9915237

או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

בית מדרש לתנ"ך
עז לישראל
ע"ש עדו זולדן הי"ד

מדרשת
"עז לישראל"
ירושלים
תכנית מאור
מחנכות אוהבות תורה

חדש וייחודי במדרשת עז לישראל

כל הלימודים לתואר בהוראה B.Ed. – במדרשה

הצטרפי לשנה משמעותית במדרשה בירושלים
מקום לגדול בו, להתמלא, ולצאת מורה טובה,
עם חיבור עמוק ואהבת תורה!

ארבעה ימים בשבוע
במדרשה בירושלים

בשנה א'

יום לימודים אחד בלבד
(כולל עבודה מעשית)

בשנים ב' - ג'

בתוספת קורסים מרוכזים ומקוונים

אוירה חמה ומשפחתית

כל התואר באחריות ובליזוי המדרשה

תיתכן אפשרות למגורים

אפשרות להמשך ישיר לתואר שני בשנה ד'

אפשרות לשילוב חוג נוסף בשנה ב'*

רבנים שמלמדים במדרשה (רשימה חלקית):
הרב יאיר רמר, הרב איתן שנדורפי, הרבנית רעות לרר, הרבנית אחינעם ברקו,
הרבנית חווה ברין, הרבנית יוני האיתן, הרבנית נטע לביא

לפרטים והרשמה: נעמי 055-5576378

ראש המדרשה רעות לרר: 050-8751947

חפשי בגוגל: מדרשת עז לישראל ozleisrael.co.il

ההסמכה בתוכנית היא לתואר B.Ed. בהוראת תנ"ך ותושב"ע ממכללת הרצוג
*אפשרות להוספת חוג נוסף ממגוון החוגים הנלמדים במכללה

אהבה חירשת

יש אהבה שהיא לא עיוורת, שאיננה מסנוורת ובעיקר צריכה לצלוח המון קולות שמנסים להשתיק אותה. ואף על פי כן, ואולי דווקא בגלל, אני כותב הפעם עליה

→

יש אלף סיבות למה לא, אבל בסוף מגיע לך שיאהבו אותך. עצת רבי שלמה מזוז זצ"ל

גדול והכרה בכאבם והבנה אין קץ. אבל הרכלנים והיועצים מטעם עצמם? הם לא אלה שיישאלו לבד, הם לא אלה שיחזרו ערב ערב לבית ריק, להתחתן עם הבדירות והגעגוע והצער והלבד עם הילדים. והקולות מבפנים? גם איתם כדאי להיות בררנים, כי יש גם קולות אחרים, וצריך לסנן טוב טוב כי מגיע לך שיאהבו אותך, כי מגיע לך לתת אהבה, כי אין לאף אחד זכות להחליט מה טוב בשבילך.

הנטיעה והבור

פעם הוזמנתי להעביר שיעור לזכר אמא של חברה שלנו, משפחה שאיננה דתייה ובכל זאת רצו שיעור, שנה לפטירתה. האבא ישב בשורה הראשונה ולצדו בת זוג חדשה. לפני השיעור הוא ביקש להקריא כמה מילים שכתב כניכול לאשתו הראשונה, זה היה בערך כך:

“אני יושב כאן, באזכרה שלך, עם חברתי החדשה, וחשוב לי לומר לך, לילדיי ולחבריי: הליכתך כרתה בור גדול בחיי. בור עמוק ופוער ונוכח. עם הנוכחות של הבור נטעתי נטיעה חדשה יחד עם בת זוגי החדשה. הנטיעה לא בזכות הבור ולא על אף הבור, היא לא צמחה מתוך הבור ולא תכסה עליו לעולם. אבל היא נטיעה פורחת ומלבלבת לצד הבור. לכל אחד מהם המקום שלו, רק שלו, לבור ולנטיעה”.

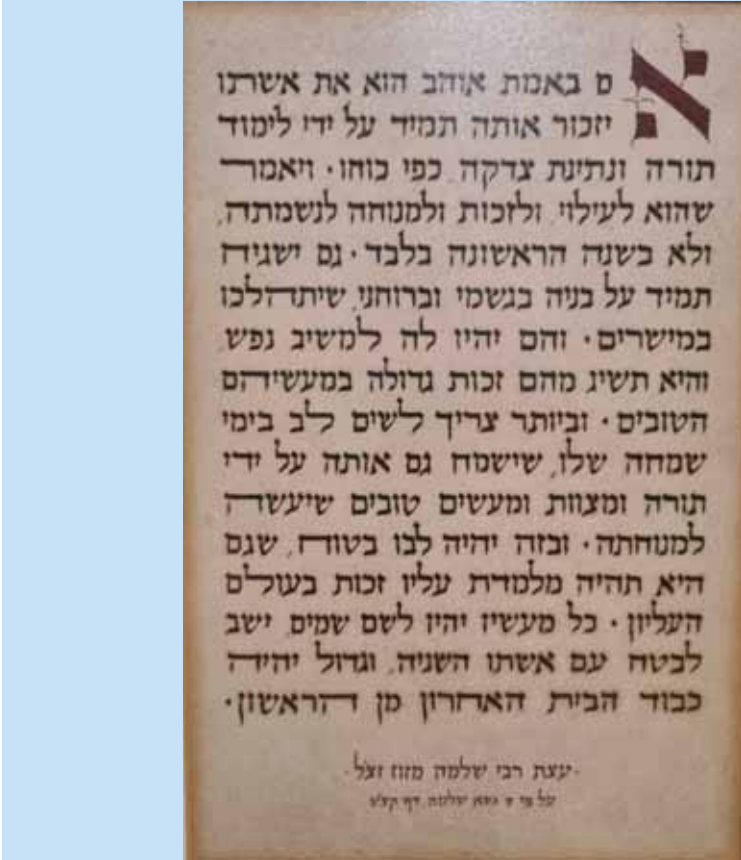
ישבתי שם וחשבתי שבאתי לתת שיעור וקיבלתי שיעור גדול בהרבה, בתקווה שלעולם לא אשתמש בו חלילה, ורק אעביר אותו לאחרים שזקוקים לו כל כך. אולי כאן.

מורכב

חשבתי מאז כמה הנטיעה הזאת מורכבת, איך צריך להלך על חבל דק כל כך בין אהבה ישנה לחדשה, איך צריך לג'נגל עם כל כך הרבה כדורים של זיכרונות וחלומות ופחדים, ואסור שייפול ואסור לפספס ואסור לפגוע, וזה באמת קשה כקריעת ים סוף כמו שנאמר על זיווג ראשון. ופתאום חשבתי על הדימוי הזה, כי קריעת ים סוף כנראה הייתה קשה מאוד, אבל איזו ברירה הייתה להם? להישאר?

חורבן הבית הפרטי

ואם כבר פרק ב', אז יש חבורה גדולה שלא מקבלת את המקום הראוי לה בציבוריות הדתית - הגרושים. אולי כדי לא להפוך את זה לתופעה טבעית וכמעט אופנתית, כפי שקורה במחוזות אחרים, אולי מפני שהנושא מורכב, אבל הוא נשאר מושקף מדי. עקבתי אחרי כנסי הווגיות של הקיץ וכמעט לא מצאתי מילה על גירושין, על ההתמודדות המאתגרת הזאת. באחד הכנסים כשפנו אליי הצעתי שאני אדבר על כך, אמרו שפחות רלוונטי. תכננתי בעצמי לכתוב בגיליון תשעה באב, ובא לי הסיפור על שמונה מאתיים ודחק בי. בקרוב בלי נדר. בקרוב מאוד. ■

וגם אם הילדים יצלחו את זה וגם אם בתוכך את מרגישה שאת חייבת, יש את ההורים שלו, הסבא והסבתא של הילדים שלך, ואיך יקבלו את זה ומה יהיה עכשיו, וזה עוד עוד לפני שהטית אוזניים לצרצורן של כל הנשמות הטובות שממש לא מבינות: עבר כל כך מעט זמן, מתי זה התחיל בעצם, הקשר, כבר בשבעה? שלא נדע

כל כך מעט זמן, מתי זה התחיל בעצם, הקשר, כבר בשבעה? שלא נדע.

קונספט חדש לאהבה

אז הנה, אני מציע קונספט חדש לאהבה. אומרים שהאהבה עיוורת, אבל כאמור קצת קשה לעצום עיניים בפרק ב', אז במקום אהבה עיוורת אני מציע אהבה חירשת. לא צריך לשמוע את כל הקולות, לא צריך להקשיב לכל המלהגים. הילדים? כן, צריך לשבת, לדבר, להסביר, להבטיח שלעולם לעולם יהיו בראש סדר העדיפויות ושהאבא שלהם יישאר לעולם שלהם, ובית זה לא כנסת והבטחות צריך לקיים. וההורים של בן הזוג הראשון? בטח מגיע להם חיבוק

עכשיו את גם רוצה שנשכח אותו? ומה פתאום הבאת מישהי במקום אמא? זהו? אתה כבר לא אוהב אותה? רק שתדע שאמא בחיים לא הייתה עושה לך דבר כזה. והם יעשו לאישה החדשה את המוות, כי כבר שמעו מספיק מהאחים גרים על האמא החורגת, וזה רק עניין של זמן עד שהיא תכניס אותם לאיזה תנור, ועכשיו זו מלחמה על החיים ואין להם שום כוונה למות בה, מספיק שאמא שלהם כבר מתה.

וגם אם הילדים יצלחו את זה וגם אם בתוכך את מרגישה שאת חייבת, יש את ההורים שלו, הסבא והסבתא של הילדים שלך, ואיך יקבלו את זה ומה יהיה עכשיו, וזה עוד לפני שהטית אוזניים לצרצורן של כל הנשמות הטובות שממש לא מבינות: עבר

כבוד הבית

השבוע חגגנו את ט"ו באב. היום הזה הפך לחג האהבה, חג הווגיות, חג ההיכרויות לרווקים עם מיזמים נפלאים. וגם אני רוצה להצטרף לחגיגה, אבל בדגש על אהבה של פרק ב', כי את פרק א' כולם חוגגים.

לפני כמה שנים הגעתי לנחם חבר על מות אביו. בשבעה ישבה אשת אביו, שאותה נשא בנישואים שניים. חשבתי על הסיטואציה המשוונה הזאת שבה יושבים שבעה יחד אנשים שאין להם קשר דם, אבל שניהם אבלים על אותו אדם. ואז נתקלתי בתמונת כיתוב על הקיר, בכתב הדומה לכתובת סת"ם, תחת הכותרת "עצת רבי שלמה מאזוז זצ"ל":

“אם באמת אוהב הוא את אשתו, יזכור אותה תמיד על ידי לימוד תורה ונתינת צדקה כפי כוחו, ויאמר שהם לעילוי ולזכות ולמנוחה לנשמתה. ולא בשנה הראשונה בלבד. גם ישגיח תמיד על בניה בגשמי וברוחני שיתהלכו במישרים והם יהיו לה למשיב נפש והיא תשיג מהם זכות גדולה במעשיהם הטובים. וביותר צריך לשים לב בימי שמחה שלו שישמח גם אותה על ידי תורה ומצוות ומעשים טובים שיעשה למנוחתה. ובזה יהיה ליבו בטוח שגם היא תהיה מלמדת עליו זכות בעולם העליון. כל מעשיו יהיו לשם שמיים, יישב לבטח עם אשתו השנייה וגדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון”.

נישואין בלי הרדמה

מאז הרדמת אדם הראשון ויצירת חוה זה חוזר על עצמו. בכל זוגיות יש מימד של הרדמה, קוראים לזה התאהבות. התודעה נכנסת לאיזה ערפול חושים שמוריד את סף הביקורתיות והספקנות ומאפשר את החיבור. השכל הולך הצידה ומפנה מקום לנשמה. והיא יודעת, הנשמה, היא לגמרי יודעת לבחור. ככל שצעירים יותר התרדמת עמוקה יותר, וככל שמתבגרים קשה להירדם, ולכן החיבור בין רווקים מבוגרים קשוח יותר. הם בעלי ניסיון, הם חכמים, הם מודעים וחושבים ומרוב מחשבות קשה להם להירדם. אבל הכי קשה להצליח להירדם בנישואים שניים. יש אלף ואחת סיבות לא לישון, ובלי להירדם קצת קשה להתחייב.

למה קשה? באמת לא חסרות סיבות: אם התגרשת - לך תבנה אמון מחדש אחרי שהאמון הראשון נחרב. הרי נתת פעם אמון ונרדמת כהוגן וכשהתעוררת היה כבר מאוחר מדי, אתה לא הולך ליפול בזה שוב ולא מוכן ללכת לישון. אם התאלמנת - אתה יודע בשכל שזה שטויות, כן - אבל אתה מרגיש קצת בגידה באהובת הנעורים שלך. ונוכח, היא איננה ואתה כאן לבד, אבל מה היא אשמה שהיא איננה? היא לא בחרה למות, ואיך אפשר פתאום לאהוב מישהי אחרת, הלב עדיין מלא. ולרוב זה הוא שאיננו, ואת כאן לבד, כי איכשהו הגברים נעלמים קודם, אבל כמו שאומרים: המודעה לזכר נקבה כאחד. גם הבעיות.

ואם יש ילדים, אז בכלל אי אפשר להירדם. אם הם קטנים אי אפשר להירדם כפשוטו, צריך לקום בלילה ולטפל ולדאוג ולארגן ולמי יש בכלל זמן להתאהב. ואם הם גדולים, הם כבר מבינים מדי ויש להם מה להגיד ומה שיגידו לא יניח לך להירדם, כי מה פתאום הבאת מישהו במקום אבא? לא מספיק שהוא נפטר?

מפני דרכי שלום – עד היכן?

יחסה של מדינת ישראל למהגרי העבודה והזרים שבה אינו עולה בקנה אחד עם הדרכת התורה, שאוסרת את האפליה לטובה שנוהגת כיום כלפי הגויים על חשבון כיסם של היהודים

שלא מדובר על שיקול תועלתני ביחס לגוי, כדי שלא ינהג עמנו במטבע של שנאה, אלא ביחס חיובי של "ועשית הישר והטוב" (דברים ו, יח) הנובע מערכי המוסר היהודי. סיכם את הדברים הרא"ז אונטרמן: "למודים אנו כי דרכי התורה ונתיבותיה הן בנועם ובשלום ובמכוונות להמטרה הגדולה שלנו להידמות במעשינו להבורא יתברך. מה הוא טוב ומרחם לכול אף אתה תשאף להיות טוב ומרחם לכול" (שבט מיהודה, ג, ע).

חז"ל הדריכו להימנע מלגרם איבה ביחס לגויים, ואף התירו איסורים מסוימים עקב זאת: הגמרא כתבה "יהודית מיילדת עובדת כוכבים בשכר, אבל לא בחינם... בשכר שרי משום איבה" (עבודה זרה כו, א). וכך פסק השולחן ערוך (יורה דעה קנד, ב). בדורות האחרונים יש שהרחיבו חשש זה עקב התקדמות התקשורת והפצת חדשות בעולם. האם עלינו לתת זכויות לזרים כמו לאזרחי המדינה, כדי למנוע התפתחות איבה כלפי יהודים בעולם, ואף למנוע איבה בעמים כלפי מדינת ישראל? נראה שמאחר שיש מדינות נוספות בעולם שנוהגות ביחס מחמיר לזרים הבאים בשעריהן (לפי נתוני המכון לאסטרטגיה ציונית 12.2019), יש להטיל ספק

גר תושב נענש בחומרה אם הוא עובר על אחת משבע מצוות בני נח. לצערנו, ישנן קבוצות של זרים העוסקות בפשיעה פי כמה יותר מאזרחי ישראל. הרי שלא ניתן לראותם בדומה לגר תושב שיכול לגור בארץ, ויש להעניש את הזר הפושע בדרך שבוודאי אינה פחותה מהעונש הקבוע בחוק

בחשש לאיבה במקרה שמדינת ישראל תנהג כמותן, במיוחד אם הדבר יוסבר כראוי (אנטישמיות כלפי יהודים תמיד יש, יחס מחמיר לזרים לא ילבה את המצב יותר מהרגיל).

יש המזכירים את מחויבותה של ישראל לאמנת הפליטים, אלא שדבריהם אינם משכנעים אף מבחינה משפטית-חילונית. אמת שיששראל אשררה את אמנת הפליטים, אבל האמנה מדברת על פליטי מלחמת העולם השנייה. את הפרוטוקול שהתווסף לאמנה בשנת 1967 ישראל לא אשררה, ורק חתמה עליו בכפוף להסתייגויות. בנוסף לכך ישראל לא חתמה על אמנת וינה, שבאה לתת תוקף חוקי לאמנות הבין־לאומיות. וכן קבעה ועדת המחקר של הכנסת שיש לראות אמנה בינלאומית כמחייבת רק לאחר קליטה במשפט הפנימי של המדינה, בעוד הצעת החוק "אמנת הפליט - להסדרת מעמד מבקשי מקלט ובפליטים בישראל" הונחה על שולחן הכנסת שמונה פעמים (!), ולא עברה אף את הקריאה הטרונית.

פרט לכך האמנה קובעת: "כל פליט יש לו חובות כלפי הארץ בה הוא נמצא, הדורשות ממנו במיוחד לשמור את חוקיה ותקנותיה ואת הסייגים שנעשו בה לשמירת הסדר הציבורי" (סימן ב', עמ' 9), דבר שלא נעשה בקרב קבוצות מסוימות של זרים. האמנה חלה רק על פליטים, ולא על מהגרי עבודה כמו רוב הזרים

שאלת היחס למהגרים עולה מדי פעם לסדר היום. לאחרונה פרצו מהומות בצרפת לאחר ששוטר ירה למוות בנער מוסלמי, כאשר הלה ניסה לברוח לאחר שביצע עבירת תנועה. הוריו של הנער הם מהגרים מאלג'יר. במהומות אלימות אלה נשרפו מכוניות, נבזזו חנויות, נפצעו מאות שוטרים ונעצרו אלפים. גם אצלנו עלה לכותרות היחס למהגרים בלתי חוקיים, עם פסיקת בג"ץ על ביטול התקנה לניכוי כספים סוציאליים של עובד זר שלא עזב את הארץ עם פקיעת רישיון העבודה שלו.

המוסר האירופאי-נוצרי בנוי על העדפת הרחוק על פני הקרוב, כדברי הרב אליהו בן אמוזג ("מוסר יהודי לעומת מוסר נוצרי", עמ' 121): "נאמר באוונגליון: 'מי שלא יעזוב אביו ואימו, אחיו ואחיותיו, כדי לחיות על פי התורה החדשה לא ימלא חובתו בשלמות'... לא נכחד: ככל שהנצרות שוללת ופוסלת את הקשרים האישיים, ככל שהיא קופצת ידה כלפי מעגלי היסוד של החיים, כך היא עשירה ונדיבה כלפי הקשרים הכלליים הנוצרים בתוך ההמון המורחב". לאור זאת פתחה צרפת את שעריה בפני מאות אלפי מהגרים מוסלמים, וכעת ניצבת צרפת (ואירופה) על חבית חומר נפץ.

בניתוק מהשאלה האם לקבל זרים, נעסוק בשאלת היחס הראוי לזרים שחיים כיום במדינת ישראל. מדובר ב-188,000 תושבים זרים שאינם אזרחים. מתוכם כ-108,000 עובדים זרים עם אישור עבודה, והשאר מהגרים בלתי חוקיים (לפי נתוני רשות האוכלוסין וההגירה אוקטובר 2022).

"משום איבה" בימינו

התורה מכירה בחובה לנהוג בהגינות כלפי כל אדם ובאיסור לעשות לו עול. התורה גם דורשת לנהוג כלפי כולם בשווה, אך כוונתה לשוויון בין גר שהתגייר ובין יהודי, ולא שוויון לזרים. לדוגמה: "תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר איתכם" (במדבר טו, טז). אונקלוס ות"ר ביארו שהגר שעליו מדובר כאן הוא גוי שהתגייר. כך גם משמע מהספרי (במדבר קט ד"ה הקהל): "תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר איתכם - בא הכתוב והשווה את הגר לאזרח בכל מצוות שבתורה".

אומנם כלפי גר תושב ישנו יחס דומה לאזרח, כדברי הרמב"ם: "וכן יראה לי שנוהגין עם גרי תושב בדרך ארץ וגמילות חסדים כישאל, שהרי אנו מצווין להחיותן" (מלכים י, יב). לאחר קום המדינה, קרא הרב הרצוג (תחומין ב, עמ' 171) לצרף כמה שיטות מקלות ולהחיל את דיני גר תושב על המיעוטים שחיים בארץ. אלא שאם עלינו לדמותם לגרי תושב, ישנו צד נוסף להתנהלות מולם. גר תושב נענש בחומרה אם הוא עובר על אחת משבע מצוות בני נח (רמב"ם מלכים ט, יד). לצערנו, ישנן קבוצות של זרים העוסקות בפשיעה פי כמה יותר מאזרחי ישראל (לפי דו"ח המרכז למדיניות הגירה ישראלית). הרי שגם לפי הצעה זו, לא ניתן לראותם עוד בדומה לגר תושב שיכול לגור בארץ, ויש להעניש את הזר הפושע בדרך שבוודאי אינה פחותה מהעונש הקבוע בחוק. לחלופין יש מקום לשקול הענקת חנינה, בכפוף לעזיבתו את הארץ.

מצד שני הגמרא הורתה (גיטין סא, א) לנהוג עם הגויים בדרכי שלום: "מפרנסים עניי נוכרים עם עניי ישראל, ומבקרין חולי נוכרים עם חולי ישראל... מפני דרכי שלום". ופסק הרמב"ם: "אפילו העכו"ם ציוו חכמים לבקר חוליהם... ולפרנס ענייהם בכלל עניי ישראל, מפני דרכי שלום. הרי נאמר טוב ה' לכול ורחמיו על כל מעשיו" (מלכים י, יב). מדבריו עולה

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

מחוללות בכרמים כיום

שאלה: חז"ל מספרים לנו שפעמיים בשנה, ביום הכיפורים ובט"ו באב, בנות ישראל היו רוקדות ובנים היו מסתכלים ובוחרים. השאלה היא איך ולמה יהיה מותר לראות בנות רוקדות? האם גם היום נתיר להסתכל על ריקודים של בנות, בחתונה למשל, כדי ליצור קשר עם מישהי לאחר מכן?

תשובה: ראשית יש להדגיש שלא מדובר בריקודים מעורבים, וגם לא מדובר בהסתכלות סתמית על ריקוד הבנות, אלא בבחור שיש לו מטרה מוגדרת והיא למצוא כלה. מה שנאמר בגמרא "מי שאין לו אישה נפנה לשם" הכוונה שאין לו אישה והוא רוצה כעת למצוא אותה, כלשון המאירי: "ומי שאין לו אישה הולך ובורר". אין מכאן, אפוא, מקור לפעילות משותפת של פנויים ופנויות שאיננה במטרה מוצהרת של היכרות לצורך נישואין.

כך לשון ה"ם של שלמה' (גיטין פ"א סי' יח): "והא דסוף תענית נמי, שהיו בנות יוצאות במחוללות ביום הכיפורים ובט"ו באב... לא נאמר שהיו הבחורים עמהם במחול, אלא שהיו עומדים ורואין אותו מרחוק, ואף זו הייתה לשם שמיים, שאם תכשר בעיניו שיישאנה, וגם מצווה לראותה מקודם, כדאיתא בריש האיש מקדש (קדושין מא, א), מה שאין כן הבחורים האידנא, שכל הבטתם אינה אלא להנאתם". וכן בשו"ת בנימין זאב (סי' שה): "וכל מי שאין לו אישה נפנה שם היינו לראות ולהסתכל, שאמרו חז"ל אסור לאדם לקדש אישה עד שיראנה ותהיה הגונה בעיניו".

הדבר דומה לדברי הרמב"ם: "מותר להסתכל בפני הפנויה ולבדוקה... כדי שיראה אם היא נאה בעיניו יישאנה, ואין בזה צד איסור, ולא עוד אלא שראוי לעשות כן, אבל לא יסתכל דרך זנות" (הלכות איסורי ביאה פכ"א ה"ג, וראה ראב"ד שם, שסבור שאין זו דרך תלמידי חכמים).

הדברים אמורים לא רק לגבי הגברים. גם הנשים הרוקדות שם היו פנויות שרוצות להינשא. ממילא אין ללמוד מכאן היתר להסתכל סתם כך על נשים רוקדות בחתונה, שמא אחת מהן תמצא חן בעיניך וגם במקרה מעוניינת בדיוק כעת להכיר בחורים למטרת נישואין.

זה גם משנה, מן הסתם, את אופי הריקוד. אישה צנועה שיודעת שכעת היא נצפית למטרה רצינית, רוקדת מן הסתם בצורה עדינה וביישינית יותר מאשר קבוצת נשים שרוקדת לעצמה וגבר בא ומסתכל בהן ביוזמתו. פרט זה משמעותי לא רק מדיני הצניעות אלא גם מדיני בין אדם לחברו. אישה צנועה לא תסכים בדרך כלל שתסתכל עליה בעיניים בוחנות בלי התראה ובלי תיאום, גם אם המטרה חיובית.

לכן, לענ"ד הדבר היחיד שניתן ללמוד מכאן הוא על אירועי פנויים ופנויות, שכולם וכולן באים כדי למצוא את זיווגם. אינני חושב שריקוד יהיה דווקא האמצעי המועיל, אבל אפשר ללמוד על כיצא בזה, מעגלי דיון ושיח ידידותי שאינם רצויים בהקשרים אחרים, אלא למטרה זו בלבד.

הרב עזריה אריאל

הבלתי חוקיים. לדברי ד"ר משה טרדמן, מתשאל מסתננים מטעם האגף לזרים במשרד הפנים: "רוב מבקשי המקלט... אינם זכאים למעמד של פליט. עריקות מהצבא וחיפוש אחר עתיד כלכלי טוב יותר אינם נכללים בהגדרת האו"ם לגבי מיהו פליט".

הקרוב קודם

נידון נוסף הוא ציווי התורה על חילול השם: "ולא תחללו את שם קדושי ונקדשתי בתוך בני ישראל" (ויקרא כב, לב). הרמב"ם (ספר המצוות ל"ת סג) מבאר שאיסור חילול השם חל גם על אדם חשוב העושה מעשה מותר שנתפס כהתנהגות פסולה בעיני הציבור. יש הטוענים שמתוקף זה מדינת ישראל אינה יכולה שלא לדאוג לרווחת הזרים, ועליה להעניק להם את מלוא זכויות האזרח.

אין להמעיט בחשיבות הגדולה של מצוות קידוש השם, אך יישומה בפועל צריך לקחת בחשבון מכלול שיקולים. אין להקל ראש בפגיעה הלאומית שעלולה להתלוות לתמיכה כלכלית רחבה באוכלוסיית הזרים. מאחר שתקציב המדינה מוגבל, השקעה בדבר מסוים היא בהכרח הפחתה ממקום אחר. עלות תקצוב הזרים אינה סרח עורף, אלא סכומי עתק על חשבון משלם המיסים. לדוגמה, בשנת 2016 השקיעה עיריית תל אביב בורים 119 מיליון שקלים, בנוסף לתקציב של משרדים נוספים. מינהל קהילה תל אביב הקצה חצי מיליון שקלים למימון מלא (!) של חוגים לילדי הזרים. יש לתהות עד כמה מימון זה, אשר מפלה לרעה את אזרחי ישראל הרגילים, גורם לקידוש השם בעולם (לבד מעידוד זרים נוספים להגיע לארץ).

חז"ל מלמדים שבחובת העזרה לנצרכים, המעגל הקרוב קודם: "אם כסף תלווה את עמי את העני עמך, עמי ונוכרי עמי קודם... עניי עירך ועניי עיר אחרת עניי עירך קודמין" (בבא מציעא עא, א). בסוגיית פדיון שבויים (גיטין מה, א) עולה שאין לפדותם בכל מחיר, וביאר רש"י: "אין לנו לדחוק הציבור ולהביאו לידי עניות בשביל אלו". עולה שאין להביא את הציבור לידי תשלום גבוה, הגם שמנגד עומדת סכנת חיים של פלוני. יציבות הכלכלה היא יסוד חשוב שכולל צד של פיקוח נפש. כדברי החתם סופר: "ציבור הנדחק, ובפרט בזמן שאומות העולם תקיפים על שונאי ישראל, הוי דוחקא דציבורא בכלל פיקוח נפש" (שו"ת חו"מ קעז). הדברים אמורים בנוגע להצלת חיים שעלולה ליפול למעמסה על הציבור, קל וחומר כאשר מדובר בזרים שנכנסו למדינה בניגוד לחוק, שאין הצדקה לממן אותם על חשבון הקופה הציבורית.

עולה שצודקת המדינה כשאינה מעניקה שירותים מלאים לזרים החיים בה. למעשה, ילדי הזרים נהנים ממכלול שירותים אלו על חשבון משלם המיסים. לפי התורה, מימון זה אינו נכון ויש להפסיקו! אפילו אזרחי המדינה משלמי המיסים אינם מקבלים זאת, אלא בכפוף לתשלום ביטוח רפואי ושאר מיסים. לא תהא כוונת כפונדקאית, יש לפרנס את עניי הגויים כמו שמפרנסים את עניי ישראל, אך לא יותר מאשר עניי ישראל.

בהתנהגות ממלכתית זו תמשיך המדינה את מוסר האבות: "וזה היה שבח האבות שמלכד שהיו צדיקים וחסידים ואוהבי ה' באופן היותר אפשר, עוד היו ישרים. היינו שהתנהגו עם אומות העולם... באהבה וחשו לטובתם כאשר היא קיום הבריאה" (העמק דבר, פתיחה לספר בראשית). ■

הכותב הוא חוקר במחלקה

לחברה ומשפחה במרכז תורה ומדינה

קוראים על דברים שקורים

צילום: תקשורת האקדמית העברית

השבוע

מחנכות לגיל הרך

למעלה מ-400 נשים השתתפו השבוע בטקס סיום המחזור הראשון של קורס הכשרת מטפלות מחנכות לגיל הרך באקדמית חמד. לאחר מעבר הפיקוח על מעונות היום לידי משרד החינוך, זיהו במכללה את הצורך שעולה מהשטח ולפני מספר חודשים השיקו ביחידה ללימודי חוץ בראשותו של ד"ר נהוראי אליקים תוכנית שמכשירה מאות מטפלות מאזור הדרום והנגב המערבי. בקרב בוגרות התוכנית בלטה ההתרגשות רבה כשעבור מרביתן היו אלה לראשונה לימודים במוסד אקדמי.

חשוב לדעת

צילום: אינון כנסקי

הגשר התלוי הארוך בישראל

אטרקציה תיירותית חדשה בבירה - הגשר שמחבר בין גיא בן הינום להר ציון ונמתח לאורך של 202 מטרים. הגשר נפתח לציבור הרחב בחינם במיוחד לחופש הגדול ויהיה פתוח כל יום בין השעות 06:00-22:00. הגשר נחנך השבוע במעמד שר ירושלים ומסורת, מאיר פרוש, מנכ"ל משרד התיירות, דני שחר, ראש העיר ירושלים, משה ליאון ומנכ"ל עיר דוד, דוידלה בארי. **ראש העיר ירושלים, משה ליאון:** "הגשר התלוי הוא תוספת לתיירות בעיר. ירושלים כעיר המובילה בישראל משדרגת את אתרי התיירות שלה באופן קבוע ומשקיעה מיליונים בפיתוח תיירות הפנים והחוץ בעיר. אני מזמין את כולם להגיע ולבקר בירושלים".

השבוע

צילום: מרכז תורשת קסטר ביצון

עם דמעות בעיניים על העבר ועל ההווה

סגנית שר האוצר, חברת הכנסת מיכל וולדיגר בחרה להעביר את צום ט' באב בביקור במרכז מורשת גוש קטיף וצפון השומרון בניצן, 18 שנים לאחר ביצוע תוכנית ההתנתקות מאזורים אלו. **מוכי בטר מנכ"ל מרכז מורשת קטיף בניצן:** זכינו לארח את סגנית השר ביום תשעה באב, המסמל את החורבן של עם ישראל בארצו ואת כאב העקירה. כולנו תקווה כי הפצעים הקיימים בחברה הישראלית יחלימו וכולנו נזכה לראות את עם ישראל מאוחד בארצו.

חשוב לדעת

עשור למבצע ילקוט לכל תלמיד

בארגון החסד הגדול 'חסדי נעמי' נמצא בשיאו מבצע ילקוט לכל תלמיד, במסגרתו אלפי ילדים מקבלים ילקוטים חדשים מלאים במכשירי כתיבה, קלמר, וציוד שיאפשר להם לפתוח את שנת הלימודים כמו חבריהם, מבלי שירגישו חסרי אמצעים. בחסדי נעמי מציינים כי זו השנה העשירית ברציפות בה מתקיים המבצע "ילקוט לכל תלמיד". הרב משה כהן, מנכ"ל חסדי נעמי מצייין כי למבצע נדרשת הערכות מקדימה הדורשת רכישת ילקוטים וציוד, גיוס מתנדבים לאריות הילקוטים וחלוקתם לאלפי ילדים.

שיתוף פעולה מיוחד ובינלאומי

הסכם שיתוף פעולה אקדמי בינלאומי נחתם לאחרונה בין מכללת הרצוג לבין 'אשכנזיוס' - בית הספר ללימודים מתקדמים במדעי היהדות של אוניברסיטת מילטון-פרידמן בבודפשט, שהוסמך על ידי משרד החינוך ההונגרי להעניק תואר שני. "התוכנית פונה בעיקר לסטודנטים בחו"ל אשר נהנים כבר היום מהקורסים המקוונים שמציעה הרצוג-עולמי בשפה האנגלית וברמה אקדמית גבוהה" הסביר ד"ר צבי שטמפר, ראש המשרד לקשרי אקדמיה בינלאומיים בהרצוג. בכך עושה מכללת הרצוג צעד נוסף לקידום החינוך והמחקר בלימודי היהדות בעולם ומעניקה תרומה אקדמית רחבה לסטודנטים יהודים בכל רחבי הגלובוס.

השבוע

קיץ של חוויות ערב לכל המשפחה

חודש אוגוסט זה הזמן לנצל כל הזדמנות בחופשה עם הילדים ולמצות את הטבע הישראלי בחוויות מהנות בשעות השקיעה והערב המתאימות לכל המשפחה ושהותאמו במיוחד לעונה החמה, בעשרות גנים לאומיים ושמורות טבע של רשות הטבע והגנים ברחבי הארץ. מוזמנים לצאת לטבע ולטבול במי נחל קרירים, ליהנות ממרומי מבצר מרשים, מבריות אחה"צ נעימה עד לשעת שקיעה יפה, או ללון בחניון לילה עם מיליון כוכבים ולהתעורר לטיול זריחה מול נוף מחסיר פעימה. רשות הטבע והגנים שמחים להזמיןכם לצאת אל אתרי הטבע והמורשת הישראלים ולהנות משלל פעילויות מהנות.

מידע נוסף והרשמה ניתן למצוא באתר רשות הטבע והגנים. <https://www.parks.org.il/activities>

חשוב לדעת

צילום: יואב גוטק

השבוע

צילום: ידעם דהן

הניגון חוזר לסוסיא הקדומה

מאות הגיעו לבית הכנסת העתיק של סוסיא הקדומה לקריאת איכה וקיונות בערב ט' באב. בית הכנסת העתיק, נחשף לפני כ-50 שנה לצד בתי חומה, בורות מים, מקוואות ומערות קבורה רבים המעידים על חיי הקהילה היהודית ששגשגו בהר חברון לפני יותר מ-1000 שנה. מאז, האתר פתוח למבקרים לספורים בין הממצאים הארכיאולוגיים המרשימים ולסיום המוסיקלי "בעקבות הניגון האבוד". במהלך הקיץ האתר פתוח למבקרים ובימי רביעי מתקיימים בו אירועי "ניגוני קיץ" עם סדנאות לכל המשפחה.

מחנכות מטפלות אפרתה

במכללת אפרתה חגגו השבוע את סיום לימודי המחזור הראשון של תוכנית ההכשרה למחנכות מטפלות של משרד החינוך. עשרות מעובדות מעונות היום שלמדו השנה במכללה, קיבלו כלים לעבודה עם הגיל הרך, התמקצעו וזכו לתעודת 'מחנכת-מטפלת' של אפרתה ומשרד החינוך, מדי המפקחות על המעונות. ד"ר פירחה חמו ראש החוג לגיל הרך באפרתה הודתה לערה שילה, מייסדת התוכנית וזו שיוזמה את קידום תוכניות ההכשרה והחוק המחייב זאת.

צילום: ציון מלכה

עוד תטעי כרמים

יקב בן חיים הינו יקב בוטיק משפחתי השוכן בנווה ימין ומייצר מידי שנה מבחר גדול של יינות לבנים ואדומים מכרמים הנטועים באזור הגליל העליון בגבהים של 700-800 מטר. אחד מהיינות הנמכרים ביותר שלהם הוא הקברנה סובניון מסדרת TRADITION המורכב מ-90% קברנה סובניון, 5% מרלו ו-5% פטיט סירה. הענבים נבצרו מכרם 'מנרה' שנעקד לאחרונה. היין התיישן בחביות עץ אלון כ-20 חודשים וספג טעמים עמוקים של פרי שחור עם ארומות של טבק ואדמה. מחיר מומלץ לצרכן 100-120 ₪. ניתן לרכוש את יינות היקב בחנויות היין המובחרות.

עארק וכיף

צור עולם של יין מציג את המארז המושלם לקיץ הקרוב, מארז עארק בטעמים ממבשלת אוק&אש הכוללת 10 בקבוקי עארק אישיים בטעמים מרעננים של לימונדה, אשכולית אדומה ותפוז, בנוסף לכל מארז תצורה מגבת חוף ענקית מתנה. מבשלת "אוק אנד אש" מייצרת בירות טעימות בסגנונות שונים, לימונדות וסידרים אלכוהוליים בעבודת יד, תוך שימוש בחומרי הגלם האיכותיים ביותר. מחיר לצרכן: 130 ₪, ניתן להשיג בחנויות המובחרות. כשר - בהשגחת הרבנות בית שמש.

צילום: יח"צ

תדיראן מרחיבה שעות המוקד

משרב האקלים העולמי שמביא איתו גלי חום קיצוניים לא מאפשר לנו לעבור יום אחד ללא מזגן. מטבע הדברים, עומסי החום מורגשים גם בישראל וגורמים לישראלים רבים להדליק את המזגן בבתים ללא הפסקה. על מנת לתת מענה כמה שיותר מקיף ללקוחותיה ולטכנאים, חברת תדיראן מתגברת את מוקד השירות הלקוחות לכ-100 נציגים ומרחיבה את שעות המענה לקהל המקצועי עד לשעה 22:00 בערב במטרה להעניק מענה מהיר ויעיל בימים רצופים של עומס חום קיצוני.

כנס הנדל"ן של 'זמורה'

הוועדה המרחבית לתכנון ובניה 'זמורה' בראשות אלון יוניאן, קיימה כנס ארצי עם בכירי הממשל בהם מנכ"ל בנק לאומי חנן פרידמן, יו"ר מרכז הבנייה הישראלי ערן רולס, בכירים במנהל התכנון וראשי רשויות. הכנס עסק במגמות עכשוויות בשוק הנדל"ן והממשק בין הוועדות לתכנון לבין הרשויות המקומיות בהיבטי תכנון ורגולציה, הסרת חסמים והזדמנויות חדשות. במהלך הכנס הוצגה תנופת הפיתוח המואצת במועצות שונות החברות בזמורה וכן מהלכים שהובילה הוועדה בשיפור השירות וההתייעלות.

צילום: זמורה

הוראה מותאמת? הוראה מגוונת

החוג לחינוך יסודי באקדמית שאנן מציע מסלול לימודים מגוון לתואר ראשון. לצד ההכשרה להוראה בכיתות היסוד, הסטודנטיות יקבלו הכשרה מיוחדת להוראה לכיתות א'-ב', בנוסף להתמחות בהוראת מקרא או מתמטיקה. כמו כן, פתחה המכללה אפיק חדש של התמקצעות בהוראה (מתקנת) מותאמת בלימודי שפה שמאפשרת וורסטיליות בעבודה עם תלמידים בעלי קשיים בלמידה, צרכים מיוחדים, הוראה קבוצתית מגוונת במסגרות פורמליות ובלתי פורמליות, והוראה פרטנית במסגרת בית הספר או במתכונת של שיעורים פרטיים.

נדל"ן

דירות

מכירה

גבעת שמואל

לחיון KEN נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל/פ"ת לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פנישת יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חוקי ירט

פתח תקוה

"הס נכסים" - למכירה בכפר גנים ג', דירת 6 חדרים גדולה, חדר מתבגר, מטבח מסודר, 2 חניות מקורות, 2 מעליות, אחת שבת. יהודה הס: 050-3003455

"הס נכסים" - למכירה בכפר גנים ג', ברחוב בן גוריון, דירת 5 חדרים, בקומה הראשונה, הבניין הוא פנימי. דירה שקטה מאוד, קרובה לקניון ולמרכז קניות. 2 חניות. יהודה הס: 050-3003455

"הס נכסים" - למכירה ברחוב אחים יטקובסקי 19, בבניין חדש, דירת גן, פנטהאוז ענק, דירת 6 חד' גדולה ומרווחת. לכל דירה סוכה. יהודה הס: 050-3003455

"הס נכסים" - למכירה ברח' בן צבי 4, בכפר גנים ב', דירת 4 חד', מסודרת, קומה שנייה, חניה - מעלית. יהודה הס: 050-3003455

"הס נכסים" - למכירה בכפר גנים ג', ברחוב דוד שמחי המבוקש, דירת 6 חדרים במקור, גדולה ומושקעת. הדירה בתכנון אדריכלי שדרגה ל-5 חדרים, חדר מתבגר, חדר משפחה, מטבח סטל. מרפסת סוכה + נוף מרהיב 2 מעליות, אחת שבת, 2 חניות נפרדות ומקורות מוחסן. יהודה הס: 050-3003455

למכירה, 5.5 חדרים, 135 מ"ר, באזור שקט בפתח תקוה, מעלית, 3 יוניי איר, חניה. 0522-256266

נדל"ן ירושלים

דירות

מכירה

גבעת זאב

למכירה בגבעת זאב, קוטג' ייחודי, 5 חד' + יתרו מאושר ל-2 חד' נוספים, גינה וחצר כ-180 מ"ר. בלעדי לחיון ק.מ. - חיים מדיצ"י: 052-4419402

עיר גנים

למכירה, בבנין מחדש, דירת 5.5 חדרים בעיר גנים, 110 מ"ר, מטבח גדול, 4 כיווני אור, 2 מרפסות. 2,520,000 ש"ח. 058-6370323

קרית שמואל

בקרית שמואל (חרל"פ), במיקום שקט ומרכזי, 3 חד', קומת נכסה, גנישה, מוארת, תכנון להוספת ממי"ד, קרקע פרטית, במרחק הליכה מביית הנשיא, תיאטרון ירושלים, תחבורה ציבורית ובתי כנסת, בלעדי! "אנגלו סטכס" 053-2435707, 077-9973539, נאווה:

השכרה

בית וגן

להשכרה בבית וגן/קרית יובל, דירה חדשה בבניין חדש, 4, מושקעת, יחידת הורים, מעליות (שבת), מרפסת גדולה (גם לסוכה), נוף פנורמי, במרחק הליכה מתחנת הרכבת הקלה, על ציר הנסיעה להדסה, שערי צדק וכביש 16, מייד, בלעדי! "אנגלו סטכס" 077-9973539, מרגלית: 053-8093440

רמות

להשכרה ברמות, במשעולים של זרחי, במיקום נפלא, בית מוקסים וגדול במיוחד (330 מ"ר), על מוגרש 550 מ"ר, גינה 250 מ"ר, 2 חניות. 25,000 ש"ח. בלעדי ל"רוט אנגליה רמות" 052-2674591, www.roth-anglia.com

עסקים

השכרה

משרדים

בגבעת שאול, להשכרה מיידית, מבחר משרדים/אולמות עם גנישות מלאה, לכניסה מיידית. בלעדי לחיון ק.מ. - חיים מדיצ"י: 052-4419402

רכב

מכוניות

פרטיות

מיצובישי

למכירה מיצובישי אאוטלנדר, 2013, יד שנייה, פרטית, 7 מקומות, שמורה ומטופלת, ללא תאונות. 157,000 ק"מ, מחיר 69,000 ש"ח. לפרטים: אריאל 054-6157678

סקודה

סקודה קודיאק אקסלוסיב, 2018, 4x4, כחול כהה מטאלי, 7 מקומות, 130,500 ק"מ, 128,000 ש"ח. 050-5271249

שידוכים

שידוכים

בן זוג

הכל מול בחיים, וצריך לנסות. מוחש בת זוג, עד גיל 64. 052-3374405

מקום זה יכול להיות שלך 03-9185553

ארועים לפו"פ דתיים ומסורתיים + 40

מגיעים מכל הארץ. שלחו בווטסאפ שם מלא ושם הארוע ותקבלו מידע מלא

ערב הכריות תוסס בפ"ת

יום ה' 17.8.23 'טירוף בתיפוף' עם האמן רן שני, קול השופר, וחיידון לקראת החגים בירה, פיצה, יין ומאפים 90 ש"ח בקופה | בהזמנה מוקדמת 80 ₪

ראש השנה תשפ"ד

במלון בנתניה - קו ראשון לים, פנסיון מלא. מנין אשכנזי בנוסח קרליבך ומנין עדות המזרח במלון. כולל תוכנית הכריות וטיש

050-5391530 | 054-3529330

הבחירה הנכונה צביקה

נופש

נופש

אזור הכנרת

יח' אירוח באזור הכנרת, למעוניינים לטייל ולהניח את הראש. זוג + 3. טל': 054-5805678

בר יוחאי

בטבריה, דירת נופש, צמודה לטיילת ולכנרת, מטבח-כשר, מרוהטת, ג'קוזי, מתאימה לעד 10 אנשים, נגישה. 054-9334713, 052-6064240

מעלות

במעלות הפסטורלית, דירת נופש, 4 חדרים, מרווחת, מטבח כשר וחצר. 050-9823904

במעלות. יחידות אירוח לנופש, מאובזרות, עם בריכת שחייה ענקית בגינה ומקורה. טרמפולינה ומתקני משחקים, מקום פסטורלי. בית כנסת קרוב. 052-7400402, 04-9978889

מרום הגליל

'הלום' - סוויט בטיק במושב דלתון, חדשה, מאובזרת, ג'קוזי, בריכה, פינת מנגל לזוג ו-2 ילדים. 052-2324107, 054-7015588

מרכז

בחולון, יח' נופש, 7 דק' מרצועת חוף נפרד + מרפסת גדולה + מטבחון. בנוסף חדר להשכרה. 052-8534409 אחרי 17:00.

ניצן

"צימר רמות" - יח' אירוח מרווחת ומאובזרת, ביישוב ניצן, עד 10 אנשים, 5 דק' נסיעה מחוף ניצנים. 054-5893670

צפת

"בצל הגפן בבירה" - יח' מפוארת וגדולה, מאובזרת וממוחזת + חצר ובריכת שחייה בגינה ומוארת + פינת מנגל, מדשאה. 052-3756359

להשכרה בצפת, ב"בין הזמנים", בית פרטי וצימר, באזור שקט, עד 12 איש. 050-2607338

רמת הגולן

בקצרין - זה הזמן לטייל בגולן, קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון. חדרי נופש מאובזרים וממוחזים. לזוגות/משפחות/קבוצות קטנות. טל': 050-5275981, 04-6961175

ברמת מנשימים!!! וילה 10 חדרים, דשא ענק, פינת מנגל, בריכה ציבורית נפרדת ביישוב. 050-9303353

רועה בקצרין, וילת נופש בשטח כ-800 מטר, 7 חדרים, פינת מנגל, בריכה גדולה, פינת ישיבה, ג'קוזי, שולחנות משחק, בית כנסת בקרבת מקום, ונתנו לילות בודדים באוגוסט. 052-7144555

מכירות

מעוניין לקנות ספרי תורה ישנים (גם גניזה)

משלם מחיר טוב 054-6420392

AMERICAN TAX BENEFITS שירות הגשת דוחות לאזור אמריקאי הטבות עד \$1500 לילד 08-8660940

דרושים

עבודה

הצעות עבודה

לכית האופנה בגנה דרושה סגנית מנהלת חנות, עדיפות לניסיון בניהול. תנאים מעולים למתאימה. לפרטים: 054-8047800

לאינסטלצור, דרוש לעבודה בירושלים, אינסטלטור עם רישיון נהיגה. 052-2217626

למועצה מקומית קרני שומרון דרושים/ות: מזכיר/ה למח' גני ילדים - 50% אב/אם בית למועדוניות משפחתיות מנהל/ת למועדוניות משפחתיות פרטים באתר המועצה www.Karneishomron.co.il

חוק התכנון והבניה, תשכ"ח - 1965 מרחב תכנון מקומי בני-ברק הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת תכנית מס': 501-0912469 שם התכנית: החלפה בין שצ"פ לשצ"פ מותליבר 10 גרסת הוראות 8 תשריט: 4 נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ח - 1965 בדבר אישור תכנית מפורטת מספר: 501-0912469 המהווה שינוי לתכניות הבאות: 501-0308296 כפיפות, 501-0416891 כפיפות בב / 105 / ב שינוי, תמא / 34 / ב / 4 כפיפות, בב/105/מז/1 כפיפות השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: 1498.000 רשות מקומית: בני ברק כתובות: רחוב: מוהליבר מסי בית: 10 גוש: 6124 חלקה: 269 מטרות התכנית: החלפת מיקום הייעודים בין שצ"פ למבנים ומוסדות ציבור בחלקה אחת. עיקרי הוראות התכנית: 1. החלפת מיקום הייעודים בין שצ"פ למבנים ומוסדות ציבור עפ"י סעיף 62(א)(1). 2. קביעת קווי בניין עפ"י סעיף 62(א)(4). 3. קביעת הוראות בניין ותנאים להיתר הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעיתונות בתאריך 27/07/2021 ובלקטו הפרסומים מספר 9768, עמוד 9789, בתאריך 22/07/2021 התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני ברק, רח' ירושלים 58, בני ברק, טל 03-5776487, ובמשרדי הועדה המחוזית מחוז תל אביב, קריית הממשלה, דרך בגין 125, תל אביב. כל מעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמועדים האמורים פתוחים לקהל. הרב אברהם רובינשטיין יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני-ברק

לאולפנת בהר"ן בגדרה

דרושות:

אם בית למשרה מלאה

(עיקר העבודה בשעות הבוקר והצהריים) יש צורך במגורים בקרבת גדרה

ח"מ ליועצת עבודה מתחילת השנה

דמויות תורניות, חמות ונעימות

קו"ח יש לשלוח למייל tzviklein@gmail.com

רק פניות מתאימות תיעננה

דרושות משפחות דתיות

לארח בחורה רווקה בת 40

כולל לינה

לשבתות וחגים

בעלת תשובה, צדיקה

יתומה ללא הורים

051-5220220

מקום זה יכול להיות שלך

03-9185553

רשת שעלים משתתפת בצערה של יעל ואן דייק ומשפחתה במות אביה היקר

ירמיהו זרגרי ז"ל

יושבים שבעה

ברחוב נטרונאי גאון 5, ירושלים

זמני ניחום אבלים:

16:00-22:00 9:00-14:00

למרכז נוער טכנולוגי אמית' באר שבע

דרושים

מנהיגי חינוך עם תחושת שליחות ולב ענק

שרוצים להשפיע ולהוביל תהליכים חינוכיים בחינוך בתחומי הדעת הבאים:

מתמטיקה • אנגלית • תנ"ך (חמ"ד) • תושב"ע (חמ"ד) • מדעים • חינוך גופני (בנות)

לשליחת קו"ח harelr@amit.org.il

פרטים נוספים: ה"רל רז 050733235

המודעה נכתבה בלשון זכר מטעמי נוחות, אך פונה לשי המינים כאחד

דירת נופש עם גינה

4 חדרים, 12 מיטות

בעכו, בשכונה הדתית

055-3183979

דרושים/ות

עובדים/ות סוציאליים/יות באגף לשירותים חברתיים

מכרזים חיצוניים

- עו"ס קהילתי בהיקף משרה 100% - מספר מכרז 230055
- עו"ס נושמים לרווחה בהיקף משרה 100% - 230056
- עו"ס נוער תכנית מית"ר נערים - תקציב פעולה בהיקף משרה 100% - מספר מכרז 230057
- עו"ס משפחה בהיקף משרה 70% - מספר מכרז 230058
- עו"ס משפחה מילוי מקום בהיקף משרה 75% - מספר מכרז 230059
- עו"ס משפחה מילוי מקום בהיקף משרה 10% מס' מכרז 230060
- עו"ס מיצוי זכויות בהיקף משרה 100%-מס' מכרז 230062
- עו"ס קהילתי בהיקף משרה 50% - מספר מכרז 230063
- עו"ס מניעת אלימות במשפחה בהיקף משרה 50% - מכרז מס' 230064
- עו"ס מרכז קשר-תקציב פעולה בהיקף משרה 30% מס' מכרז 230065
- עו"ס משפחה מ"מ-תקציב פעולה בהיקף משרה 50% - מספר מכרז 230066
- עו"ס משפחה בהיקף משרה 80% - מספר מכרז 230067
- עו"ס משפחה מ"מ בהיקף משרה 70% - מספר מכרז 230068
- עו"ס משפחה בהיקף 50% משרה תקציב פעולה - מספר מכרז 230070

ניתן להגיש מועמדות עד יום חמישי, ל' באב תשפ"ג (17/08/2023) תנאי סף ואופן הגשת מועמדות מפורטים באתר העירון. במכרזים הנ"ל תינתן עדיפות למועמדים עם מוגבלות.

ורד לוי

עורכת דין ונוטריון

יעוץ משפטי וייצוג בבתי משפט ובוועדות רפואיות בביטוח לאומי

זכויות רפואיות • מעמד אישי דיני עבודה • צרכנות • חוזים ירושות • פלילי

מורשת בעריכת ייפוי כוח

מתמשך מטעם משרד המשפטים

Levered1@gmail.com

052-8693839

ממשלת ישראל אישרה לאחרונה תשעה ישובים חדשים ובתוכם 'מצפה יהודה' הסמוך לירושלים שמחים לבשר לכם על תחילת השיווק לשכונה הדתית לאומית 'משמר יהודה'

התמצאות במרחב

עלות דירת 4 חדר' במעלה אדומים הסמוכה
כ- 2.5 מיליון ש"ח
במצפה יהודה תגיעו למחיר שלא יעלה על*

1,299,000 ₪

חלון ההזדמנות שלכם!

מחתנים את הילדים בכבוד
זה הזמן, כאשר אנו מריצים תוכניות ועדיין הקרקע
אינה זמינה לבנייה, לסדר את הילדים. שלמו היום
רק על הקרקע בתשלומים נוחים ובמימון החברה

המלאי מוגבל!

לקביעת פגישה למימוש קנייה

***2567**

* בתכנון בודיעה * הרחבת לתחשיב בלבד * יצא תחשיב ירושלים 000-4300000

* המספר שלול להשוואת ערך עליו הרחבת בכפוף למיד תשומת הברירה

מיזם מנצח © מנהל המיזם: אורי אריאל שר הבינוי והשיכון בדימוס © יזמות: חברת קרן ירושלים המאוחדת בע"מ © ליווי משפטי: משרד עו"ד דורון ניר צבי